

DUTCH BIRDING

VOLUME 23 • NO 6 • 2001

Dutch Birding

Internationaal tijdschrift over
Palaarctische vogels

REDACTIE
Dutch Birding
Postbus 116
2080 AC Santpoort-Zuid
Nederland
fax 023-5376749
e-mail editors@dutchbirding.nl

FOTOREDACTIE
Dutch Birding
p/a René Pop
Postbus 1007
1780 EA Julianadorp
Nederland
e-mail pop.en.p@wxs.nl

ABONNEMENTENADMINISTRATIE
p/a Jeannette Admiraal
Iepenlaan 11
1901 ST Castricum
Nederland
e-mail circulation@dutchbirding.nl

BESTUUR
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Nederland
e-mail dba@dutchbirding.nl

**COMMISSIE DWAALGASTEN
NEDERLANDSE AVIFAUNA
CDNA**
Postbus 45
2080 AA Santpoort-Zuid
Nederland
e-mail cdna@dutchbirding.nl

**COMMISSIE SYSTEMATIEK
NEDERLANDSE AVIFAUNA
CSNA, p/a George Sangster**
President Steinstraat 3A
2312 ZP Leiden
Nederland
e-mail csna@dutchbirding.nl

TELEFOONLIJNEN
0900-20 321 28
(vogellijn, 75 cpm)
010-4281212 (inspreeklijn)

INTERNET
www.dutchbirding.nl

Dutch Birding

HOOFDREDACTEUR Arnoud van den Berg (tel 023-5378024, fax 023-5376749, e-mail arnoud.vandenbergh@inter.nl.net)

ADJUNCT HOOFDREDACTEUR Enno Ebels (tel 030-2961335, fax 030-2980924, e-mail ebels@wxs.nl)

UITVOEREND REDACTEUR André van Loon (tel / fax 020-6997585, e-mail laan@bio.vu.nl)

FOTOGRAFISCH REDACTEUR René Pop (tel 0223-690141, fax 0223-690142, e-mail pop.en.p@wxs.nl)

REDACTIERAAD Gunter De Smet, Ferdly Hieselaar, Diederik Kok, Peter Meininger, Gerald Oreeel, George Sangster en Roland van der Vliet

REDACTIE-ADVIESRAAD Peter Adriaens, Peter Barthel, Dick Forsman, Ricard Gutiérrez, Lars Jonsson, Paul Lehman, Anthony McGeehan, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, Magnus Robb, Hadoram Shirihai en Lars Svensson

REDACTIEMEDEWERKERS Ruud van Dongen, Gerald Driessens, Nils van Duivendijk, Klaas Haas, Hans van der Meulen, André van der Plas, Kees Roselaar en Peter de Rouw

PRODUCTIE EN LAY-OUT André van Loon, René Pop en René van Rossum

ADVERTENTIES Leon Edelaar, p/a Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam
e-mail advertising@dutchbirding.nl

ABONNEMENTEN De abonnementsprijs voor 2001 bedraagt: NLG 65.00/EUR 30.00 (Nederland), BEF 1320.00/EUR 32.00 (België), NLG 72.50/EUR 33.00 (overige landen binnen Europa) en NLG 77.50/EUR 35.00 (landen buiten Europa).

U kunt zich abonneren door het overmaken van de abonnementsprijs op girorekening 01 50 697 (Nederland), girorekening 000 1592468 19 (België) of bankrekening 54 93 30 348 van ABN•AMRO (Castricum), o/v 'abonnement Dutch Birding'. Alle rekeningen zijn ten name van de Dutch Birding Association. Het abonnement gaat in na ontvangst van de betaling.

Dutch Birding is een tweemaandelijks tijdschrift. Het publiceert originele artikelen en mededelingen over morfologie, systematiek, voorkomen en verspreiding van vogels in de Benelux, Europa en elders in het Palaarctische gebied. Het publiceert tevens bijdragen over vogels in het Aziatisch-Pacifische gebied en andere gebieden.

De volgorde van vogels in Dutch Birding volgt in eerste instantie een klassieke 'Wetmore-indeling'. Binnen dit raamwerk worden voor taxonomie en naamgeving de volgende overzichten aangehouden: *Zeldzame vogels van Nederland* door A B van den Berg & C A W Bosman (2001, Haarlem) (taxonomie en wetenschappelijke, Nederlandse en Engelse namen van Nederlandse vogels); *Palaearctic birds* door M Beaman (1994, Stonyhurst) (Engelse namen van overige Palaarctische vogels); *Vogels van de wereld - complete checklist* door M Walters (1997, Baarn) (Nederlandse namen van overige vogels van de wereld); en *Birds of the world* door C G Sibley (1996, Version 2.0, Cincinnati) (taxonomie en wetenschappelijke en Engelse namen van overige vogels van de wereld). Afwijkingen van en aanvullingen op bovenstaande overzichten zijn gebaseerd op beslissingen van de CSNA (cf Dutch Birding 19: 21-28, 1997; 20: 22-32, 1998).

Een lijst met tarieven voor de vergoeding van auteurs, fotografen en tekenaars is verkrijgbaar bij de redactie.

Dutch Birding Association

BESTUUR Theo Admiraal (penningmeester), Gijsbert van der Bent (voorzitter, tel 071-4024547), Leon Edelaar, Rob Olivier en Marc Plomp (secretaris, tel 0348-433730); tevens is de redactie van Dutch Birding met een zetel vertegenwoordigd.

BESTUURSMEDEWERKERS Jeannette Admiraal, Lucien Davids, Klaas Haas, Marcel Haas, Leo Heemskerk, Sander Lagerveld, Ger Meesters, Arnold Meijer en Leonie Olivier-van Hille.

Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA)

LEDEN Theo Bakker, Max Berlijn, Ruud van Beusekom, Bert de Bruin (secretaris, tel 050-3139251), Nils van Duivendijk, Jan van der Laan (voorzitter, tel 072-5203091), Teus Luijendijk en Roland van der Vliet (archivaris). De CDNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA)

LEDEN Arnoud van den Berg, Cornelis Hazevoet, Kees Roselaar, George Sangster (secretaris, tel 071-5143790) en Ronald Sluys. De CSNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

© 2001 Stichting Dutch Birding Association. Het copyright van de foto's en tekeningen blijft bij de fotografen en tekenaars. ISSN 0167-2878.

Drukkerij Rob Stolk bv, Mauritskade 55, 1092 AD Amsterdam, Nederland

FOCUS

THOMSONLAAN 96
2565 JE DEN HAAG
TEL.: 070 363 83 98
FAX: 070 361 71 47

KON. JULIANAPLEIN 10
2274 JD VOORBURG
TEL.: 070 386 35 19
FAX: 070 387 60 53

**DÉ SPECIAALZAKEN OP HET GEBIED VAN
KIJKERS - CAMERA'S - TELESCOPEN - STATIEVEN
OPNAMEAPPARATUUR - VIDEO**

NIEUWS EN AANBIEDINGEN

Bausch & Lomb • Bresser • Bushnell • Bynolte • Canon • Gitzo • Kowa

**Nieuwe vestiging
in Voorburg!**

Vraag naar
Rob
ter Ellen

**Leica Televid 77
+zoom 20-60**

Tijdelijk superlaag geprijsd:
f 2199,-

Digital Wallet

Draagbare 6 Gb harddisk voor bijna alle digitale fotocamera's. Schrijf je digitale foto's over op deze harde schijf en je kunt weer verder fotograferen. Ideaal voor op reis of in het veld.

Van f 1899,-
Nu voor
f 849,-

CD's

**Florida,
Costa Rica,
N-Afrika,
Nepal en meer...**

bel voor uw keuze naar
bovenstaande nummers!

Microfoon

De Sennheiser MKE-300
behoeft geen verdere uitleg,
gewoon een goede microfoon.

Nu tijdelijk een nog scherpere
DB-prijs van **f 339,-**

Occasions

Kijk op

www.combifocus.nl

voor het huidige aanbod in
2e hands kijkers en telescopen

Alle apparatuur geleverd met Nederlandse garantie
Verzending mogelijk door heel Nederland
Met 20 jaar veldervaring geheid een goed advies
Inruil van camera's, kijkers e.d. mogelijk

BEL VOOR DE LAATSTE PRIJS!

Prijzen incl. BTW. excl. verzendkosten. Prijswijzigingen voorbehouden.

Pentax • Sigma • Slik • Sony • Swarovski • Swift • Tamron • Zeiss e.v.a.

• Leica • Manfrotto • Minolta • Nikon • Novoflex • Olympus • Optolyth •

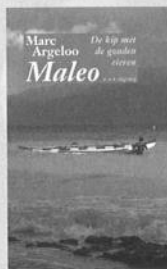
Eenmalige aanbieding

Vanwege de recente overname van Pica Press door A&C Black (Christopher Helm) beëindigt GMBuitgeverij de import van de boeken van Pica Press. Ter afsluiting bieden we de boeken eenmalig aan tegen buitengewoon lage prijzen. Houd er rekening mee dat de voorraad beperkt is. De bestellingen worden afgehandeld in volgorde van binnenkomst.

ISBN	Titel	Oorspr. prijs	NU
1873403933	Birds of the World	f 125,—	f 65,—
1873403828	Birds, Mammals and Reptiles of Galapagos	f 59,90	f 35,—
1873403925	Checklist Birds Northern South America	f 59,90	f 35,—
1873403895	Towards the Sea	f 125,—	f 65,—
1873403585	Birds of Somalia	f 140,—	f 75,—
cd-1	Sound Guide Nightjars	f 42,50	f 20,—
1873403534	Birding in Kent	f 20,—	f 10,—
1873403305	Saving the Breeds	f 40,—	f 20,—
1873403607	Pigeons and Doves	f 135,—	f 70,—
1873403593	Nightjars	f 97,50	f 55,—
1873403488	Rails	f 115,—	f 65,—
1873403798	Birds of the Indian Subcontinent	f 90,—	f 45,—

Bestellingen met vermelding van ISBN en titel uitsluitend direct aan GMBuitgeverij doorgeven per brief, fax (023-533 94 83) of e-mail (info@gmbuitgeverij.nl). De boeken worden met rekening verzonden. Portokosten worden afzonderlijk in rekening gebracht. Deze aanbieding geldt zolang de voorraad strekt.

GMBuitgeverij - Vrijheidsweg 86 - 2033 CE Haarlem
tel. (023) 533 97 57 - fax (023) 533 94 83 - e-mail info@gmbuitgeverij.nl

Marc Argeloo
Maleo

ISBN 90-74345-32-8
f 32,90

Trouw:
"Een boeiend boek, met
liefde geschreven..."

Volkskrant:
"Een vrolijk boek!"

Haagsche Courant:
"Het combineert de
spanning van een jon-
gensboek met de
afstandelijkheid van
de onderzoeker."

15.000 artikelen voor een avontuurlijke vakantie

Gore-Tex jacks, berg-wandelschoenen, sokken, thermisch ondergoed en fleece, maar natuurlijk ook rugzakken, tenten en slaapzakken. Als je van avontuurlijke wandeltochten houdt, is je uitrusting van groot belang. Bij Bever Zwerfsport vind je de grootste collectie functionele kleding en kampeeraccessoires overzichtelijk bij elkaar. Dus welke uitdaging je ook aangaat - je moet eerst bij Bever zijn geweest.

BEVER[®]
ZWERFSPORT
Outdoor Innovators

WWW.BEVER.NL
0900-2352383

35 cent p/m

Alkmaar • Almere • Amersfoort • Amsterdam • Apeldoorn • Arnhem • Breda • Den Haag
Eindhoven • Enschede • Groningen • Haarlem • Hilversum • Leeuwarden • Nijmegen • Rotterdam
Steenwijk • Tilburg • Utrecht • Zoetermeer • Antwerpen/Merksem

Rare birds in the Netherlands in 2000

Roland E van der Vliet, Jan van der Laan & CDNA

Bram Rijkse '01

This is the 21st annual report on rare birds in the Netherlands to be published in Dutch Birding. This report comprises records from 2000 as well as belated and reconsidered records, dating back to 1951, which have been evaluated by the Dutch rarities committee, the Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA). Several 2000 records are still under review or awaiting submission and could, therefore, not be included. In addition, several records for 1999 and earlier years are still under consideration for various reasons.

The information in van den Berg & Bosman (2001) overrules all annual reports by the CDNA up to and including the 1999 report (van der Vliet et al 2000). Data presented in this report, as well as future reports, in turn overrule the information in van den Berg & Bosman (2001). This report includes corrections of data presented for 1800-2000 in van den Berg & Bosman (1999, 2001). For records in 2000 and 2001, usually referred to as 'provisional additions' in van den Berg & Bosman (2001), one should consult the rarity reports by CDNA in Dutch Birding. As a consequence, the CDNA report should be followed when there is a difference in information between van den Berg & Bosman (2001) and this

CDNA report for 2000.

Details included for each accepted record are, if available: date(s); location and/or *municipality* (municipal divisions as on 1 January 2001); province; number of birds if more than one, plumage and sex; type of record if trapped, photographed, videoed, sound-recorded or found dead (and where specimen is stored); names of up to three observers involved in finding, identifying and recording, and relevant references in the literature, which normally include (inter)national and not regional journals, and published photographs. Records from 1999 lasting into 2000, which were already published in the 1999 report, are repeated here without references, for the sake of completeness. Observations not (yet) submitted mentioned in the 1999 report are not repeated in this report and the CDNA recommends to consult the 1999 report for these. Sequence of the records in the species accounts is from the current year backwards, with records within one year presented chronologically. A compilation of most of the birds videoed can be found in Plomp et al (2001). Numbers after each (sub)species' name refer to the total number of individuals 1 from 1 January 1800 to 31 December 1979, 2 since 1 January 1980 but

excluding 3 the current year. Taxa marked with an asterisk * are new to the Dutch list.

The following CDNA members voted on some or all of the records in this report: Theo Bakker, Max Berlijn, Ruud F J van Beusekom, A (Bert) de Bruin (secretary), Nils van Duivendijk, Jan van der Laan (chairman), Teus J C Luijendijk, C S (Kees) Roselaar, Jelle Scharringa (former secretary), Roland E van der Vliet (archivist) and Wim M Wiegant (former archivist). Records should be sent to CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, the Netherlands, preferably using standard forms which can be obtained free of charge from CDNA. Records can also be submitted through e-mail (cdna@dutchbirding.nl) or via the CDNA site on the Dutch Birding homepage (www.dutchbirding.nl), using an electronic submission form. On the same site, it is possible to see which records are currently under review, which were recently accepted and which were rejected.

Decisions regarding taxonomy have been delegated to the Dutch committee for avian systematics, the Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA) which on 1 January 2001 consisted of the following members: Arnoud B van den Berg, Cornelis J Hazevoet, C S (Kees) Roselaar, George Sangster (secretary) and Ronald Sluys.

The CDNA has decided to no longer consider records of Zitting Cisticola *Cisticola juncidis* from 1 January 2001 onwards. This species has become increasingly regular over the last 10 years and is (much) more often seen (or heard) than submitted. This report is the last in which this species is dealt with (apart from belated pre-2001 records).

In 2000, at least 359 species were recorded with two species new to the Dutch list: Lesser Kestrel *Falco naumanni* and Turkestan Shrike *Lanius phoenicuroides*. Further highlights were the second Eurasian Black Vulture *Aegypius monachus*, second Long-legged Buzzard *Buteo rufinus*, second Stilt Sandpiper *Micropalama himantopus*, second and third Isabelline Wheatear *Oenanthe isabellina*, second Spanish Sparrow *Passer hispaniolensis*, third Pygmy Cormorant *Microcarbo pygmeus*, third Black-winged Kite *Elanus caeruleus*, third Franklin's Gull *Larus pipixcan*, third Laughing Gull *L atricilla*, third and fourth Alpine Accentor *Prunella collaris* and fourth Grey-headed Woodpecker *Picus canus*. An important accepted pre-2000 record was the second Two-barred Warbler *Phylloscopus plumbeitarsus* in 1996.

Furthermore, the year 2000 saw record num-

bers of Greater Spotted Eagle *Aquila clanga*, Booted Eagle *Hieraaetus pennatus*, White-rumped Sandpiper *Calidris fuscicollis*, Alpine Swift *Apus melba*, Rufous-tailed Rock Thrush *Monticola saxatilis*, Greenish Warbler *P trochiloides* and Woodchat Shrike *L senator*. Also in 2000, the fourth consecutive successful breeding record of Eurasian Eagle Owl *Bubo bubo* was recorded (two young fledged). On the other hand, several taxa regularly recorded in previous years were not recorded at all or have not (yet) been submitted, such as Blue-winged Teal *Anas discors*, Little Crake *Porzana parva* and Citrine Wagtail *Motacilla citreola*.

Systematic list of accepted records

Whistling Swan / Fluitzwaan

Cygnus columbianus 1,4,0

1999 10 January, Kollumerwaard, *Kollumerland en Nieuwkruisland*, Friesland, adult (R Cazemier, O Tol et al).

Although already accepted for the Groningen part of the Lauwersmeer for the period 5 to 9 January 1999 (cf van der Vliet et al 2000), the bird had not previously been accepted for the Friesland part. It reportedly returned to the northern part of the Netherlands for its third consecutive winter in 1999/2000 (cf van den Berg & Bosman 2001) but this submission is still in circulation.

Ross's Goose / Ross' Gans

Anser rossii 0,4,1

25 February to 6 April, Anjumerkolken and Bandpolder, *Dongeradeel*, Friesland, and Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, adult, photographed, sound-recorded, videoed (K Sars, P Zuidhof, T Bakker et al; *Birding World* 13: 99, 2000); 31 August to 22 April 2001, Korendijkse Slikken, *Korendijk*, and Stellendam, *Goedereede*, Zuid-Holland, adult, photographed (G W Huijzers, A B van den Berg, M Berlijn et al); 17-19 October, Marnewaard, *Kollumerland en Nieuwkruisland*, Friesland, and Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, adult (O Tol, T Bakker, J J F J Jansen et al) and 19 November to 10 December, Gaast and Piaam, *Wûnseradiel*, Friesland, adult (J Bisschop, S Bernardus, M Berlijn et al).

1999 20 November to 31 May 2000, Korendijkse Slikken, *Korendijk*, *Strijen*, Scheelhoek, *Goedereede*, and Stad aan 't Haringvliet and Slijkplaat, *Middelharnis*, Zuid-Holland, adult, photographed, videoed (T J C Luijendijk, R Hofland, P L Meininger et al; *Dutch Birding* 22: 48, plate 49, 2000).

All records concern white-morph individuals. When the bird turned up in Friesland in February 2000, it became apparent that two individuals were involved. Contrary to popular belief among some Dutch goose watchers, Ross's Goose is still less common than Snow Goose *A caerulescens* in the Netherlands, although it may now be easier to catch up with.

355 King Eider / Koningseider *Somateria spectabilis*, second calendar-year male, Oudeschild, Texel, Noord-Holland, 3 September 2000 (*Jan van Holten*)

356 King Eider / Koningseider *Somateria spectabilis*, adult male eclipse, Oudeschild, Texel, Noord-Holland, 3 October 2000 (*Hans Gebuis*)

Lesser White-fronted Goose / Dwerggans

Anser erythropus

1979 21-27 January, Greend, Stevensweert, Maasbracht, Limburg, first-year (P Verbeek, F Schepers, R Schols).

This species is no longer considered since 1 January 1990 (contra van der Vliet et al 2000).

Hutchins's Canada Goose / Hutchins' Canadese Gans

Branta hutchinsii hutchinsii 0,5,0

1998 9-12 February, Aalkeetbuitenpolder, Vlaardingen, Zuid-Holland (cf Wiegant et al 1999b); 11-18 April, Workumerwaard, Nijefurd, Friesland, adult, photographed (J Bisschop, S Bernardus, E de Weerd); 24-26 April, Bandpolder, Dongeradeel, Friesland, and 26 April, Lauwersmeer, De Marne, Groningen, adult, photographed (cf Wiegant et al 1999b).

1997 9 March, Anjumerkolken, Dongeradeel, Friesland, photographed (cf Wiegant et al 1999a); 16 November to 2 January 1998, Korendijkse Slikken, Korendijk, and Stad aan 't Haringvliet/Den Bommel, Middelhamnis/Oostflakkee, Zuid-Holland, adult, photographed, videoed (cf Wiegant et al 1999a).

After a review of all submitted records, only the above records remain accepted as Hutchins's Canada Goose (but the Workumerwaard bird had not been published before). Other previously accepted records (cf Wiegant et al 1996, 1998) therefore no longer remain accepted, mostly because a hybrid origin or identification as Intermediate Canada Goose *B canadensis parvipes* could not entirely be ruled out (Berlijn & CDNA in press). The (previously accepted) records that have been rejected after review are: 12 January 1992, Oudemirdum, Gaasterlân-Sleat, Friesland; 23-30 January 1994, Wonneburen and Piaam, Wûnseradiel, Friesland; 22 February 1996, Aijen, Bergen, Limburg (two); 12-13 May 1996, Workumerwaard, Nijefurd, Friesland; and 28-29 December 1996, Dirksland, Zuid-Holland (five).

**357 King Eider / Koningseider *Somateria spectabilis*,
adult male, Oudeschild, Texel, Noord-Holland,
30 November 2000 (René Pop)**

Black Brant / Zwarte Rotgans

Branta nigricans 7,89,-

1998 18 March to 11 April, Schiermonnikoog, Friesland, two, adult (W J B Fontijn).

1997 26 October to 15 February 1998, Prunjepolder, Schouwen-Duiveland, Zeeland, adult, photographed (H Dufourny).

Both records concern date extensions (cf van der Vliet et al 2000). For the 1998 record, only one bird had been accepted previously (van der Vliet et al 2000). This taxon is no longer considered since 1 January 1999.

Ring-necked Duck / Ringsnaveleend

Aythya collaris 5,12,1

12 March, Nieuwe Robbengat, Lauwersmeer, De Marne, Groningen, adult male (R O Winters, R Offereins, A de Bruin).

The first record since 1997. The number of records has not increased in the past decade, despite the growing numbers of observers (cf van den Berg & Bosman 2001).

Lesser Scaup / Kleine Topper

Aythya affinis 0,3,0

1999 20 December to 15 January 2000, Haringvliet, Bernisse, and Spuimond, Hellevoetsluis, Zuid-Holland, adult male, photographed.

This record was already published in van der Vliet et al (2000).

Steller's Eider / Stellers Eider

Polysticta stelleri 0,5,0

The report of a female irregularly seen and photographed off Harlingen, Friesland, from 29 September to 7 October, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2000c, cf van den Berg & Bosman 2001).

King Eider / Koningseider

Somateria spectabilis 1,7,2

28 August into 2001, Oudeschild and Oost, Texel, Noord-Holland, adult male, photographed, videoed (R E Brouwer, A Wassink, M Berlijn et al; Birding World 13: 361, 2000, Dutch Birding 22: 239, plate 233, 2000, 23: 51, plate 66, 2001); 30 August into 2001, 't Horntje, Oudeschild and Oost, Texel, Noord-Holland, second calendar-year male, photographed, videoed (J Bossenbroek, M Bot, M Berlijn et al; Dutch Birding 22: 239, plate 234, 2000, 23: 106, plate 127, 110, plate 132, 2001).

Surf Scoter / Brilzee-eend

Melanitta perspicillata 3,4,5

4 November to 30 December, Oosterend, Terschelling, Friesland, maximum of five, two adult males, two immature males, one female, videoed (A Ouwerkerk, M Berlijn, D J Moerbeek et al).

The first record of more than one individual and the first twitchable birds since 1982. They were present in a large flock of several 1000s of Common Scoters *M nigra* and 10s of Velvet Scoters *M fusca*. Previous

records were in 1914, 1965, 1966, 1982 (two), 1987 and 1988. November seems to be the best month with five records concerning nine individuals.

American Wigeon / Amerikaanse Smient

Mareca americana 5,27,3

3 January to 26 February, Yerseke Moer, Yerseke, *Reimerswaal*, and Kapelse Moer, *Kapelle*, Zeeland, adult male (R Sponselee, J Walhout, M Berlijn); 9 February to 9 March, Ouderkerkerplas, Ouderkerk aan de Amstel, *Ouder-Amstel*, Noord-Holland, adult male, photographed (W Schep, M Berlijn, J den Hertog); 30 December to 27 January 2001, Oranjeplassen, *Maassluis*, Zuid-Holland, adult male, photographed (M Berlijn, B Gaxiola).

1999 24 March to 6 April, Hoeksmeerplas, Garrelswaer, *Loppersum*, Groningen, male, photographed (W Nap, B-J Prak, R Mulder et al); 26 December to 8 April 2000, Reeuwijkse Plassen, *Reeuwijk*, Zuid-Holland, adult male, photographed (G Bakker, D Benders, N van Duivendijk).

The most regular Nearctic duck in the Netherlands, with 35 accepted records. Second in line is Blue-winged Teal *A discors* with 25 records (26 individuals) and third is Green-winged Teal *A carolinensis* with 23 records (24 individuals). Van Dongen et al (2000ab, 2001) mentioned at least 10 reports that have not (yet) been submitted.

Blue-winged Teal / Blauwvleugeltaling

Anas discors 6,20,0

1999 9-10 May, De Putten, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland, male, photographed (B Bos, S Lagerfeld, R E Brouwer).

This bird was wearing a small metal ring; the ring could not be read. Normally, this would be enough reason to reject the record. In this case, however, the CDNA decided to give this bird the benefit of the doubt because the type of ring could fit a wild bird ringed in North America and because Blue-winged Teal is the Nearctic duck species of which most ringing recoveries (10+) of genuine vagrants in Europe are known (cf Snow & Perrins 1998).

Green-winged Teal / Amerikaanse Wintertaling

Anas carolinensis 6,14,4

17 March to 24 June, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, and Jaap Deensgat, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, adult male, photographed, videoed (T Bakker, L J R Boon, M P Olthoff et al); 10-17 April, Ossenwaard, *Deventer*, Overijssel, adult male, photographed (C Teule, R van de Zandschulp, R C L Versteeg et al); Dutch Birding 22: 123, plate 100, 2000); 4-5 May Heksloot- and Gruijterspolder, Spaarndam, *Haarlem*, Noord-Holland, male, photographed (A B van den Berg et al); Dutch Birding 22: 177, plate 151, 2000); 14 October, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland, male (L P Heemskerk, W M Wiegant, J J F J Jansen et al).

1999 6-7 May, Bocht van Molkwerum, *Nijefurd*, Friesland, male, photographed (S Bernardus, E de Weerd); 21 November to 6 December, Polder Waal en Burg,

Texel, Noord-Holland, male, photographed, videoed (R E Brouwer, A Wassink, E Menkveld).

This species turns up mostly in spring. Before 1999, the only three autumn or winter records were in November 1965, January 1989 and November 1990. A report from Tienhoven, Utrecht, on 14 November has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2001).

Bulwer's Petrel / Bulwers Stormvogel

Bulweria bulwerii 0,1,0

Recently, it was decided to review the only record, on 21 August 1995 at Westplaat, Westvoorne, Zuid-Holland (Schafteenaar 1996) after the CDNA had received information suggesting that Swinhoe's Storm-petrel *Oceandodroma monorhis* had not been entirely ruled out. However, the record remains accepted.

European Storm-petrel / Stormvogeltje

Hydrobates pelagicus -,111,-

1998 29 October, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland (R van der Vliet); 1 November, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland (J van der Laan, N F van der Ham); 1 November, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland, two (R van der Vliet, J J F J Jansen, R Westerduijn et al); 2 November, De Vulkan, *Den Haag*, Zuid-Holland (R van der Vliet, R Westerduijn, E Opperman). 1997 11 October, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland (D Groenendijk, M Scholte, A van der Ende); 25 October, Petten, *Zijpe*, Noord-Holland (R E Brouwer). 1996 22 November, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland (R van der Vliet).

The 1998 records take the total of that year's record influx to 52, of which 40 flew past Scheveningen between 29 October and 1 November. This species is no longer considered since 1 January 2000.

Pygmy Cormorant / Dwergaalscholver

Microcarbo pygmeus 0,2,1

6 May, Soerendonks Goor, *Maarheeze*, Noord-Brabant, and Ringselven, Budel-Dorplein, *Cranendonck*, Noord-Brabant, adult summer (R Verbraak, R G Bouwman, H Hendriks).

The two previous records were in 1999; all records could refer to the same individual. In December 2000-January 2001, a presumed first-winter was seen in the border region of Belgium and France (Capelle 2001).

Atlantic Great Cormorant / Grote Aalscholver

Phalacrocorax carbo carbo 6,6,0

1995 19 November to 17 March 1996, Kralingse Plas, *Rotterdam*, Zuid-Holland (P G Schrijvershof, M Roos).

A returning bird from the previous winter. This individual was ringed in 1993 on St Margaret's Island, Pembroke, Wales. The long-staying, well-observed putative bird at Heel, Limburg (van den Berg et al 2000), has not been accepted (for reasons, see list of rejected records).

Squacco Heron / Ralreiger

Ardeola ralloides 25 (since 1866),15,1

8 June, Egmond-Binnen, *Bergen*, Noord-Holland, adult,

photographed (C Baart; Dutch Birding 22: 243, plate 240, 2000).

The first record since 1996. However, this poor showing has been followed by several reports in 2001.

Cattle Egret / Koereiger

Bubulcus ibis 33,64,-

1989 31 October to 7 November, *Deventer*, Overijssel, adult winter, photographed (M Zekhuis, E Nieuwstraten, A van Bemmel).

This concerns a date extension of a record previously accepted for 1-5 November only. This species is no longer considered since 1 January 1997.

Glossy Ibis / Zwarte Ibis

Plegadis falcinellus 115,62,-

1995 3 May to 20 June, *Eemshaven*, *Eemmond*, Groningen, photographed (A Boven, B-J Prak).

1982 17 October, *Vrouwenbos*, *Beek*, Limburg, adult (L G Linnartz, M Frederiks).

The 1995 record concerns a considerable date extension; previously, it was accepted for 3 May only. This species is no longer considered since 1 January 2000. The CDNA still welcomes reports before this date.

Black-winged Kite / Grijs Wouw

Elanus caeruleus 1,1,1

4 June to 23 August, *Meerstalblok*, *Bargerveen*, *Emmen*, Drenthe, adult, photographed, videoed (M Geertsema,

M Berlijn, J W Wierda et al; Dutch Birding 22: 177, plate 150, 232, plate 223, 2000).

Previous records were on 31 May 1971 and 29-31 March 1998. This bird crossed the Dutch-German border several times. Unfortunately, the German Rarities committee has not (yet) received any details (Peter Barthel in litt).

Eurasian Griffon Vulture / Vale Gier

Gyps fulvus 9,9,1

1 August, *Den Helder*, *Texel* and *Oudesluis*, *Zijpe*, Noord-Holland; 1-2 August *Schagerbrug*, *Zijpe*, Noord-Holland; and 2 August, *Middenmeer*, *Wieringermeer*, Noord-Holland, second-calendar year, photographed (R E Brouwer, P Duiven, A van der Niet; Dutch Birding 22: 240, plate 235, 2000).

The bird spent the night on a camping for naturists near Schagen which resulted in the news not being released. Next day, it flew off and was shortly seen at Middenmeer before it disappeared. One report, on 6 July at Hengelo, Overijssel, is still under consideration, while several reports mentioned in van Dongen et al (2000b) have not (yet) been submitted (even including some individuals reputedly photographed).

Eurasian Black Vulture / Monniksgier

Aegypius monachus 1,0,1

13-24 July, *Ferwert*, *Ferwerderadeel*, and *Nieuwe Bildt*, *Sint Annaparochie* and *Sexbierum*, *het Bildt*,

358 Eurasian Black Vulture / Monniksgier *Aegypius monachus*, immature, Maasvlakte, Zuid-Holland, 15 August 2000 (*Hans Gebuis*)

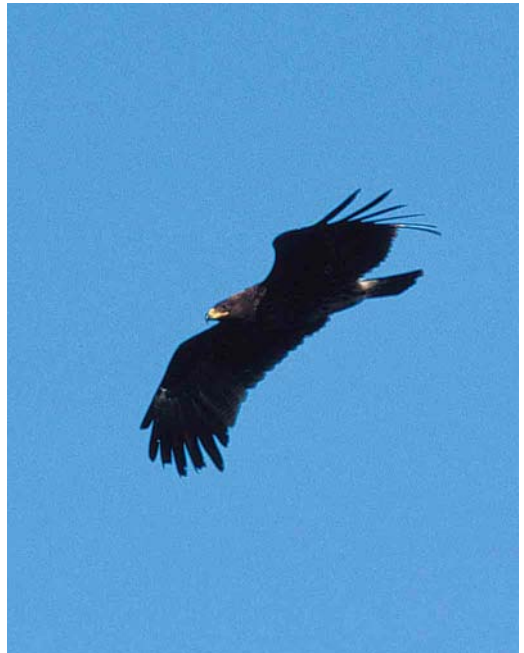

359 Long-legged Buzzard / Arendbuizerd *Buteo rufinus*, juvenile, Praamweg, Flevoland, 9 September 2000 (Hans Gebuis)

and Tzummarum, *Franekeradeel*, Friesland; 25-26 July, Den Oever, *Wieringen*, Noord-Holland; 26 July, *Wieringermeer*, Noord-Holland, and Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland; 29 July, Bloemendaal aan Zee, *Bloemendaal*, Noord-Holland; 29-30 July, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland; 30 July to 4 August, *Texel*, Noord-Holland; 5 August, *Vlieland*, Friesland; 5-9 August, De Boschplaat, *Terschelling*, Friesland; 9-11 August, *Ameland*, Friesland; 11 August, *Terschelling*, Friesland; 11-12 August, *Vlieland*, Friesland; 12 August, *Texel*, Het Zwanenwater and Petten, *Zijpe*, and *Castrium*, Noord-Holland; 13 August, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Meyendel, *Wassenaar*, *Den Haag*, *Monster* and Hoek van Holland, *Rotterdam*, Zuid-Holland; and 13-18 August, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, second- or third-year, photographed, videoed (J Feddema, A B van den Berg, R J J Vlek et al; van den Berg & Feddema 2000; *Birding World* 13: 268, 311, 314, 2000, *Dutch Birding* 22: 186, plate 163, 236, plate 230, 241, plates 236-237, 2000).

The second record. The first was an adult female collected in October 1948 (de Reuver 1955). This was the most popular bird of 2000. The bird was discovered while eating a dead sheep but later it preyed on gull chicks. During its stay it never perched in a tree and always stayed on the ground. This preference could very well account for the heavy wear of the remiges and rectrices, although the worn plumage does not exclude an origin from captivity.

360 Greater Spotted Eagle / Bastaardarend *Aquila clanga*, juvenile, Dokkum, Friesland, 4 November 2000 (Lucien Davids)

Pallid Harrier / Stepekiekendief

Circus macrourus 5,5,2

9 April, Epen, *Wittem*, Limburg, adult male, photographed (F Verschoor, D Benders); 6 May, Kootwijkerzand, *Barneveld*, Gelderland, third-calendar year male (L P Heemskerck, J van der Laan).

1999 5 September, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, adult male (R Vermoolen, M van Genderen, M Nieuwenhuis).

Four records in the last two years is unprecedented; 1935 is the only other year with more than one individual. Three other reports in May have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2000b).

Long-legged Buzzard / Arendbuizerd

Buteo rufinus 1,0,1

5-10 September, Praamweg, Oostvaardersplassen, *Lelystad*, Flevoland, juvenile, photographed, videoed (C H Tonino, W J M de Valk, J van der Laan et al; Ebels & Haas 2000a, Tonino & de Valk 2001; *Birding World* 13: 358, 2000, 14: 34, 2001, *Dutch Birding* 22: 250, plate 250-251, 295, plate 285, 307, plate 304-305, 2000, 23: 285, plate 331, 286, plates 332-333, 2001).

Due to the larger size and wingspan compared with accompanying Common Buzzards *B buteo*, this record was accepted as referring to the nominate subspecies *B r rufinus* (cf Cramp & Simmons 1980, Forsman 1999). The first record was on 12 December 1905 (cf van IJzendoorn et al 1996).

361 Booted Eagle / Dwergarend *Hieraaetus pennatus*, juvenile, dark morph, Vlieland, Friesland, 14 October 2000 (Roy de Haas) **362** Booted Eagle / Dwergarend *Hieraaetus pennatus*, juvenile, dark morph, Hoge Veluwe, Gelderland, 24 October 2000 (Lucien Davids). Same bird as in plate 361, before release **363** Black-winged Kite / Grijze Wouw *Elanus caeruleus*, adult, Meerstalbok, Drenthe, 28 July 2000 (Arian van Dam)

Greater Spotted Eagle / Bastaardarend*Aquila clanga* 14,2,3

4 November, Jaap Deensgat, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, and Kollumerwaard, *Kollumerland en Nieuwkruisland*, and Dokkumer Nieuwe Zijlen, Engwierum, Ee, Metslawier, Niawier and Dokkum, *Dongeradeel*, Friesland, juvenile, photographed (R Cazemier, D Hoekstra et al; Ebels & Haas 2000b; *Birding World* 13: 442, 2000, *Dutch Birding* 22: 322, plate 317-318, 2000); 11 November, Polder Hoogeweg, *Noordwijk*, Zuid-Holland, juvenile (J van Dijk); 10 December, Haarlerberg, *Hellendoorn*, Overijssel, juvenile, photographed, videoed (M van der Schalk, J van Holten, M Bayens et al).

The best year since 1907 when at least three birds were collected (cf van IJzendoorn et al 1996). A report from 17-18 November at Koedijk and Castricum, Noord-Holland, has recently been submitted. The CDNA follows Bakker (2001) who presented evidence to consider all accepted 2000 records as referring to different individuals.

Golden Eagle / Steenarend*Aquila chrysaetos* 10,5,0

1999 16-19 October, *Terschelling*, Friesland, third- or fourth-year (A Ouwerkerk).

In the previous report (van der Vliet al 2000), this bird was wrongly aged as first-winter (Dick Forsman in litt).

Booted Eagle / Dwergarend*Hieraetus pennatus* 0,4,3

7 May, *Soest*, Utrecht, dark morph (D Groenendijk); 23 June to 8 July, Grebbeberg, *Rhenen*, Utrecht, dark morph, photographed, videoed (A van Gilst, M Berlijn, M Plomp et al; *Dutch Birding* 22: 177, plate 149, 2000); 13-14 October, Stortemelk, *Vlieland*, Friesland, first-year female, dark morph, photographed, videoed, picked up and taken into care, ringed (R E Brouwer, R Half, J J F Jansen et al; Brouwer et al 2000; *Birding World* 13: 404, 2000, *Dutch Birding* 22: 306, plate 299, 2000).

A record year. The Vlieland bird was released on 24 October at Hoge Veluwe, Ede, Gelderland, and last seen on 25 October. A report at Praamweg, Flevoland, on 1-2 July, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2000b).

*** Lesser Kestrel / Kleine Torenavalk***Falco naumanni* 0,0,1

5 November, *Bergen*, Noord-Holland, first-year female, picked up alive, died a few hours later, photographed, skin retained at Zoological Museum of Amsterdam (ZMA) (K Oosterhuis, W van Gestel, W M Wiegant; van Gestel et al 2001; *Dutch Birding* 23: 62, plates 79-82, 2001).

A sad end for the first record; this is one of the two species new to the Dutch list in 2000.

Little Crake / Klein Waterhoen*Porzana parva* 36,9,0

1951 13 April, Schinveld, *Onderbanken*, Limburg,

adult male (L C J van der Vloet; Hens 1954).

Numbers before 1980 had never been reviewed during the major revision of the Dutch list in 1985-90 (cf van IJzendoorn et al 1996, van den Berg & Bosman 1999, 2001). Therefore, the numbers before 1980 mentioned in the totals are the fully documented records as mentioned in van den Berg & Bosman (2001). There are now 29 records (36 individuals) before 1980. The additional pre-1980 record is outside the period of other accepted records (27 April to 2 October). Three reports mentioned in van Dongen et al (2000b) for 2000 have not (yet) been submitted.

Baillon's Crake / Kleinst Waterhoen*Porzana pusilla* 82,25,1

29 June to 8 July, Hilversumse Meent, *Hilversum*, Noord-Holland, male, singing, sound-recorded (T J C Luijendijk).

Numbers before 1980 had never been reviewed during the major revision of the Dutch list in 1985-90 (cf van IJzendoorn et al 1996, van den Berg & Bosman 1999, 2001). Therefore, the numbers before 1980 (44 records concerning 82 individuals) mentioned in the totals are the fully documented records as mentioned in van den Berg & Bosman (2001).

Demoiselle Crane / Jufferkraanvogel*Anthropoides virgo* 0,0,0

A report at Haaksbergen, Overijssel, in August 2000 is currently under review. At least four reports (including two of three birds) mentioned in van Dongen et al (2000c, 2001) have not (yet) been submitted.

Little Bustard / Kleine Trap*Tetrax tetrax* 32,9,1

7 April, *Sevenum*, Limburg, immature or adult female, photographed (H-P Uebergünn, H Maessen, P Palmen et al).

Before 1900, there were 16 records. From 1900 to 1960, there were another 16 records, none were recorded from 1960 to 1982, and from 1982 to 2000 there were 10. Records were between 4 September and 14 April, with one in July (cf van den Berg & Bosman 2001).

Great Bustard / Grote Trap*Otis tarda* -,70,0

1987 28 January to 7 February, Herkenbosch, *Roerdalen*, Limburg, 12, photographed (W Vergoossen et al).

1982 3 February to 1 March, Vliegbasis de Peel, *Venraij*, Limburg, two, photographed (D Ramaker, B van Noorden, H Alards).

The 1987 record concerns a date extension.

Stone-curlew / Griel*Burhinus oedicnemus* -,26,3

19 April, *Oss*, Noord-Brabant, photographed (R R Smits, J W Wierda et al); 13 May, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, photographed (M van Dijk et al; *Dutch Birding* 22: 177, plate 152, 2000); 6 August, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland, videoed (A van der

Plas, A van Egmond, T J C Luijendijk et al).
1995 26 September, Grote Heide, *Venlo*, Limburg (P Thomas, H Peters, J Eenshuistra).

A report from Vlieland, Friesland on 3 October is still in circulation and another report at Kennemerduinen, Noord-Holland, on 27 August has not (yet) been submitted (van Dongen et al 2000b).

American Golden Plover / Amerikaanse Goudplevier

Pluvialis dominicus 1,11,0

1999 20-22 April, Groote Keeten, *Zijpe*, Noord-Holland, adult summer, photographed (T O V Muisse, M Muisse, R E Brouwer et al; Dutch Birding 21: 184, plate 196, 1999).

Although there are in total almost twice as many records of Pacific Golden Plover *P fulva*, the number of records of both species after 1980 is exactly the same.

Pacific Golden Plover / Aziatische Goudplevier

Pluvialis fulva 9,9,2

14 February, Polsmaten, *Nunspeet*, Gelderland, adult winter (P Wink); 7 August, Kwistenburg, Wolphaartsdijk, *Goes*, Zeeland, adult summer, photographed (R Sponselee, J Walhout et al).

lesser golden plover / kleine goudplevier

Pluvialis dominicus/fulva 0,2,1

16 July, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, adult summer (R Cazemier, D Hoekstra).

Sociable Lapwing / Steppiekievit

Vanellus gregarius 12,25,2

5-12 August, Oosterwolde, *Oldebroek*, Gelderland, adult summer, photographed (E Koops et al; Dutch Birding 22: 243, plate 241, 2000); 24-27 August, Ossenkampweg, *Zeewolde*, Flevoland, adult summer (K A Mauer, R van Swieten, H Prinsen et al).

Worldwide this species is a rarity and decreasing in numbers, with total numbers estimated between 2500 and 10 000 (cf Stattersfield & Capper 2000). The Netherlands may be the best country in Europe to see this species as there were 21 records from 1990 to 2000.

White-tailed Lapwing / Witstaartkievit

Vanellus leucurus 1,4,1

9-19 August, Polder Maltha, *Werkendam*, Noord-Brabant, adult summer, photographed, videoed (M Bot, S Bot, M Berlijn et al; Birding World 13: 309, 2000, 14: 17, 2001, Dutch Birding 22: 233, plate 225, 2000).

Since 1998, this species has been recorded annually.

White-rumped Sandpiper / Bonapartes Strandloper

Calidris fuscicollis 1,5,4

8-29 August, Zwarte Haan, *het Bildt*, Friesland, adult summer, photographed, videoed (M Berlijn, T J C Luijendijk, R Mulder et al; Dutch Birding 22: 242, plate 238, 2000); 30 August to 2 September, De Schorren and Zeeburg, *Texel*, Noord-Holland, adult summer, photographed, videoed (R van Bemmelen, R Hovinga, T J C Luijendijk et al; Dutch Birding 22: 242, plate 239, 2000); 1-11 September, Pompevlak, *De Geul*, *Texel*,

Noord-Holland, adult moulting to winter plumage, photographed, videoed (M Witte, M Berlijn, M Plomp et al; Dutch Birding 22: 305, plate 298, 2000); 9-10 September, Sluis Enkhuizen, Markerwaarddijk, *Lelystad*, Flevoland, adult summer, photographed (S Lagerfeld, B Lagerfeld, K A Mauer et al).

The best year ever. The bird at Sluis Enkhuizen was atypically inland and not in a coastal area as all previous records. A bird videoed at Bandpolder, Friesland, on 12 October has recently been submitted, while reports of a second bird present at Zwarte Haan, Friesland, in August and of one at Oosterscheldekering, Zeeland, on 7 September have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2000bc).

Pectoral Sandpiper / Gestreepte Strandloper

Calidris melanotos 9,9,3,-

1999 26 September to 3 October, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, juvenile (H Dufourmy).

1995 7 August to 17 September, Observatiehut Grauwe Gans, Oostvaardersplassen, *Lelystad*, Flevoland, juvenile, photographed (P M A van der Wielen).

Both records concern date extensions (cf van der Vliet et al 2000, van den Berg & Bosman 2001). This species is no longer considered since 1 January 2000.

Sharp-tailed Sandpiper / Siberische Strandloper

Calidris acuminata 0,3,1

16 August, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, adult summer (E Koops, A de Bruin, R Cazemier).

The fourth record and the third at this site, after two in August 1998. Contrary to the three previous birds, this one was a short-stayer, seen during one evening only.

Broad-billed Sandpiper / Breedbekstrandloper

Limicola falcinellus 23,66,6

5 May, Den Oever, *Wieringen*, Noord-Holland, adult summer, photographed (G Bakker, D Benders, K J Eigenhuis); 1-6 August, Holwerd, *Dongeradeel*, Friesland, adult summer (S Bernardus, J J F J Jansen et al); 6 August, Westhoek, *het Bildt*, Friesland, adult summer (J Bisschop, S Bernardus, J J F J Jansen et al); 13 August, Den Oever, *Wieringen*, Noord-Holland, adult (S Lagerfeld); 14-15 August, Holwerd, *Dongeradeel*, Friesland, juvenile, photographed (S Bernardus, J J F J Jansen et al); 14-17 September, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, juvenile, videoed (T Bakker, L J R Boon; Theo Bakker in litt, contra van den Berg & Bosman 2001).

1999 14-18 May, Holwerd, *Dongeradeel*, Friesland, adult summer (B van den Boogaard, J Bisschop, W J B Fontijn); 11-22 September, Observatiehut Grauwe Gans, Oostvaardersplassen, *Lelystad*, Flevoland, juvenile (B Budding, A Janse, M Janse et al); 13-14 September, Zwarte Haan, *het Bildt*, Friesland (M Brandsma, T van der Horn).

1998 15-17 May, Den Oever, *Wieringen*, Noord-Holland, adult summer (J van der Laan, L P Heemskerk, W J B Fontijn).

The 1998 record is the only one for that year. For 2000, a report on 20 August at Amstelmeer, Noord-Holland, has recently been submitted.

364 White-rumped Sandpiper / Bonapartes Strandloper *Calidris fuscicollis*, adult summer moulting to winter plumage, Pompevlak, De Geul, Texel, Noord-Holland, 3 September 2000 (Jan van Holten)

365 White-rumped Sandpiper / Bonapartes Strandloper *Calidris fuscicollis*, adult summer, Zwarte Haan, Friesland, 20 August 2000 (Roef Mulder)

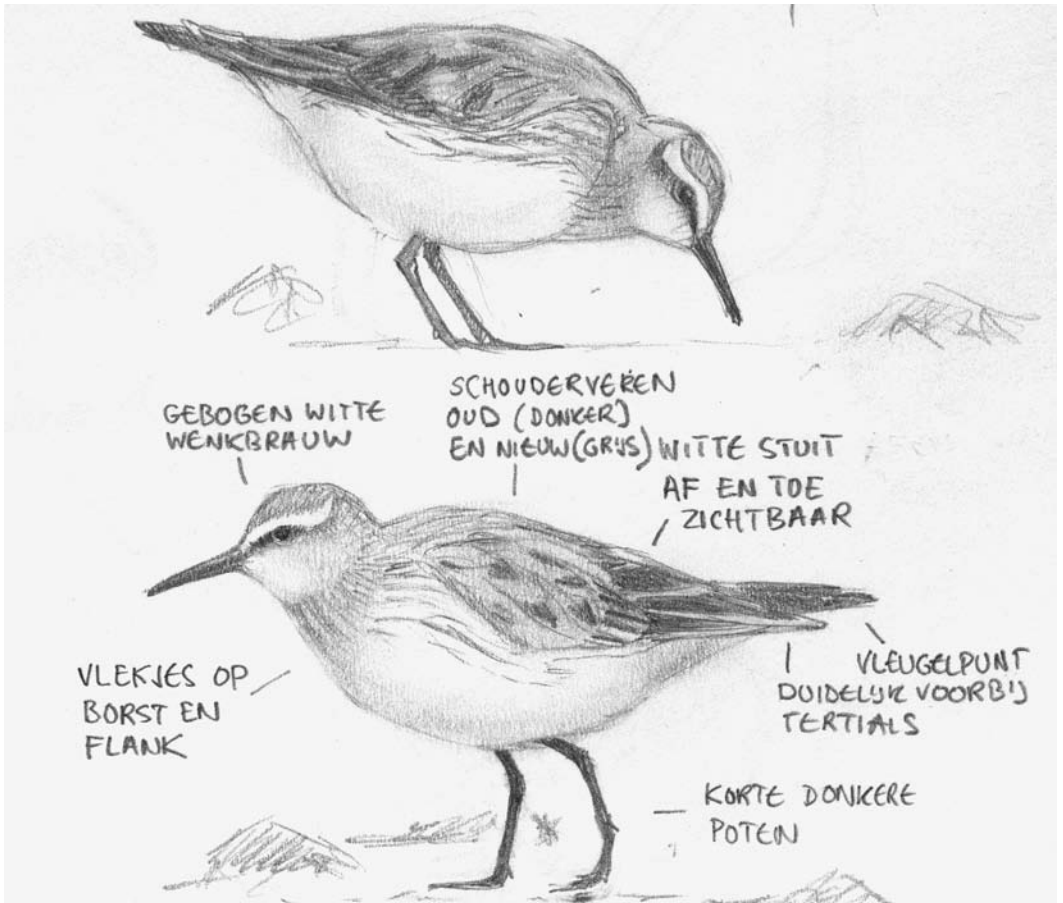

FIGURE 1 White-rumped Sandpiper / Bonapartes Strandloper *Calidris fuscicollis*, adult summer moulting to winter plumage, Sluis Enkhuizen, Markerwaardijk, Flevoland, 9 September 2000 (Dirk J Moerbeek)

Stilt Sandpiper / Steltstrandloper

Micropalama himantopus 0,1,1

22 July, De Putten, Camperduin, Bergen, Noord-Holland, and 23-24 July, 't Zand, Zijpe, Noord-Holland, adult summer, photographed, videoed (J W Wierda, M Renes, T J C Luijendijk et al; Wierda 2001; Dutch Birding 22: 235, plate 229, 243, plate 242-243, 2000, 23: 6, plate 4-5, 2001).

For the finder, this was the grand prize in his successful effort to break the year-list record. Remarkably, almost all European records concern adult birds.

Buff-breasted Sandpiper / Blonde Ruiter

Tryngites subruficollis 3,10,1

24-25 September, Dintelhaven, Rotterdam, Zuid-Holland, juvenile, photographed (E Koops, R Mulder, J Bisschop et al; Birding World 13: 361, 2000, Dutch Birding 22: 305, plate 297, 2000).

1999 15 October, Vereenigde Hager- en Pettemerpolder, Camperduin, Bergen, Noord-Holland, juvenile

(W A van Splunder, R Hofland et al).

Of the 14 records, three birds were not aged, five were juveniles and six were adults.

Long-billed Dowitcher / Grote Grijsz Snip

Limnodromus scolopaceus 0,15,0

A bird videoed at Landschot and Oirschot, Noord-Brabant, on 1-5 May has recently been submitted (cf van Dongen et al 2000b).

Lesser Yellowlegs / Kleine Geelpootruiter

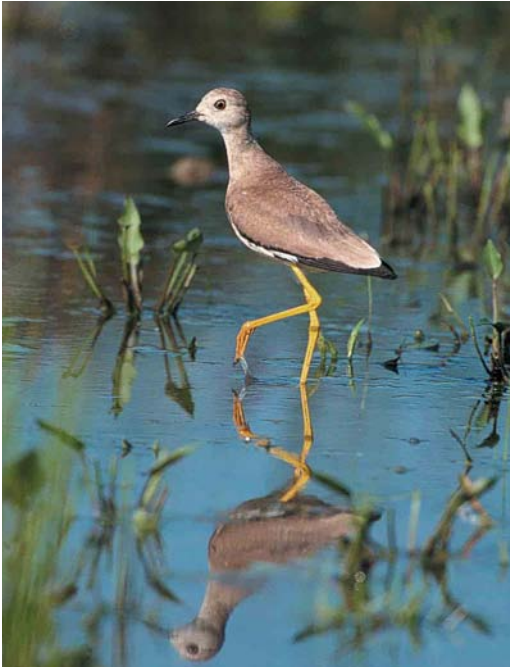
Tringa flavipes 1,5,1

8 August, Kraaijenberg, Bergen op Zoom, Noord-Brabant, adult (C Broos, B Gaxiola, K P Hendriks).

From 1998, this Nearctic wader has been reported annually. All records were between 15 July and 18 November (cf van den Berg & Bosman 2001). Except for first-winters in November 1979 and November 1999, all birds were adults.

366 White-tailed Lapwing / Witstaartkievit *Vanellus leucurus*, adult, Polder Maltha, Werkendam, Noord-Brabant, 9 August 2000 (*Arie Ouwerkerk*) **367** Alpine Swift / Alpengierzwaluw *Apus melba*, Zoetermeer, Zuid-Holland, 17 April 2000 (*Wesley Overman*) **368** Broad-billed Sandpiper / Breedbekstrandloper *Limicola falcinellus*, adult summer, Den Oever, Noord-Holland, 5 May 2000 (*Daniel Benders*) **369** Laughing Gull / Lachmeeuw *Larus atricilla*, adult, Arnhem, Gelderland, August 2000 (*Teus J.C. Luijendijk*) **370** Citrine Wagtail / Citroenkwikstaart *Motacilla cinerea*, adult male, Jaap Deensgat, Lauwersmeer, Groningen, 9 May 1999 (*Roef Mulder*) **371** Rustic Bunting / Bosgors *Emberiza rustica*, Oosterend, Terschelling, 5 October 2000 (*Arie Ouwerkerk*)

372 White-tailed Lapwing / Witstaartkievit *Vanellus leucurus*, adult, Polder Maltha, Werkendam, Noord-Brabant, 9 August 2000 (*René van Rossum*) **373** Tengmalm's Owl / Ruigpootuil *Aegolius funereus* (found dead on Schiermonnikoog, Friesland, on 1 February 2000), Schiermonnikoog, Friesland, 1 August 2000 (*André J van Loon*)
374 Buff-breasted Sandpiper / Blonde Ruiters *Tryngites subruficollis*, juvenile, Maasvlakte, Zuid-Holland, 25 September 2000 (*Marten van Dijl*)

Terek Sandpiper / Terekrutter

Xenus cinereus 1,16,2

5 May, Steenwaard, *Houten*, Utrecht, adult summer, videoed (B Rijkse, K Haringsma, P van Scheepen et al); 7 May, Balgzand and Den Oever, *Wieringen*, Noord-Holland, photographed (S Lagerveld, B Lagerveld, D Hoekstra).

The bird at Houten was colour-ringed which may have resulted in it missing half a leg. A report from 7 July at Ezumakeeg, Friesland, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2000b). Disappointingly, no less than four reports in 1999 (cf van Dongen et al 1999, van der Vliet et al 2000) have never been submitted.

Long-tailed Jaeger / Kleinste Jager

Stercorarius longicaudus -,108,-

1991 13 September, Oost-Vlieland, *Vlieland*, Friesland, juvenile, female, dark morph, found dying, skin retained at Zoological Museum of Amsterdam (ZMA) (H E van Eck, C S Roselaar, T G Prins; Roselaar & Prins 2000; Dutch Birding 22: 272, plate 273, 274, plates 274-275, 2000).

This species is no longer considered since 1 January 1993.

Laughing Gull / Lachmeeuw

Larus atricilla 0,2,1

13-16 August, *Arnhem*, Gelderland, adult moulting to winter plumage, videoed (S Waasdorp, M Berlijn, T J C Luijendijk et al).

The third record, with previous records in 1993 and 1997. Normally considered a coastal species, all records in the Netherlands have been inland. Two reports at Rutbekerveld near Enschede, Overijssel, on 23 July and again at Arnhem, Gelderland, on 5 November have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2000b, 2001).

Franklin's Gull / Franklins Meeuw

Larus pipixcan 0,2,1

19 February to 18 March, *Kampen*, Overijssel, first-winter, photographed, videoed (D Stomphorst, M Berlijn, J van Holten et al; Geiregat & Stomphorst 2000; Birding World 13: 101, 2000, Dutch Birding 22: 52, plate 54, 58-59, plates 61-62, 124, plate 101, 2000).

This bird is considered to be the same individual as one seen at Huise, Oost-Vlaanderen, Belgium, on 4-5 February 2000. There are now three records, in 1987, 1988 and 2000.

Ring-billed Gull / Ringsnavelmeeuw

Larus delawarensis 0,6,0

6 September into 2001, *Goes*, Zeeland, adult male, photographed (M Muusse et al).

1999 21 November to 7 February 2000, *Goes*, Zeeland, adult male, photographed.

Yet another winter for this true long-stayer. The 1999 sightings were already published in van der Vliet et al (2000) but note the date extension. Another report, on 21 November west of Eemshaven, Groningen, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2001). A bird seen

on 8 January 1995 at Stevensweert, Maasbracht, Limburg, has been rejected after review (cf Evers et al 1996, Wiegant et al 1997). Fourth-year European Herring Gull *L argentatus* is an underestimated pitfall and, in this case, could not be ruled out safely (Justin Jansen in litt).

Baltic Gull / Baltische Mantelmeeuw

Larus fuscus 0,7,2

29 April to 1 May, Steenwaard, *Houten*, Utrecht, sub-adult, photographed, videoed (B Rijkse, A Boele, M Plomp et al; van den Berg & Bosman 2001; Dutch Birding 22: 177, plate 153, 2000); 20 October, *Noordwijk*, Zuid-Holland, adult, photographed (J G C Zwaaneveld, W Pompert).

1999 25 September, Sint Maartenszee, *Zijpe*, Noord-Holland, adult, photographed (R van Bemmelen, D Groenendijk); 5-6 November, Reinderslooi, Papenbeek, *Bergen*, and 6 November, Klein Vink, *Arcen en Velden*, Limburg, third calendar-year, photographed (J J F J Jansen, R Keizer, M van Steenis et al).

Several more 2000 reports are still in circulation. The average of (almost) three per year from 1998 to 2000 may indicate that this taxon is actually more common than its status as a vagrant suggests. The discussion about the identification criteria continues and there are indications that separation from '*intermedius*' Lesser Black-backed Gull *L graellsii* may be even more complicated than previously thought.

Iceland Gull / Kleine Burgemeester

Larus glaucooides glaucooides 21,68,-

1996 15 January, Vuilstort Landgraaf, *Sittard-Geleen*, Limburg, second-winter (N W Schaafstra).

This record refers to the same bird already accepted for 12 January 1996 at Arcen, Limburg, and 14 January 1996 at Stevensweert, Limburg, although its plumage details had not previously been noted (cf van den Berg & Bosman 2001). This taxon is no longer considered since 1 January 1998 but the CDNA welcomes every record before this date.

Gull-billed Tern / Lachstern

Gelochelidon nilotica

1989 15 May to 2 June, Rottumerplaat, *Eemsmond*, Groningen (G Kasemir, D Lutterop).

This record has previously been published with 1992 as wrong date (Wiegant et al 1994, van den Berg & Bosman 1999, 2001). This species is no longer considered since 1 January 1993.

Roseate Tern / Dougalls Stern

Sterna dougallii 3,20,1

5-6 May, Huisduinen, *Den Helder*, Noord-Holland, adult (M Renders, F Geldermans, H Bouma).

Black Guillemot / Zwarte Zeekoet

Cephus grylle 31,41,1

16 July, Westkapelle, *Veere*, Zeeland, second calendar-year (P L Meininger).

Four reports mentioned in van Dongen et al (2000c, 2001) have not (yet) been submitted.

Eurasian Eagle Owl / Oehoe

Bubo bubo 1,22,2

The pair at St Pietersberg, Maastricht, Limburg, was present all year and raised two young (M Berlijn et al).

1999 18 March to 8 June, Cadier en Keer, *Margraten*, Limburg, two, at nest (E van der Burg, R Hofland, J J F Jansen; cf van der Vliet et al 2000).

The record at Cadier en Keer is the second nesting pair of 1999; the outcome of this breeding attempt is unreported.

Snowy Owl / Sneeuwuil

Nyctea scandiaca 7,6,1

8-9 March, Observatiehut Zearend, Oostvaardersplas-sen, *Lelystad*, and 10-19 March, immature or female, Oostvaardersdijk, *Almere/Lelystad*, Flevoland, photo-graphed (R R Smits, M M Smits, M Berlijn et al; Ebels 2000a; Dutch Birding 22: 60, plate 63, 123, plate 95-96, 2000).

1992 21 April, De Hemmer, *Texel*, Noord-Holland, female, photographed (A J Dijkse).

The CDNA could not decide whether the 1992 record refers to one of the other individuals recorded in 1992. At least three birds were seen that year, between 8 March and 28 June (cf van den Berg & Bosman 2001). Therefore, this record is better treated as the fourth record for 1992 (and the first for Texel).

Tengmalm's Owl / Ruigpootuil

Aegolius funereus -,5,1

1 February, Tweede Dennenbos, *Schiernonnikoog*, Friesland, found dead, photographed, skin retained in private collection G A Noorman (A van Guldener, G A Noorman, A J van Loon).

Records of Tengmalm's Owl outside their former breeding grounds in Drenthe (and in 1976 probably Noord-Brabant) are very rare and always concern birds found dead. This is the fourth such find, as well as the second record for Friesland. The three previous finds of dead birds were in 1975 at Farmsum, Groningen, in 1980 at Lelystad, Flevoland, and in 1993 at Zwolle, Overijssel.

Alpine Swift / Alpengierzwaluw

Apus melba 7,25,4

17 April, *Zoetermeer*, Zuid-Holland, photographed (W Overman); 20 April, De Vulkaan, *Den Haag*, Zuid-Holland (G Bakker); 2 May, Deelense Veld, Hoge Veluwe, *Ede*, Gelderland (A Vink); 12 August, West-duinpark, *Vlissingen*, Zeeland (P A Wolf, P P de Vries).

1999 8 July, *Leiden*, Zuid-Holland (F G Verburgt); 25 September, Vijfhoek, *Diemen*, Noord-Holland (F Visbeen, R Sjouken).

A record year. Of the 14 reports mentioned in van Dongen et al (2000bc), four were accepted, two were rejected and two are still circulating. The remaining six reports have not (yet) been submitted: 22 April, Zwolle, Overijssel; 11 May, Gerkesklooster, Friesland; 28 June, Harderwijk, Gelderland; 3 July, Almere, Flevoland; 3 July, Den Haag, Zuid-Holland; and 25 September, Leer-dam, Utrecht. There are now 35 accepted records

involving 36 birds. Only one individual (in October 1987) stayed for more than one day, all others were typically short-stayers.

European Bee-eater / Bijeneter

Merops apiaster 104,139,-

1987 27 June, *Delft*, Zuid-Holland, 24 (R van der Vliet, R van der Vliet, R van der Vliet).

This species is no longer considered since 1 January 1993. The 1987 group is the largest ever recorded in the Netherlands (cf van den Berg & Bosman 2001). This coincided with the largest gathering of observers with the same family name and initials.

Grey-headed Woodpecker / Grijskopspecht

Picus canus 1,2,1

8 May into 2001, Oosterbeek, *Renkum*, Gelderland, adult male, photographed, sound-recorded, videoed (P R Wiepkema, W B Janssen, M Berlijn et al; van den Berg & Bosman 2001, Janssen et al 2001; Dutch Bird-ing 22: 175, plate 144, 176, plate 148, 2000, 23: 209, plate 235, 2001).

The fourth record and the second long-stayer. The three previous records were in 1974, 1981-82 and 1985.

Middle Spotted Woodpecker / Middelste Bonte Specht

Dendrocopos medius -,44,-

1997 1 January to 6 May, Grebbeberg, *Rhenen*, Utrecht, photographed (R Goldbach, F Hoekema, R de Lange et al).

1996 11 October, IJzerenbos, *Susteren*, Limburg (P Evers). 1984 23 April, Munningsbos, Posterholt, *Ambt Montfort*, Limburg (P Evers).

This species is no longer considered since 1 January 1998.

Greater Short-toed Lark / Kortteenleeuwerik

Calandrella brachydactyla 3,21,1

13 May, Jachthaven, *Schiernonnikoog*, Friesland, photographed (C Brochard, P Lindenberg).

A bird photographed at De Putten, Zijpe, Noord-Holland, on 10 November (cf Dutch Birding 23: 55, plate 69, 2001) remains in circulation.

Red-rumped Swallow / Roodstuitzwaluw

Hirundo daurica 2,39,6

26 April, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland (J Dijkhuizen); 6 May, Breskens, *Oostburg*, Zeeland (D J Moerbeek, P L Meininger, A van Gilst); 7 May, Oostpunt, *Vlieland*, Friesland (N L M Gilissen, M van der Aa, S Plat); 8 May, Breskens, *Oostburg*, Zeeland (R E Brouwer, O L de Vries); 22 May, Steenwaard, *Houten*, Utrecht, photographed (R Jansen, A Boele, S Bot); 28 August, Hilversumse Bovenmeent, *Hilversum*, Noord-Holland, adult (H van Oosterhout).

From 1990, this species has been seen every year at Breskens, Zeeland, with the exception of 1993 and 1997. Van Dongen et al (2000b) mentioned two reports in May that have not (yet) been submitted.

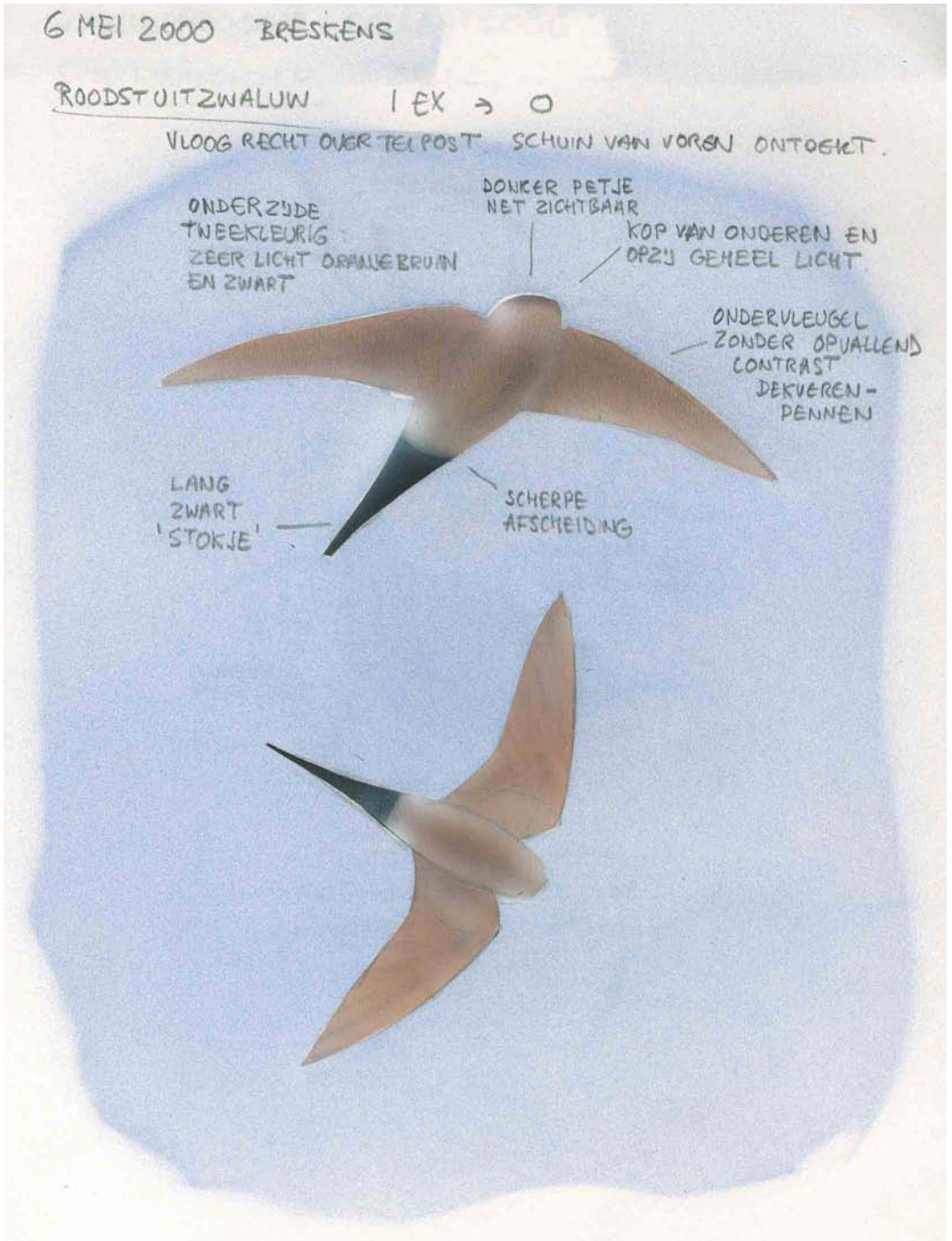

FIGURE 2 Red-rumped Swallow / Roodstuitzwaluw *Hirundo daurica*, Breskens, Zeeland, 6 May 2000 (Dirk J Moerbeek)

375 Alpine Accentor / Alpenheggenmus *Prunella collaris*, first-summer, Terschelling, Friesland, 3 May 2000 (Arie Ouwerkerk)

376 Isabelline Wheatear / Izabeltapuit *Oenanthe isabellina*, first-year, Schiermonnikoog, Friesland, 16 October 2000 (Eric Koops)

377 Subalpine Warbler / Bardgrasmus *Sylvia cantillans*, first-summer male, Maasvlakte, Zuid-Holland, 30 April 2000 (Jan van Holten)

378 Izabeltapuit / Isabelline Wheater *Oenanthe isabellina*, IJmuiden, Noord-Holland, 23 September 2000 (Marten van Dijl)

379 Pied Wheatear / Bonte Tapuit *Oenanthe pleschanka*, male, Formerum, Terschelling, Friesland, 27 June 2000 (*Arie Ouwerkerk*) **380** Black-throated Thrush / Zwartkeellijster *Turdus ruficollis atrogularis*, first-winter female, Groningen, Groningen, November 2000 (*Teus J C Luijendijk*) **381** Subalpine Warbler / Baardgrasmus *Sylvia cantillans*, male, Vlieland, Friesland, 7 May 2000 (*Niels L M Gillissen*) **382** Zitting Cisticola / Graszanger *Cisticola juncidis*, Loozerheide, Weert, Limburg, 9 September 2000 (*Niek Bosmans*) **383** Hume's Leaf Warbler / Humes Bladkoning *Phylloscopus humei*, Oudemirdum, Friesland, November 1999 (*Eric Koops*) **384** Arctic Warbler / Noordse Boszanger *Phylloscopus borealis*, first-year, Vlieland, Friesland, 1 September 1998 (*Henri Bouwmeester*)

Black-headed Wagtail / Balkankwikstaart*Motacilla feldegg* 0,1,0

After review, the previously accepted record of 12 May 1998 at Harderwijk, Gelderland (cf Wiegant et al 1999b), has been rejected because the CDNA currently requires good photographs and/or sound recordings for the evaluation of reports of this taxon. Descriptions are notoriously difficult to judge as most submissions of this taxon, even those that are accompanied by photographs, describe birds with grey in the neck or with a wrong call. Such birds are deemed unacceptable until more is known on the separation of Black-headed Wagtail from dark-headed Grey-headed Wagtails *M thunbergi*.

Citrine Wagtail / Citroenkwikstaart*Motacilla citreola* 0,12,0

1999 9 May, Jaap Deensgat, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, adult male, photographed (K Renes, R Mulder, A de Bruin et al).

As is usual with records of this species, the CDNA could not decide to which subspecies (*M c citreola* or *M c werae*) this individual belonged. 2000 was the first blank year since 1992 (cf van den Berg & Bosman 2001), maybe because all reports during 2000 were fly-bys. In many cases, observers do not bother to submit such records, assuming the chances for acceptance are slight.

Alpine Accentor / Alpenheggemus*Prunella collaris* 0,2,2

16-17 April, *Den Helder*, Noord-Holland, photographed (C Brochard, R Slaterus, D J Moerbeek et al; Slaterus & Brochard 2000, Meeuwissen et al 2001; Dutch Birding 22: 123, plates 97-98, 2000, 23: 1, plates 1-2, 2001); 1-4 May, Formerum aan Zee, *Terschelling*, Friesland, first-summer, singing, photographed, sound-recorded, videoed (G Meeuwissen, T Bakker, M Berlijn et al; Meeuwissen et al 2001; Birding World 13: 184, 2000, Dutch Birding 22: 175, plate 145, 2000, 23: 3, plate 3, 2001, Br Birds 94: 421, plate 244, 2001).

The third and fourth record. Their pattern showed a remarkable similarity with 1986 when the previous records occurred: first a record on the mainland in April, and a few weeks later one on Terschelling in May.

Thrush Nightingale / Noordse Nachtegaal*Luscinia luscinia* 7,40,0

1998 23 May to 28 June, Het Twiswe, *Oostzaan*, Noord-Holland; 14 September, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland, trapped (H Vonk, B Striekwold).

1996 23-24 May, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, singing (A Wassink, N Marra, P Duin).

2000 is the first blank year since 1989, although a report on 13-20 May 2000 at Swolgen, Limburg (cf van Dongen et al 2000b) remains in circulation. The May-June 1998 record concerns a date extension, being previously accepted with 28 May as last date (cf van der Vliet et al 2000). Details of the first breeding record in the Netherlands, in 1995, were recently published by van Beusekom (2001).

Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst*Luscinia svecica svecica* 24,34,1

5 May, Oost-Vlieland, *Vlieland*, Friesland, adult male, photographed (L B Steijn, M Zekhuis, K de Vries; Dutch Birding 22: 180, plate 157, 2000).

1999 1 June, Spijk, *Delfzijl*, Groningen, male, singing (J J F Jansen, A Dijkshoorn, R Talsma).

Another report on 8 May on Vlieland has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2000b). For pre-1980 records, see van den Berg & Bosman (2001; contra van den Berg & Bosman 1999).

Siberian Stonechat / Aziatische Roodborsttapuit*Saxicola maura* 9,20,1

14-16 October, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, first-winter female, photographed, videoed (P van Rij, M Berlijn, J van Holten et al; Birding World 13: 402, 2000, Dutch Birding 22: 310, plate 311, 2000).

Reports on Texel, Noord-Holland, on 11 October, at Oostvaardersplassen, Flevoland, on 19 November and at Oostvoorne, Zuid-Holland, on 16-19 December have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2000c, 2001).

Isabelline Wheatear / Izabeltapuit*Oenanthe isabellina* 0,1,2

22-23 September, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland, photographed, videoed, sound-recorded (D J Moerbeek, R Slaterus et al; Berlijn 2000, Moerbeek 2000; Birding World 13: 357, 423, 424, 2000, 14: 33, 2001, Dutch Birding 22: 308, plate 306, 2000, 23: 54, plate 70, 2001, Br Birds 94: 423, plate 245, 2001); 14-25 October, *Schiermonnikoog*, Friesland, first-year, photographed (M van der Aa, A J van Loon, E Koller et al; van der Aa & van Loon 2000, Berlijn 2000; Birding World 13: 424, 2000, Dutch Birding 22: 308, plate 307, 2000).

The first record was the equally well-watched bird at Maasvlakte, Zuid-Holland, from 21 October to 8 November 1996. The CDNA could not agree on the age of the IJmuiden bird.

Pied Wheatear / Bonte Tapuit*Oenanthe pleschanka* 0,8,1

27 June, Formerum, *Terschelling*, Friesland, male, summer plumage, photographed (A Ouwerkerk; Birding World 13: 269, 2000, Dutch Birding 22: 245, plate 246, 2000).

The first record was in May 1988. Subsequent records were in October-November 1992 (two), October 1993, November 1996 and October-November 1999 (three). The 2000 individual concerns the first male in summer plumage.

Desert Wheatear / Woestijntapuit*Oenanthe deserti* 1,6,1

25 December, Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland, male (E van Huijssteeden, A B van den Berg).

Previous records were in 1970, 1989, 1994 (two), 1996 (two) and 1997, all but one in October-December (the remaining one being in April 1989). A report at

Schiermonnikoog, Friesland, on 24 November has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2001).

Rufous-tailed Rock Thrush / Rode Rotslijster

Monticola saxatilis 1,3,3

25 April, Gemaal Pouwel Bakhuis, Wapenveld, Heerde, Gelderland, male (W Kolvoort); 27 April, Maasvlakte, Rotterdam, Zuid-Holland, first-summer male, photographed (W van Rijswijk, R Beukers, J den Hertog et al; Dutch Birding 22: 117, plate 85, 123, plate 99, 2000); 4 May, 't Harde, Blaricum, Noord-Holland, adult male, photographed, videoed (R F J van Beusekom, H van Ruiten, A B van den Berg et al; Dutch Birding 22: 180, plate 158, 2000).

The best year ever. This species exclusively occurred between 22 April and 17 May, previous records being in April 1951, May 1994, May 1998 and May 1999 (van den Berg & Bosman 2001).

Eyebrowed Thrush / Vale Lijster

Turdus obscurus 3,3,1

21 October, Nes, Ameland, Friesland, female (A van der Spoel).

Previous records were in October 1843, April 1977 (two), September-October 1988, May 1989 and October 1992. A report from Schiermonnikoog, Friesland, on 13 October has not (yet) been submitted (van Dongen et al 2000c).

Black-throated Thrush / Zwartkeellijster

Turdus ruficollis atrogularis 0,4,1

11-21 November, Selwerderhof, Groningen, Groningen, first-winter female, photographed, videoed (D Brinkhuizen, H Lanfers, T J C Luijendijk et al; Ebels & Haas 2000b).

The fifth record for the Netherlands and the second within the city limits of Groningen, where the first record for the Netherlands occurred in March-April 1981. Other records were in October 1982, January-March 1996 and April 1998.

Cetti's Warbler / Cetti's Zanger

Cettia cetti -,45,2

22 April into 2001, Oostvoornse Meer, Westvoorne, Zuid-Holland, photographed, trapped and ringed on 28 June 2000, sound-recorded (M Bot, S Bot, N D van Swelm et al; Dutch Birding 22, 245 plate 247, 2000); 17 September, Kennemerduinen, Bloemendaal, Noord-Holland, trapped, photographed (R Genen, T van der Valk, J van Tussenbroek).

1996 28 September, Kroonspolders, Vlieland, Friesland, singing, sound-recorded (B de Lange, F Ossendorp, J Scharringa et al).

Reports that the 1996 bird was trapped, have not (yet) been received by CDNA (cf van den Berg & Bosman 2001). The bird at Oostvoornse Meer was present until at least 11 March 2001 (cf van Dongen et al 2001). A report from April 2000 has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2000b).

Zitting Cisticola / Graszanger

Cisticola juncidis -,43,4

16 May to 31 August, De Zoom, Roggel en Neer, Limburg, singing, photographed, sound-recorded (H Vossen, M Berlijn, R Schols et al); 24 May into August, Ooltgensplaat, Oostflakkee, Zuid-Holland, singing, photographed (P G Schrijvershof, M van Dijn et al; Dutch Birding 22: 243, plate 244, 2000, Birding World 14: 38, 2001); 9 September, Loozerheide, Boshoven, Weert, Limburg, adult female, trapped, photographed (W Beeren, R G Bouwman, N Bosmans); 9 December, Vlissingen, Zeeland (J-E Kikkert).

1999 4 July, Kruispolderhaven, Hontenisse, Zeeland, singing (J J F Jansen et al); 15-22 August, Noordwaard, Makkum, Wûnseradiel, Friesland, singing (W J B Fontijn, R de Lange, O Tol et al); 19-25 September, Vijfhoek, Diemen, Noord-Holland, photographed (G van Duin, F Vogelzang, R Sjouken).

The Boshoven bird was only the second to be trapped, ringed and submitted in the Netherlands (after one in September 1973); it concerns the same individual as the one erroneously mentioned for Budel, Noord-Brabant by van den Berg & Bosman (2001). More birds have reportedly been trapped in recent years but have never been submitted. The July 1999 record concerns another individual than the one already accepted for Zeeland (cf van der Vliet et al 2000). Several reports in 2000 mentioned by van Dongen et al (2000bc) have not (yet) been submitted. According to Justin Jansen (in litt) the record count during high tides at Saeftinghe, Zeeland, in 2000 was 13 birds (on 19 August), but none was submitted. Clearly, the number of accepted records by CDNA does no longer reflect the true number present in the Netherlands and, therefore, this species is no longer considered from 1 January 2001 onwards.

River Warbler / Krekelzanger

Locustella fluviatilis 7,25,1

2 to 15 June, Australiëhaven, Amsterdam, Noord-Holland, singing, photographed, sound-recorded, videoed (T R van Dijk, P Tak, P J Marcus et al; Dutch Birding 22: 177, plate 154, 2000).

1997 14 May to 3 June, Horsterwold, Zeewolde, Flevoland, singing, sound-recorded (R F J van Beusekom, R van Swieten, T Morel).

Melodious Warbler / Orpheusspottvogel

Hippolais polyglotta 2,23,4

8 May, Stichtse Brug, Huizen, Noord-Holland, singing (R F J van Beusekom); 20 May, Budel-Dorplein, Cranendonck, Noord-Brabant, singing, sound-recorded (R G Bouwman, J W Wierda, H Prinsen et al); 8-25 June, Epen, Wittem, Limburg, singing, photographed, sound-recorded (M Berlijn, W Janse et al); 14-18 June, Kruisbosch, Epen, Wittem, Limburg, singing, sound-recorded (R M van Dongen, M Berlijn, T J C Luijendijk et al).

Two other reports at Vlaardingen, Zuid-Holland, on 15-16 May 1997 and at Almere, Flevoland, on 13 May 2000, are still in circulation. No less than five reports

385 Dusky Warbler / Bruine Boszanger *Phylloscopus fuscatus* (right), with Northern Chiffchaff / Tjiftjaf *P. collybita*, Amsterdamse Waterleidingduinen, Zandvoort, Noord-Holland, 5 November 2000 (Tom M van Spanje) **386** Zitting Cisticola / Graszanger *Cisticola juncidis*, Ooltgensplaat, Zuid-Holland, 31 August 2000 (Marten van Dijl) **387** Cetti's Warbler / Cetti's Zanger *Cettia cetti*, Bloemendaal, Noord-Holland, 17 September 2000 (Arnoud B van den Berg)

from 2000 at Westduinpark, Den Haag, Zuid-Holland, on 9 May, at Roosendaal, Noord-Brabant, in early June, at Vijlen, Limburg, on 12 June, at Maasbracht, Limburg, on 21 June and at Heibloem, Limburg, from 29 June to 2 July have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2000b).

Subalpine Warbler / Baardgrasmus

Sylvia cantillans 5,31,3

23-24 April, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, female, photographed (A Wassink, E Menkveld et al); 30 April, Maasvlakte, Rotterdam, Zuid-Holland, first-summer male, photographed (G W M van Aalst, J van Holten, J W Wierda et al; Birding World 13: 186, 2000, Dutch Birding 22: 126, plate 103, 182, plate 161, 2000); 7 May, Vlieland, Friesland, male, photographed (L van der Veen, L B Steijn, N L M Gilissen et al). 1992 15 May, Rottumerplaat, Eemmond, Groningen, male, photographed (G Kasemir, D Lutterop).

The 1992 record had formerly been accepted as referring to a singing individual (cf Wiegant et al 1994, van den Berg & Bosman 1999, 2001), while it was in fact never heard singing (Date Lutterop in litt). Two reports from 2000 at Schoorl, Noord-Holland, on 28 April and on Terschelling, Friesland, on 7 May, have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2000b). In due time, all records will be reviewed to identify the subspecies involved (if possible). The recent report of a Moltoni's Warbler *S c moltonii* at Heist, West-Vlaanderen, Belgium, in May 2001 (De Smet 2001) adds weight to the opinion that at least three taxa (*S c cantillans*, *S c albistriata* and *S c moltonii*) could conceivably occur in the Netherlands (cf van den Berg & Bosman 2001). For future records, it is advisable to make sound-recordings of each bird, in order to evaluate reports more accurately.

Two-barred Warbler / Swinhoes Boszanger

Phylloscopus plumbeitarsus 0,2,0

1996 2 October, Oosterend, Terschelling, Friesland, photographed (A Ouwerkerk, R E van der Vliet et al; van der Vliet 2001; Dutch Birding 18: 277, plate 270, 1996, 20: 290, plate 246, 1998, 23: 192-193, plate 220-222, 2001).

This record had previously been accepted as referring to Arctic Warbler *P borealis* (cf Wiegant et al 1998). However, questions were raised following a note detailing the observation (van der Vliet & Ouwerkerk 1998) after which a thorough analysis revealed its true identity as Two-barred Warbler. The detailed background information leading to the reacceptation as Two-barred Warbler has recently been published (van der Vliet et al 2001).

Greenish Warbler / Grauwe Fitis

Phylloscopus trochiloides 6,17,5

4-11 September, Kobbbeduinen, Schiermonnikoog, Friesland, singing (E B Ebels, J J F J Jansen); 5-9 September, IJmuiden, Velsen, Noord-Holland, singing, sound-recorded (R Slaterus, M S Robb, E B Ebels et al); 5-9 September, Stuifdijk, Maasvlakte, Rotterdam, Zuid-Hol-

land, singing (M Bot, S Bot, P A Wolf et al); 7-9 September, Stuifdijk, Maasvlakte, Rotterdam, Zuid-Holland, singing, sound-recorded (H Zevenhuizen et al); 9 September, De Robbenjager, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, singing, photographed, sound-recorded (J de Brijn, H Zevenhuizen, D Kok; Dutch Birding 22: 307, plate 300, 2000).

A record year. Remarkably, all birds were heard singing at one time or another. A report at Oosterend, Terschelling, Friesland, on 1-5 September, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2000c, Ebels 2000b).

Arctic Warbler / Noordse Boszanger

Phylloscopus borealis 2,8,2

21 September, Kroonspolders, Vlieland, Friesland, first-year, trapped, photographed (H Vonk, J van der Straaten, H Bouwmeester); 22 September, Kroonspolders, Vlieland, Friesland, first-year, trapped, photographed (K Terpstra, H Vonk, A Rebel; contra van Dongen et al 2000c).

1998 1 September, Kroonspolders, Vlieland, Friesland, first-year, trapped, photographed (H Bouwmeester).

Still a great rarity in the Netherlands, with only one field record (in 1997). Apart from one found dead on 2 November, records fall between 1 September and 11 October. The above records are the second to fourth for Vlieland, a notorious migrant trap.

Hume's Leaf Warbler / Humes Bladkoning

Phylloscopus humei 2,16,1

5-25 March, Nieuwegein, Utrecht, sound-recorded (W Puyk, A Boele, E B Ebels et al; Plomp et al 2001).

1999 13-20 November, Oudemirdum, Gaasterlân-Sleat, Friesland, photographed (S Bernardus, R Mulder, J J F J Jansen et al); 13 December to 14 April 2000, De Boschplaat, Terschelling, Friesland, photographed; 31 December to 22 January 2000, Zwartewaal, Brielle, Zuid-Holland, photographed, sound-recorded (Luijendijk 2001; Dutch Birding 23: 281, plate 330, 2001).

The latter two records have already been published in van der Vliet et al (2000). A report on 10 November, at Neeltje Jans, Zeeland, is still in circulation, while another report on 15-17 January at Amsterdam, Noord-Holland, has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2000a).

Radde's Warbler / Raddes Boszanger

Phylloscopus schwarzi 2,10,2

29 September, Hagen aan Zee, Bergen, Noord-Holland (W A van Splunder); 30 September, Maasvlakte, Rotterdam, Zuid-Holland, photographed (A Linckens, C van Rijswijk et al; Dutch Birding 22: 307, plate 301, 2000).

Two other reports on Texel, Noord-Holland, on 4 October and on Vlieland, Friesland, on 8 October have recently been submitted (cf van Dongen et al 2000c).

Dusky Warbler / Bruine Boszanger

Phylloscopus fuscatus 1,23,2

5 November, Amsterdamse Waterleidingduinen, Zand-

voort, Noord-Holland, trapped, photographed (T M van Spanje, F J Koning, A Dokter; Dutch Birding 23: 57, plate 75, 2001); 5-7 November, *Castricum*, Noord-Holland, trapped, photographed (A Wijker; Dutch Birding 23: 58, plate 76, 2001).

1999 22 October, Dorpszicht, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland (A Wassink, E Menkveld).

With 26 accepted records, this species occurs twice as frequently as Radde's Warbler. However, in the period 1998-2000, Radde's Warbler is seriously trying to overtake, with more records than Dusky Warbler for that period.

Western Bonelli's Warbler / Bergfluiter

Phylloscopus bonelli 5,20,1

12-22 May, Harderbos, Zeewolde, Flevoland, singing (H Raaijmakers, P Wink, D van Beek).

1983 2 May, Stammenderbos, Schinnen, Limburg, singing (R Schols, R Foppen, G van Leeuwen).

May and September are the best months to find this species. Of the 26 records, 13 were in May and six in September (cf van den Berg & Bosman 2001). A report from May in Gelderland has not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2000b).

bonelli's warbler / bergfluitier

Phylloscopus bonelli/orientalis 4,4,1

1 May, Gilze en Rijen, Noord-Brabant, singing (R Pahlplatz).

Unfortunately, no call was heard that would have clinched the identification as either Western *P bonelli* or Eastern Bonelli's Warbler *P orientalis*.

Siberian Chiffchaff / Siberische Tjiftjaf

Phylloscopus collybita tristis 0,12,1

20-25 November, Holle Poarte, Makkum, *Wûnseradiel*, Friesland, photographed (J Bisschop, S Bernardus, B van den Boogaard).

1998 18 October, Laakse Strand, Zeewolde, Flevoland (R F J van Beusekom); 27 November to 6 December, Oudemirdum, *Gaasterlân-Sleat*, Friesland, photographed (S Bernardus, J Bisschop, E de Weerd).

Iberian Chiffchaff / Iberische Tjiftjaf

Phylloscopus brehmii 2,8,0

1989 1 May to mid June, Kwekerijbos, Nes, *Ameland*, Friesland, singing, sound-recorded (T Morel, J Krol; Versluys et al 1997).

This concerns a date extension. Previously, 6 May was given as the last date.

* Turkestan Shrike / Turkestaanse Klauwier

Lanius phoenicuroides 0,0,1

1 October, Vliehors, *Vlieland*, Friesland, adult male, photographed (B Brieffies, P L Meininger, R Slaterus et al), and 2-6 October, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, photographed, videoed (H-J Wight, M Berlijn, A Wassink et al; *Birding World* 13: 400, 2000, Dutch Birding 22: 309, plate 308, 342, plates 326-327, 2000).

The first record for the Netherlands, although all previous records of isabelline shrike *L arenarius/isabel-*

linus/phoenicuroides are currently under review to determine their specific identity (including a bird at Castricum, Noord-Holland, on 1-3 October 2000; cf Meininger et al 2000). In the field, the Vlieland/Texel bird was generally considered to be a Daurian Shrike *L isabellinus* but that was shortly before the publication of the paper by Worfolk (2000). With that paper at hand, this bird could in fact be identified rather straightforwardly as Turkestan Shrike, because of, among others, the head pattern and the contrast between upper- and underparts. It was found on 1 October on the western tip of Vlieland by a small party of birders returning to Texel, Noord-Holland, for the annual Dutch Birding bird week. The shrike was seen flying off towards Texel where, to the delight of many other birders, it was rediscovered the next day.

Woodchat Shrike / Roodkopklauwier

Lanius senator -,55,7

14 May, Maasvlakte, Rotterdam, Zuid-Holland, male, photographed (E Eggenkamp, K P Hendriks, J W Wierda et al; Dutch Birding 22: 179, plate 156, 2000); 24-25 May, De Robbenjager, Texel, Noord-Holland, first-summer female, photographed, videoed (K van de Meer, P Duin, A Wassink); 25 May, Het Twisde, Oost-zaan, Noord-Holland, videoed (M Plomp et al); 3-4 June, Fort Kijkduin, Huisduinen, *Den Helder*, Noord-Holland, female (F Geldermans, R E Brouwer, R Half); 23-26 June, Amerongse Bovenpolder, *Amerongen*,

388 Turkestan Shrike / Turkestaanse Klauwier *Lanius phoenicuroides*, adult male, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 2 October 2000 (*René van Rossum*)

389 Turkestan Shrike / Turkestaanse Klauwier *Lanius phoenicuroides*, adult male, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 2 October 2000 (Jan van Holten)

390 Spanish Sparrow / Spaanse Mus *Passer hispaniolensis*, adult male, Camperduin, Noord-Holland, 13 May 2000 (Jan van Holten)

391 Woodchat Shrike / Roodkopklauwier *Lanius senator*, first-winter, De Nederlanden, Texel, Noord-Holland, 3 October 2000 (Erik Menkveld)

392 Woodchat Shrike / Roodkopklauwier *Lanius senator*, juvenile, Castricum, Noord-Holland, 20 August 2000 (Arnold Wijker)

Utrecht, first-summer female, photographed, videoed (R Verdonschot, H Janssen, J Scharringa et al); 20 August, *Castricum*, Noord-Holland, juvenile, trapped, photographed (P Ruiters, P Veldt, A J van Loon); 3-24 October, De Nederlanden, De Koog, *Texel*, Noord-Holland, juvenile, photographed, videoed (M Witte, N van Duivendijk, M Berlijn et al; Dutch Birding 22: 310, plate 310, 2000).

The best year for this species since 1957, followed by 1997 with six records. Van Dongen et al (2000b) mentioned two other reports for 2000: 22 May, Knardijk, Flevoland, and 3 June, Uithuizermeeden, Groningen. Remarkably, a ringed bird present at Heist, West-Vlaanderen, Belgium, from 25 August to 10 September (of which the ring was partially read) probably concerned the bird ringed in *Castricum* (cf Driessens 2000).

House Crow / Huiskraai

Corvus splendens 0,8,2

At Hoek van Holland, *Rotterdam*, Zuid-Holland, the pair present since April 1994 reared one young (L B Steijn); 29 October into 2001, *Hoorn*, Noord-Holland, photographed (S Lagerveld et al; Dutch Birding 23: 56, plate 71, 2001).

A report on 20-21 March, Schiermonnikoog, Friesland, has not (yet) been submitted (van Dongen et al 2000b). At Hoek van Holland, several birds were seen throughout the year but the exact (maximum) number is not clear. Although the birds were observed breeding in 1999 (Justin Jansen in litt), the outcome for that year remains unreported. 2000 was the third year with at least one young: in both 1997 and 1998 also one young was reared.

Rose-coloured Starling / Roze Spreeuw

Sturnus roseus 21,44,1

14-15 September, Polder Wassenaar, *Texel*, Noord-Holland, juvenile, photographed (E Menkveld, A Wassink).

A poor year. This species has been recorded nearly annually since 1979, with blank years in 1982 and 1987. Best years were 1998 (five) and 1999 (six) records (van den Berg & Bosman 2001, contra van der Vliet et al 2000). At least one report at Dijkgatsbos, Noord-Holland, on 5 June has not (yet) been submitted (van Dongen et al 2000b).

Spanish Sparrow / Spaanse Mus

Passer hispaniolensis 0,1,1

13 May, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland, adult male, singing, photographed, sound-recorded, videoed (L P Heemskerck, J van der Laan, R de Haas et al; Birding World 13: 186, 2000, 14: 40, 2001, Dutch Birding 22: 179, plate 156, 2000).

The second record. The first record was also in May, in 1997. The 2000 bird was discovered by a big day team looking for Pied Wagtail *Motacilla yarrellii*, for which the site is a traditional breeding spot. This discovery gave their opponents the opportunity to level the Dutch big day record with 179 species (set in 1999), while the finders had to be satisfied with 178 species that day.

Two-barred Crossbill / Witbandkruisbek

Loxia leucoptera 37,206,0

1990 23 November to 1 February 1991, Smithuizenbosch, *Hilversum*, Noord-Holland, adult male (R F J van Beusekom, M Berlijn, J Scharringa et al).

This bird is now considered a different individual from the bird at nearby Baarn, Utrecht, in the same period (cf van den Berg & Bosman 1999, 2001); this record takes the total for the 1990/91 invasion to 16 birds. For 2000, a report on 19 March at Ter Borg, Groningen, has not (yet) been submitted (van Dongen et al 2000b).

Rustic Bunting / Bosgors

Emberiza rustica 13,45,2

1 October, Kroonspolders, *Vlieland*, Friesland (B-J Prak, R Cazemier et al); 5 October, Oosterend, *Terschelling*, Friesland, photographed (A Ouwerkerk).

1997 5 October, Delfgauw, *Pijnacker*, Zuid-Holland (B Teunissen).

1987 23 May, De Cocksdoorp, *Texel*, Noord-Holland, adult male (R Allison, M Coates, A Dobson).

The 1997 record is the first for that year. The 1987 record was lost in the mail but international cooperation, so characteristic for the birding community, resulted in a resubmission of the record. 2000 proved to be a poor year. However, a report on 15 September at *Vlieland*, Friesland, is still in circulation while four other reports have not (yet) been submitted (cf van Dongen et al 2000c). Since 1980 there were only three blank years: 1981, 1985 and 1991.

Little Bunting / Dwerggors

Emberiza pusilla 27,58,3

24 September, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, sound-recorded, videoed (T O V Muusse, M Muusse, E B Ebels et al); 1 October, Oost-Vlieland, *Vlieland*, Friesland (R Keizer, E A W Ernens, J van der Laan et al); 1 October, Oost-Vlieland, *Vlieland*, Friesland, sound-recorded, videoed (L Edelaar, L J R Boon, M Berlijn et al). 1999 18 October, Lange Paal, *Vlieland*, Friesland (M Olthoff, M Jonker).

The two birds on *Vlieland* on 1 October 2000 are considered to be different individuals. A total of six reports mentioned in van Dongen et al (2000c, 2001) have not (yet) been submitted.

Black-headed Bunting / Zwartkopgors

Emberiza melanocephala 2,6,1

28 June to 2 July, Midland Noord, *Terschelling*, Friesland, male, photographed (H Beers, T Bakker, A Ouwerkerk et al; Dutch Birding 22: 180, plate 160, 2000).

All Dutch records refer to males. Apparently, they overshoot more in spring than females (or males are more conspicuous – or perhaps more popular as cage birds...).

Systematic list of rejected records

This list contains all records not accepted by the CDNA. Records marked with @ were rejected by all committee members in the first or second

voting. Most records were rejected because the identification was not fully established (often due to lack of documentation) or when the bird showed signs of captivity, such as dubious rings, excessive wear or aberrant behaviour. Species for which the CDNA unanimously decided that all records refer to birds of captive origin are indicated with *. This includes records of birds of which all ancestors are assumed to be of captive origin (introduced species of British category C).

Whistling Swan / Fluitzwaan *Cygnus columbianus* 10-11 November, Nieuwediep, *Aa en Hunze*, Drenthe (@ description lacks details on exact percentage of yellow on bill). **Hutchins's Canada Goose / Hutchins' Canadese Gans** *Branta hutchinsii hutchinsii* 8 January, Korendijkse Slikken, *Goudswaard*, Zuid-Holland, two adults and two immatures (@ this taxon is only considered when photographs are available which clearly show the colour of breast and flank to exclude *B h minima* or *B h taverneri*); 16 February, Anjumerkolken, *Dongeradeel*, Friesland (@ see previous record); 22-24 February, De Brandt, Stevensweert, *Maasbracht*, Limburg, photographed (@ considered hybrid between subspecies); 18 May, Jaap Deensgat, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, two, photographed (@ considered hybrid between subspecies); 18-21 September, Bandpolder, *Dongeradeel*, Friesland, two (@ considered *B h minima*). **Black Scoter / Amerikaanse Zee-eend** *Melanitta americana* 8 January, Brouwersdam, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, male (@ photograph does not exclude first-winter male Common Scoter *M nigra* with much yellow on bill). * **Hooded Merganser / Kokardezaagbek** *Lophodytes cucullatus* 17 January, *Noordwijkerhout*, Zuid-Holland, female (@ description incomplete). **American Wigeon / Amerikaanse Smient** *Mareca americana* 17 March, Oostelijke Binnenpolder, Tienhoven, *Maarsse*, Utrecht, female (@ hybrid wigeon not excluded). **Atlantic Great Cormorant / Grote Aalscholver** *Phalacrocorax carbo carbo* 4-15 February and 16 September into 2001, *Heel*, Limburg, adult, ring read (ringed at Abberton Reservoir, Colchester, Essex, England, on 3 May 1997), photographed, sound-recorded, videoed (van den Berg et al 2000; Dutch Birding 22: 22, plate 21-22, 2000) (provenance of a genotypically pure individual of subspecies *carbo* not certain in this case). * **Turkey Vulture / Roodkopgier** *Cathartes aura* 5 May, Oostvoorne, *Westvoorne*, Zuid-Holland (@ considered escape); 13 May, *Stroe*, *Wieringen*, Noord-Holland, photographed (@ considered escape); 8-16 July, *Groningen*, Groningen, adult, photographed (@ considered escape); 4 August, Ouddorp, *Goedereede*, Zuid-Holland, adult (@ considered escape). **Eurasian Griffon Vulture / Vale Gier** *Gyps fulvus* 26 April, Kuinderweg, Emmeloord, *Noordoostpolder*, Flevoland (@ photograph does not safely exclude several species of New World and Old World vultures); 13 May, *Huizen*, Noord-Holland, adult (@ description incomplete); 13 August, Eempolder, *Eemnes*, Utrecht (description does not rule out other species of *Gyps* vultures).

Short-toed Eagle / Slangenarend *Circaetus gallicus* 18 April, Soerendonks Goor, *Maarheeze*, Noord-Brabant (description incomplete). **Pallid Harrier / Steppiekendief** *Circus macrourus* 11 April, De Doort, *Echt*, Limburg, adult male (@ description incomplete). **Long-legged Buzzard / Arendbuiser** *Buteo rufinus* 29 September to 7 October, Oostvaardersplassen, *Lelystad*, Flevoland (@ description insufficient for a date extension of the accepted record (see main text)). **Lesser Spotted Eagle / Schreeuarend** *Aquila pomarina* 20 October, Elterberg, Spijk, *Rijnwaarden*, Gelderland, immature (@ bird was considered to have been an *Aquila* species but description incomplete for identification to species). **Golden Eagle / Steenarend** *Aquila chrysaetos* 6 August, *Eindhoven*, Noord-Brabant, adult (@ description incomplete); 30 September, Ezumazijl, *Dongeradeel*, Friesland, adult (@ description incomplete). **Booted Eagle / Dwergarend** *Hieraetus pennatus* 6 May, *Hoogeveen*, Drenthe, dark morph (@ description incomplete); 12 June, Witrijt, *Bergeijk*, Noord-Brabant, pale morph (@ description incomplete); 7 July, *Haren*, Groningen, pale morph (@ description incomplete). * **Lanner Falcon / Lannervalk** *Falco biarmicus* 12 August, Oosterwolde, *Oldebroek*, Gelderland, immature (@ hybrids or other large falcon species not excluded). **Pacific Golden Plover / Aziatische Goudplevier** *Pluvialis fulva* 3 December, Kollumerwaard, *Kollumerland en Nieuwkruisland*, Friesland, immature (@ description incomplete, eg, underwing and wing structure details not described). * **Spur-winged Lapwing / Sporenkievit** *Vanellus spinosus* 29 April, Lange Paal, *Vlieland*, Friesland (@ description insufficient to exclude other lapwing species). **Great Snipe / Poelsnip** *Gallinago media* 9 June, Breskens, *Oostburg*, Zeeland (@ incomplete description of a bird flying by); 24 August, Oldeholtgade, Lindevallei, *Weststellingwerf*, Friesland, adult (@ description incomplete). **Pallas's Gull / Reuzenzwartkopmeeuw** *Larus ichthyaetus* 17 September, Oostpunt, *Vlieland*, Friesland, first-winter (description incomplete of bird flying by). **Ring-billed Gull / Ringsnavelmeeuw** *Larus delawarensis* 26 February, De Brandt, Stevensweert, *Maasbracht*, Limburg, adult (@ description incomplete). **Baltic Gull / Baltische Mantelmeeuw** *Larus fuscus* 4 August, Leidsche Rijn, *Utrecht*, Utrecht, first-summer (description does not rule out 'intermedius' Lesser Black-backed Gull *L graellsii*); 25 October, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland, adult, photographed (@ exact moult pattern not determined); 29 November, Castricum aan Zee, *Castricum*, Noord-Holland, adult (@ exact moult pattern not determined). **Black Guillemot / Zwarte Zeekoet** *Cephus grylle* 27 May, *Goes*, Zeeland, two, adult summer (@ description incomplete); 3 September, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland (@ incomplete description of a fly-by bird seen for a few seconds). **Snowy Owl / Sneeuwuil** *Nyctea scandiaca* 17-19 February, Overlangbroek, *Wijk bij Duurstede*, and *Leersum*, Utrecht, photographed (@ identification accepted but bird was proven escape; cf Ebels 2000a). **Alpine Swift / Alpen gierzwaluw** *Apus melba* 4 May, Muiderberg, *Muiden*, Noord-Holland, two (@ description incomplete); 2 July,

Amstelveen, Noord-Holland (@ description of bird heard only at dusk did not convince CDNA). **Greater Short-toed Lark / Kortteenleeuwerik** *Calandrella brachydactyla* 25 April, Breskens, *Oostburg*, Zeeland (description incomplete of bird flying by). **Ashy-headed Wagtail / Italiaanse Kwikstaart** *Motacilla cinereocapilla* 24 April, *Olst*, Overijssel, male, photographed (@ Grey-headed Wagtail *M thunbergi* not excluded). **Black-headed Wagtail / Balkankwikstaart** *Motacilla feldegg* 7 May, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland, male, photographed, videoed (Plomp et al 2001) (@ Grey-headed Wagtail not excluded). **Citrine Wagtail / Citroenkwikstaart** *Motacilla citreola* 16 September, *Vlieland*, Friesland, adult male (@ incomplete description of bird flying by). **Eyebrowed Thrush / Vale Lijster** *Turdus obscurus* 4 November, Luchter Zeeduijn, *Noordwijk*, Zuid-Holland, adult male (@ description incomplete of bird flying by, eg, details of head pattern lacking). **Eastern Black-eared Wheatear / Oostelijke Blonde Tapuit** *Oenanthe melanoleuca* 5 May, *Lenselo*, *Weerselo*, Overijssel (@ description incomplete, eg, description of tail missing); 6 May, *Delfgauw*, *Pijnacker*, Zuid-Holland (@ description of tail wrong for this species). **Zitting Cisticola / Graszanger** *Cisticola juncidis* 17 September, *Vijfhoek*, *Diemen*, Noord-Holland (@ description incomplete). **Greenish Warbler / Grauwe Fitis** *Phylloscopus trochiloides* 19 September, *Drachtercompagnie*, *Smallingerland*, Friesland (@ description suggests Northern Chiffchaff *P collybita* on several points). **Siberian Chiffchaff / Siberische Tjiftjaf** *Phylloscopus collybita tristis* 22 October, *Hoek van Holland*, *Rotterdam*, Zuid-Holland (@ description incomplete). **Collared Flycatcher / Withalsvliegenvanger** *Ficedula albicollis* 16 May, *Groote Heide*, *Soerendonk*, *Cranendonck*, Noord-Brabant, male (@ poor description). **Daurian Jackdaw / Daurische Kauw** *Corvus dauricus* 1 February, 't *Haesveld*, *Zeyerveld*, *Assen*, *Drenthe*, first-winter, photographed (@ photographs show Western Jackdaw *C monedula* of subspecies *C m soemmeringii*). * **Purple-backed Starling / Daurische Spreeuw** *Sturnus sturninus* 15 May, *Stevinsluizen*, *Den Oever*, *Wieringen*, Noord-Holland, male (@ identification accepted but provenance considered unreliable). **Trumpeter Finch / Woestijnvink** *Bucanetes githagineus* 11 June, *Lelystad*, *Flevoland* (@ poor description does not rule out other seedeaters). **Common Grackle / Glanstroepiaal** *Quiscalus quiscula* 5-15 October, *Warns*, *Nijefurd*, Friesland, photographed (@ photographs show a species of glossy starling *Lamprotornis*).

1999

Ross's Goose / Ross' Gans *Anser rossii* 19-20 April, *Carel Coenraadpolder*, *Delfzijl*, Groningen, adult (@ bird was escape, based on a green thread on its leg). **Hutchins' Canada Goose / Hutchins' Canadese Gans** *Branta hutchinsii hutchinsii* 30 January, *Anjumerkolken*, *Dongeradeel*, Friesland, adult, photographed (@ photographs show a hybrid or perhaps *B h minima*); 28 April, *Reiderpolder*, *Delfzijl*, Groningen (@ this taxon is only considered when photographs are available which clear-

ly show the colour of breast and flank to exclude *B h minima* or *B h taverneri*). * **Hooded Merganser / Kokardezaagbek** *Lophodytes cucullatus* 13 December, *Van Rooijens Hoofdwijk*, *Dedemsvaart*, *Hardenberg*, *Overijssel*, male (@ description incomplete). * **Cinnamon Teal / Kaneeltaling** *Anas cyanoptera* 9-20 December, *Starrevaart*, *Leidschendam*, Zuid-Holland, male (@ identification accepted; not established whether bird was unringed). **Squacco Heron / Ralreiger** *Ardeola ralloides* 29 July, *Maripeel*, *Griendtsveen*, *Horst aan de Maas*, *Limburg* (@ description of calling bird at dawn did not convince CDNA). * **Lammergeier / Lammergier** *Gypaetus barbatus* 25 July, *De Bol*, *Texel*, Noord-Holland, immature (description incomplete). **Short-toed Eagle / Slangenarend** *Circaetus gallicus* 14 September, *Haeslaarbroek*, *Echt*, *Limburg*, adult (description incomplete). **Steppe Buzzard / Steppebuizerd** *Buteo buteo vulpinus* 17 October, *Hellegatsplaten*, *Oostflakkee*, Zuid-Holland, five (four adults and one juvenile) (reddish Common Buzzards *B b buteo* not excluded). **Lesser Spotted Eagle / Schreeuwend** *Aquila pomarina* 6 August, *Lauwersmeer*, *De Marne*, Groningen, and *Kollumerland en Nieuwkruisland*, Friesland (@ bird was considered to have been an *Aquila* species but description incomplete for identification to species). **Greater Short-toed Lark / Kortteenleeuwerik** *Calandrella brachydactyla* 30 January, *Kennemermeer*, *Ijmuiden*, *Velsen*, Noord-Holland (@ incomplete description of bird only seen in flight); 10 April, *Eemshaven*, *Eemsmond*, Groningen (description incomplete of bird flying by). **Moroccan Wagtail / Marokkaanse Kwikstaart** *Motacilla subpersonata* 26 March, *Nes*, *Dongeradeel*, Friesland, female (@ considered possible aberrant White Wagtail *M alba*). **Black-headed Wagtail / Balkankwikstaart** *Motacilla feldegg* 17 May, *Oost-Vlieland*, *Vlieland*, Friesland, adult male (@ description partly wrong for this taxon, eg, wrong call and grey on head). **Blyth's Reed Warbler / Struikriet-zanger** *Acrocephalus dumetorum* 23-29 October, *De Cocksdorp*, *Texel*, Noord-Holland, sound-recorded (description of plumage, structure and bare parts insufficiently detailed for such a difficult-to-identify species; single call-note fits this species but does not exclude other *Acrocephalus* species). **Two-barred Crossbill / Witbandkruisbek** *Loxia leucoptera* 12 October, *Eemshaven*, *Eemsmond*, Groningen, two (description incomplete of birds flying by, eg, details of bill lacking). **Rock Bunting / Grijeze Gors** *Emberiza cia* 19 May, *Brunssummer Heide*, *Brunssum*, *Limburg*, male, singing (description incomplete; especially Cinnamon-breasted Bunting *E tahapisi goslingi* not ruled out; description of trilling element in song considered wrong). * **Meadow Bunting / Weidegors** *Emberiza cioides* 9-11 April, *Arnhem*, *Gelderland* (@ identification accepted; considered escape, species is a short-distance migrant).

1998

Short-toed Eagle / Slangenarend *Circaetus gallicus* 8 August, *Munse Heide*, *Maasdonk*, Noord-Brabant (@ description incomplete). **Semipalmated Sandpiper / Grijeze Strandloper** *Calidris pusilla* 5-12 August, *Slikken van Bommeneede*, *Zonnemaire*, *Schouwen-*

Duiveland, Zeeland, adult summer (@ description fits Little Stint *C minuta* better on several points). **Black-headed Wagtail / Balkankwikstaart** *Motacilla feldegg* 12 May, *Harderwijk*, Gelderland, adult male (@ reject-ed after review; see main text).

1997

Golden Eagle / Steenarend *Aquila chrysaetos* 21 October, De Koog, *Texel*, Noord-Holland, immature (description incomplete). **Greater Spotted Eagle / Bastaardarend** *Aquila clanga* 10 May, Termunten, *Delfzijl*, Groningen (@ description incomplete). **Middle Spotted Woodpecker / Middelste Bonte Specht** *Dendrocopos medius* 3 March, Wessem, *Heel*, Limburg (@ no description); 26 September, Baarlo, *Maasbree*, Limburg (@ description incomplete). **Siberian Stonechat / Aziatische Roodborsttapuit** *Saxicola maura* 30-31 April [sic!], Heesch, *Bernheeze*, Noord-Brabant, female, photographed (@ description incomplete, eg, details of underwing lacking; photograph too blurry to reveal details).

1996

Hutchins's Canada Goose / Hutchins' Canadese Gans *Branta hutchinsii hutchinsii* 22 February, Aijen, *Bergen*, Limburg, two, photographed (see main text); 12-13 May, *Workumerwaard*, *Nijefurd*, Friesland (see main text); 28-29 December, *Dirksland*, Zuid-Holland, five (see main text). **Stone-curlew / Griel** *Burhinus oedice-nemus* 29 June, *Schoonebeek*, *Emmen*, Drenthe (@ description incomplete). **Iceland Gull / Kleine Burgemeester** *Larus glaucooides* 11 February, *Merum*, *Roermond*, Limburg, first-winter (@ description lacks details of bill and head shape to exclude leucistic European Herring Gull *L argentatus*).

1995

Hutchins's Canada Goose / Hutchins' Canadese Gans *Branta hutchinsii hutchinsii* 25 January, *Gaast*, *Wûnseradiel*, Friesland, photographed (@ *B h minima* or *B h taverneri* not excluded); 23-28 October, *Bandpolder*, *Dongeradeel*, Friesland (withdrawn by observer, bird is *B h minima*). **Pallid Harrier / Steppiekiekendief** *Circus macrourus* 20 May, *Lieren*, *Apeldoorn*, Gelderland (underwing pattern does not exclude Montagu's Harrier *C pygargus* safely). **Ring-billed Gull / Ringsnavelmeeuw** *Larus delawarensis* 8 January, *Stevensweert*, Limburg (description does not exclude small fourth-year European Herring Gull *L argentatus*; see main text). **Black-headed Wagtail / Balkankwikstaart** *Motacilla feldegg* 12 May, *Eygelshoven*, *Landgraaf*, *Sittard-Geleen*, Limburg (@ no photographs or sound-recording available, essential for possible acceptance of this taxon).

1994

Hutchins's Canada Goose / Hutchins' Canadese Gans *Branta hutchinsii hutchinsii* 23-25 January, *Workumerwaard* and *Fernwoude*, *Nijefurd*, Friesland, photographed (@ withdrawn by observer, photographs show *B h minima*); 23-30 January, *Wonneburen* and *Piaam*, *Nijefurd*, Friesland (see main text).

1992

Hutchins's Canada Goose / Hutchins' Canadese Gans *Branta hutchinsii hutchinsii* 12 January, *Oudemirdum*, *Gaasterlân-Sleat*, Friesland (see main text); 8 March, *Bandpolder*, *Dongeradeel*, Friesland (@ this taxon is only considered when photographs are available which clearly show the colour of breast and flank to exclude *B h minima* or *B h taverneri*); 25 March, *Pampushaven*, *Almere*, *Flevoland* (@ this taxon is only considered when photographs are available which clearly show the colour of breast and flank to exclude *B h minima* or *B h taverneri*; description suggests *B h minima*); 9 October, *Eijsden*, Limburg (@ this taxon is only considered when photographs are available which clearly show the colour of breast and flank to exclude *B h minima* or *B h taverneri*; description suggests *B h minima*). **Bailion's Crane / Kleinst Waterhoen** *Porzana pusilla* 13-14 June, *Vredepeel*, *Venray*, Limburg, male, singing (@ no sound-recording available). **River Warbler / Krekelzanger** *Locustella fluviatilis* 30 June, *Diemerzeedijk*, *Diemen*, Noord-Holland, male, singing (@ no sound-recording available).

1991

Glossy Ibis / Zwarte Ibis *Plegadis falcinellus* 16 October, *Rockanje*, *Westvoorne*, Zuid-Holland, four (description insufficient to exclude escaped Puna Ibis *P ridgwayi*). **Parrot Crossbill / Grote Kruisbek** *Loxia pytyopsittacus* 15 January, *Wijlre*, *Gulpen*, Limburg, six (@ no description).

1989

bonelli's warbler / bergfluitier *Phylloscopus bonelli/orientalis* 17 May, *Hulsberg*, *Berg aan de Maas*, *Stein*, Limburg, singing (@ no description).

1988

Hutchins's Canada Goose / Hutchins' Canadese Gans *Branta hutchinsii hutchinsii* 6 February, *Grevelingendam*, *Middelharnis/Bruinisse*, Zeeland (@ this taxon is only considered when photographs are available which clearly show the colour of breast and flank to exclude *B h minima* or *B h taverneri*; description suggests *B h minima*); 21 February, *Ooijpolder*, *Nijmegen*, Gelderland (@ this taxon is only considered when photographs are available which clearly show the colour of breast and flank to exclude *B h minima* or *B h taverneri*; description suggests *B h minima*). **Stone-curlew / Griel** *Burhinus oedice-nemus* 5 October, *Gulickshof*, *Echt*, Limburg (@ heard-only observation did not convince CDNA). **Lesser Grey Shrike / Kleine Klapekster** *Lanius minor* 21 October, *Haringvlietdam*, *Hellevoetsluis*, Zuid-Holland (description incomplete).

1985

Greenland White-fronted Goose / Groenlandse Kolgans *Anser albifrons flavirostris* 12 January, *Kievitsweg*, *Almere*, *Flevoland*, several adults (@ withdrawn by observers).

1983

Little Crane / Klein Waterhoen *Porzana parva*, 13 November, *Eijsden*, Limburg, male (@ description incomplete). **Baillon's Crane / Kleinst Waterhoen** *Porzana pusilla* June, Mariapeel, Griendtsveen, *Horst*, Limburg, three, male, singing (@ no sound-recording available).

1982

White's Thrush / Goudlijster *Zoothera aurea* 1 January, *Elsloo, Stein*, Limburg (@ description incomplete).

1979

Long-tailed Jaeger / Kleinste Jager *Stercorarius longicaudus* 6 January, *Steyl, Venlo*, Limburg (@ poor description). **Bonaparte's Gull / Kleine Kokmeeuw** *Larus philadelphia* 15 June, *De Snippen, Roermond*, Limburg (@ poor description).

1978

Stone-curlew / Griel *Burhinus oediconemus* 9 July, *Kalmthoutse Heide, Ossendrecht*, Noord-Brabant (description incomplete). **Woodchat Shrike / Roodkopklauwier** *Lanius senator* 25 November, *Savelsbos, Eijsden*, Limburg (@ description incomplete). **Red-headed Bunting / Bruinkopgors** *Emberiza bruniceps* 9 July to 14 August, *Molenweerd, Stevensweert, Maasbracht*, Limburg, male, singing (@ no description).

1977

Lesser White-fronted Goose / Dwerggans *Anser erythropus* 6 March, *De Brandt, Stevensweert, Maasbracht*, Limburg (@ description incomplete).

1976

Middle Spotted Woodpecker / Middelste Bonte Specht *Dendrocopos medius* 17 April, *Kerkrade*, Limburg (@ no description). **Western Black-eared Wheatear / Westelijke Blonde Tapuit** *Oenanthe hispanica* 20 May, *Bocholtz, Sijpeld, Limburg*, male (description incomplete). **Lesser Grey Shrike / Kleine Klapekster** *Lanius minor* 6 March, *Hazelaar, Echt*, Limburg (@ description incomplete).

1975

Dusky Thrush / Bruine Lijster *Turdus naumanni eunomus* 12 October, *Kasteel Schaesberg, Landgraaf, Sittard-Geleen*, Limburg (@ description incomplete).

1973

Richard's Pipit / Grote Pieper *Anthus richardi* 25 July, *Seeryp, Terschelling*, Friesland (@ rejected after review; description incomplete for what would be the only Dutch record for July).

1968

Whiskered Tern / Witwangstern *Chlidonias hybridus* 21 July, *Stevensweert, Maasbracht*, Limburg (@ no description).

1964

Little Crane / Klein Waterhoen *Porzana parva* 1 November, *Groote Peel, Asten*, Noord-Brabant, adult female (withdrawn by one of the observers). **European Bee-eater / Bijeneter** *Merops apiaster* 29 September, *Thull, Schinnen*, Limburg (@ no description).

Acknowledgements

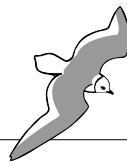
Bram Rijkse kindly provided the drawing of the Turkestan Shrike on p 315.

References

- van der Aa, M & van Loon, A J 2000. DB Actueel: Izabeltapuit op Schiermonnikoog. Dutch Birding 22: 319.
- Bakker, G 2001. DB Actueel: Influx van Basteraarenden. Dutch Birding 23: 114-116.
- van den Berg, A B & Bosman, C A W 1999. Zeldzame vogels van Nederland – Rare birds of the Netherlands. Avifauna van Nederland 1. Haarlem.
- van den Berg, A B & Bosman, C A W 2001. Zeldzame vogels van Nederland – Rare birds of the Netherlands. Avifauna van Nederland 1. Second edition. Haarlem.
- van den Berg, A B & Feddema, J 2000. DB Actueel: Monniksgier in Friesland. Dutch Birding 22: 185-186.
- van den Berg, A B, van Loon, A J & McGeehan, A 2000. Aalscholver met kenmerken van Grote Aalscholver te Heel in februari 2000. Dutch Birding 22: 21-25.
- Berlijn, M 2000. The Isabelline Wheatears in the Netherlands. Birding World 13: 423-424.
- Berlijn, M & CDNA in press. Hutchins' Canadese Ganzen in Nederland. Dutch Birding.
- van Beusekom, R F J 2001. Broedgeval van Noordse Nachtegaal in Flevoland in 1995. Dutch Birding 23: 203-208.
- Brouwer, R E, Half, R & Jansen, J J F J 2000. DB Actueel: Uitgeputte Dwergarend op Vlieland. Dutch Birding 22: 321.
- Capelle, C 2001. DB Actueel: Dwergaalscholver in België. Dutch Birding 23: 64.
- Cramp, S & Simmons, K E L (editors) 1980. The birds of the Western Palearctic 2. Oxford.
- De Smet, G 2001. A Moltoni's Subalpine Warbler in Belgium. Birding World 14: 250.
- van Dongen, R M, Hofland, R & de Rouw, P W W 1999. Recente meldingen Nederland: april-mei; augustus-september 1999. Dutch Birding 21: 179-185; 296-300.
- van Dongen, R M, Brouwer, R E, Hofland, R, & de Rouw, P W W 2000a. Recente meldingen Nederland: december 1999-februari 2000. Dutch Birding 22: 46-53.
- van Dongen, R M, Haas, K, Hofland, R & de Rouw, P W W 2000b. Recente meldingen Nederland: maart-april; mei-juni; juli-augustus 2000. Dutch Birding 22: 122-127; 174-183; 238-244.
- van Dongen, R M, Haas, K & de Rouw, P W W 2000c. Recente meldingen Nederland: september-oktober 2000. Dutch Birding 22: 304-313.

- van Dongen, R M, Haas, K & de Rouw, P W W 2001. Recente meldingen Nederland: november-december 2000, maart-april 2001. Dutch Birding 23: 51-56, 166-169.
- Driessens, G 2000. Recente meldingen België: juli-oktober 2000. Dutch Birding 22: 244-247, 313-317.
- Ebels, E B 2000a. DB Actueel: Vreugde en verdriet rond Sneeuwuil. Dutch Birding 22: 59-60.
- Ebels, E B 2000b. DB Actueel: Grauwe Fitissen in veelvoud. Dutch Birding 22: 249-250.
- Ebels, E B & Haas, K 2000a. DB Actueel: Arendbuizerd in Flevoland. Dutch Birding 22: 250.
- Ebels, E B & Haas, K 2000b. DB Actueel: Druk begin van november. Dutch Birding 22: 321-322.
- Evers, P, Swinkels, H & Cuypers, T 1996. Ringsnavelmeeuw in Belgisch-Nederlands Maasplassengebied in januari 1995. Dutch Birding 18: 240-241.
- Forsman, D 1999. The raptors of Europe and the Middle East: a handbook of field identification. London.
- Geiregat, N & Stomphorst, D 2000. DB Actueel: Franklins Meeuw(en) in België en Nederland. Dutch Birding 22: 58-59.
- van Gestel, W, Vlek, R J J & Wiegant, W M 2001. DB Actueel: Kleine Torenvalk opgeraapt bij Bergen. Dutch Birding 23: 61-63.
- Hens, P 1954. Waarneming van het kleine waterhoen (*Porzana parva*) in Limburg. Limosa 27: 63-65.
- van IJzendoorn, E J, van der Laan, J & CDNA 1996. Herziening Nederlandse Avifaunistische Lijst 1800-1979: tweede fase. Dutch Birding 18: 157-202.
- Janssen, W B, Wiepkema, P R, Westerbrink, S & Wiegant, W M 2001. Grijskopspecht in Oosterbeek in 2000 en 2001. Dutch Birding 23: 208-210.
- Luijendijk, T J C 2001. Calls compared: Hume's Leaf Warbler and Yellow-browed Warbler in autumn and winter in the Netherlands. Dutch Birding 23: 275-284.
- Meeuwissen, G, Ouwerkerk, A & Slaterus, R 2001. Alpenheggenmussen in Den Helder in april 2000 en op Terschelling in mei 2000. Dutch Birding 23: 1-4.
- Meininger, P L, Schekkerman, H & van den Berg, I 2000. DB Actueel: 'Izabelklauwieren' op Vlieland en op Texel en bij Castricum. Dutch Birding 22: 319-321.
- Moerbeek, D J 2000. DB Actueel: Izabeltapuit te IJmuiden. Dutch Birding 22: 319.
- Plomp, M, Boon, L J R, van Dam, P, Groenewoud, E, Half, R, Janssen, L, Olivier, R, Opperman, E, Sallaets, G, Wassink, A, Westeralaken, H & Kok, D 2001. Dutch Birding video-jaaroverzicht 2000. Videocassette. Linschoten.
- de Reuver, H J A 1955. De Monniksgier, *Aegypius monachus* (L.), een nieuwe soort voor Nederland. Ardea 43: 175-176.
- Roselaar, C S & Prins, T G 2000. Juvenile dark-morph Long-tailed Jaeger collected in the Netherlands. Dutch Birding 22: 271-277.
- Schaftenaar, A 1996. Bulwers Stormvogel op Westplaat in augustus 1995. Dutch Birding 18: 221-226.
- Slaterus, R & Brochard, C 2000. DB Actueel: Alpenheggenmus beklimt flat in Den Helder. Dutch Birding 22 (2): V.
- Snow, D W & Perrins, C M (editors) 1998. The birds of the Western Palearctic. Concise edition. Oxford.
- Stattersfield, A J & Capper, D R (editors) 2000. Threatened birds of the world. Cambridge.
- Tonino, C H & de Valk, W J M 2001. Arendbuizerd in Flevoland in september 2000. Dutch Birding 23: 284-288.
- Versluys, M, Engelmoer, R, Blok, D & van der Wal, R 1997. Vogels van Ameland. Leeuwarden.
- van der Vliet, R E 2001. Two-barred Warbler on Terschelling in October 1996. Dutch Birding 23: 191-195.
- van der Vliet, R E & Ouwerkerk, A 1998. Noordse Boszanger op Terschelling in oktober 1996. Dutch Birding 20: 290-291.
- van der Vliet, R E, de Bruin, A, van der Laan, J & CDNA 2000. Rare birds in the Netherlands in 1999. Dutch Birding 22: 251-271.
- van der Vliet, R E, Kennerley, P R & Small, B J 2001. Identification of Two-barred, Greenish, Bright-green and Arctic Warblers. Dutch Birding 23: 175-191.
- Wiegant, W M, de Bruin, A & CDNA 1998, 1999ab. Rare birds in the Netherlands in 1996, 1997, 1998. Dutch Birding 20: 145-167; 21: 65-81; 21: 309-329.
- Wiegant, W M, Steinhaus, G H & CDNA 1994, 1996, 1997. Rare birds in the Netherlands in 1992, 1994, 1995. Dutch Birding 16: 133-147; 18: 105-121, 19: 97-115.
- Wierda, J W 2001. Steltstrandloper in Noord-Holland in juli 2000. Dutch Birding 23: 5-7.
- Worfolk, T 2000. Identification of red-backed, isabelle and brown shrikes. Dutch Birding 22: 323-362.

Roland E van der Vliet, Oosterdorpsstraat 89, 3871 AC Hoevelaken, Nederland
 Jan van der Laan, Brouwerstraat 19, 1814 HX Alkmaar, Nederland
 CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Nederland (cdna@dutchbirding.nl)

Solutions of fifth round 2001

The solutions of mystery photographs IX and X (Dutch Birding 23: 293, 2001) appear below.

IX In contrast to last round's mystery pipit, this one can easily be recognized as belonging to the group of *Anthus* pipits. In the photograph, practically all important plumage characters for identifying pipits are visible. However, that this one was in fact quite difficult, may come as a surprise. Especially as entrants will be very familiar with the species depicted...

Of the 13 pipit species recorded in the WP, only Long-billed *A similis* and Olive-backed *A hodgsoni* were not amongst the answers received. Richard's *A richardi*, Blyth's *A godlewskii* and Tawny Pipit *A campestris* all received a few votes (perhaps triggered by the upright stance of the bird?), but in these species the upperparts are less heavily streaked (without the pale 'tramlines' of the mystery bird) and the streaking on the underparts is confined to the breast area (not extending onto the flanks as in the mystery bird). The mystery bird's distinctly streaked upperparts also rule out Berthelot's *A berthelotii*, Rock *A petrosus*, Water *A spinoletta*, American Buff-bellied *A rubescens rubescens* and Siberian Buff-bellied Pipit *A r japonicus* which were all mentioned a few times as well.

In fact, the heavily streaked upperparts and underparts can only fit Tree *A trivialis*, Pechora *A gustavi*, Meadow *A pratensis* and Red-throated Pipit *A cervinus*. For both Pechora and Red-throated (mentioned both by 6% of the entrants), one would expect whiter and more contrasting wing-bars, more prominent pale 'tramlines' and especially more boldly streaked flanks than in the mystery bird. In addition, Pechora would show a noticeable primary projection.

So it is between Meadow and Tree Pipit now. The most well-known plumage difference between the two is the width of the dark flank-streaks. In Meadow, the flank-streaks are usually rather bold compared with the fine and narrow flank-streaks of Tree. In the mystery bird, the flank-streaks are narrow and thus suggest Tree. This feature needs to be handled with some care, however, since there is some overlap in the width of the flank-streaks between the two species. Some Meadow show rather narrow flank-

streaks as well. Also, note that in the mystery bird the upper row of flank-streaks is thicker than the lower row, and that these streaks are not much narrower than those on the side of the breast. In many Meadow, there is a lower row of rather narrow flank-streaks, while the upper row is of a more typical width. In Tree, the streaks on the flanks are distinctly narrower than the streaks on the breast, which is not so obviously the case in the mystery bird. In conclusion, identifying this bird solely based on the width of the flank streaks is far from easy.

Fortunately, there are a number of other features to look at. The ground colour of the underparts for instance. In Tree, there is usually a rather strong contrast between the buff breast (and usually flanks) and white belly. In Meadow, the underparts are often more uniformly coloured, varying from rather buffish to whitish. In this respect, the mystery bird fits Meadow best. The head pattern also differs subtly in several ways between the two species. Compared with Meadow, Tree has a stronger head pattern with in general a more contrasting pale supercilium and a better defined dark eye-stripe and loreal stripe. The mystery bird has, apart from the pale supercilium, a weak head pattern almost lacking a dark eye-stripe and loreal stripe. Also, the bill of the mystery bird is relatively long and slender and fits that of Meadow, whereas Tree has a thicker-based and slightly shorter-looking bill. Furthermore, Tree shows a contrasting pattern on the median wing-coverts formed by black centres with clear white fringes. The median coverts of the mystery bird are not that contrasting and show buffish rather than white fringes, as in many Meadow. The shape of the hind claw, long and slightly curved in Meadow as opposed to short and well curved in Tree, is often a very useful feature, but unfortunately it is very difficult to judge in this mystery photograph. In conclusion, most features point strongly to Meadow and do not support identification as Tree Pipit.

This Meadow Pipit was photographed at Wevers Inlaag, Schouwen, Zeeland, the Netherlands, on 15 May 1999 by Diederik Kok. 21% of the contenders identified it correctly. With 44%, Tree Pipit was the most popular choice, presumably caused by the rather narrow flank-streaks of this bird.

X The 10th photograph in this competition depicts a large raptor. The huge body-size and large bill clearly point to an eagle. Ageing, which is often the first step in identifying (mystery) eagles, is rather easy in this case: the uniformly patterned and even-ly fresh wing-coverts indicate a juvenile.

At first sight the bird resembles an *Aquila* species and the most popular guess in this genus was Steppe Eagle *A nipalensis*. Indeed, the bird shows several features that could fit this species, such as a seemingly long gape-line, a relatively uniformly coloured body (the underparts of the spotted eagles are normally more distinctly marked with pale spots or streaks) and a contrast between wing-coverts and remiges. However, the pattern of the wing-coverts looks strange for Steppe. The mystery bird has only narrow pale tips on the greater coverts (often large white tips in juvenile Steppe, forming a clear wing-bar) and dark shaft-streaks on the median coverts (plainer in juvenile Steppe). The pale brown colour of the underparts of the mystery bird resembles juvenile Spanish Imperial Eagle *A adalberti* but in that species the wing-coverts have very large pale tips not shown by the mystery bird. Furthermore, the lack of pale undertail-coverts in the mystery bird does not fit a juvenile *Aquila* and the tail is more wedge-shaped than would be expected in *Aquila* species.

That no *Aquila* species seems to match the combination of features presented by the mystery bird, is confirmed by the mystery bird's tarsi: as keen entrants will have noticed, the tarsi are unfeathered. This feature on itself eliminates all *Aquila* species at once, as they have the tarsi completely feathered down to the toes, and points in the direction of the genus *Haliaeetus*, which is characterized by unfeathered tarsi. There are four *Haliaeetus* species that have been recorded in the WP, of which only one is not a vagrant: African Fish *H vocifer*, Pallas's Fish *H leucorhynchus*, White-tailed *H albicilla* and Bald Eagle *H leucocephalus* (the only WP record of a fifth species, Steller's Sea Eagle *H pelagicus*, is generally considered an escape). Of these four, juvenile African Fish is quickly eliminated by its body and wings which are contrastingly patterned with white.

In the mystery bird, the paler wing-coverts contrast with the dark secondaries, the greater coverts have small pale tips forming a narrow wing-bar and the median coverts are uniform creamy-brown with dark shaft-streaks. In juvenile White-tailed Eagle, the median and inner greater coverts are typically very pale-based with a dark shaft-streak broadening to a dark distal mark (without pale tips), giving the upperwing a variegated

appearance quite different from the mystery bird. Juvenile Bald Eagle generally has a darker and less variegated upperwing than White-tailed, being more similar to the mystery bird. However, Bald normally has a less strong two-toned appearance of the upperwing than shown by the mystery bird (without distinct contrast between the median and greater coverts). In addition, both White-tailed and Bald have darker and less uniform underparts than the mystery bird. Actually, the mystery bird's two-toned upperwing, pattern of the median coverts consisting of a pale brown with dark shaft-streak and narrow pale tip, and rather uniform underparts fit juvenile Pallas's Fish Eagle perfectly.

Although difficult to see with certainty in the photograph, juvenile Pallas's Fish Eagle has all-dark tail-feathers. White-tailed or Bald Eagle would show some whitish mottling in the tail-feathers, which should be visible in the photograph. Another feature not shown well in this photograph is the contrasting dark mask of juvenile Pallas's Fish. Flight identification of juvenile Pallas's Fish is relatively easy because of the big white patches on the primaries below and a much more prominent pale bar on the underwing-coverts than White-tailed.

This juvenile Pallas's Fish Eagle was photographed in Kaziranga NP, Assam, north-eastern India, in April 2000 by Ward Verduyse. Just three entrants named it correctly: Paavo Liimatta (Finland), Clemens Portofée (Germany) and Pieter Westerbeke (Netherlands). Exactly half of the entrants identified it as a Steppe Eagle; other incorrect answers were White-tailed (12%), Bald (11%), Tawny *A rapax* (9%), Spanish Imperial, Greater Spotted *A clanga* and Lesser Spotted Eagle *A pomarina* (all 3% or less).

This round was quite difficult: only Clemens Portofée identified both mystery birds correctly. Besides, just 15 entrants named one of the two mystery birds correctly; all others failed on both photographs. Clemens Portofée will receive a copy of the *Collins bird guide* 'large format' by Lars Svensson, Peter Grant, Killian Mullarney and Dan Zetterström, donated by HarperCollins Publishers Ltd.

After this round, Sebastiaan Klein from Denmark has become the sole leader of the competition with eight correct identifications out of 10 mystery photographs. Chris Batty (United Kingdom), Alain De Broyer (Belgium), Jyrki Normaja (Finland), Daniele Occhiato (Italy) and Clemens Portofée (Germany) all have seven correct identifications and there are 10 entrants with six. All these entrants, 16 in total,

Mystery photograph XI (March)

Mystery photograph XII (July)

still have a chance of winning the Swarovski telescope. As usual, their names can be seen at www.dutchbirding.nl.

Sixth round 2001

Photographs XI and XII represent the sixth round of 2001 competition, which will decide who becomes the overall winner of the competition and thereby the owner of a Swarovski AT80 telescope with 30x wide angle eyepiece, awarded by Swarovski Benelux. Please, study the rules (Dutch Birding 23: 36, 2001) carefully and identify the birds in the photographs. Solutions can

Diederik Kok, Pelmolenweg 4, 3511 XN Utrecht, Netherlands (dkok@nl.packardbell.org)
Nils van Duivendijk, Guldenhoeve 34, 3451 TG Vleuten, Netherlands (duivendijk@wanadoo.nl)

be sent in three different ways:

- by *postcard* to Dutch Birding Association, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Netherlands
- by e-mail to masters@dutchbirding.nl
- from the Internet site of the Dutch Birding Association at www.dutchbirding.nl

Entries for the sixth round have to arrive by **1 January 2002**. From those entrants having identified both mystery birds correctly, one person will be drawn who will receive a copy of the *Birds of Nepal* by Richard Grimmett, Carol Inskipp and Tim Inskipp, donated by A & C Black (Publishers) Ltd.

Aankondigingen & verzoeken

Request for gull photographs For a forthcoming guide on gulls to be published in spring 2002 by Christopher Helm/A&C Black in the Identification Guides series, photographs are urgently required of the following gull species for possible publication in the book: Relict Gull *Larus relictus* (all plumages), Franklin's Gull *L. pipixcan* (all, especially adult summer), Sabine's Gull *L. sabini* (winter plumages, and close up of flying adult), Bonaparte's Gull *L. philadelphia* (flight shots and juvenile), Brown-headed Gull *L. brunicephalus* (all, except flying adult summer),

Grey-headed Gull *L. cirrocephalus* (all), Kamchatka Gull *L. canus kamtschatschensis* (all), Ross's Gull *Rhodostethia rosea* (all), Black-legged Kittiwake *Rissa tridactyla* (subspecies *R. t. pollicaris*), Red-legged Kittiwake *R. brevirostris* (all), and East Asian taxa of large white-headed gulls.

All contributions will be fully acknowledged and a fee will be paid for all photographs published. Please send any suitable photographs to the author: Klaus Malling Olsen, Smorumvej 221, 2 tv, 2700 Bronshøj, Denmark.

Corrigenda

De Koningseider *Somateria spectabilis* in Spanje in Dutch Birding 23: 157, plaat 173, 2001, is per abuis benoemd als tweede-jaars mannetje. Dit mannetje was echter minder dan een jaar oud en betrof dus een vogel in eerste-winterkleed (eerstejaars of eerste kalender-jaar).

In het artikel over de herkenning en leeftijdsbepaling van Beringmeeuw *Larus glaucescens* en hybriden (Dutch Birding 23: 247-270, 2001) zijn een paar foutjes in de onderschriften geslopen. Bij de twee adulte Beringmeeuwen in plaat 284-285 op p 250 zijn plaats en datum verwisseld. De bovenste vogel (plaat 284) werd gefotografeerd op Vancouver Island, British Columbia, Canada, in september 1998 terwijl de onderste vogel (plaat 285) werd gefotografeerd te Monterey, California, VS, op 10 oktober 1991. De latere datum van de onderste vogel wordt geïllustreerd door de sterker aanwezige wintervlekking op kop, hals en borst. De Beringmeeuw in plaat 305 op p 260 met als onderschrift tweede-kalenderjaar betreft een derde-kalenderjaar vogel. De rest van het onderschrift is correct (de vogel is in tweede winterkleed). REDACTIE

The King Eider *Somateria spectabilis* in Spain depicted in Dutch Birding 23: 157, plate 173, 2001, was erroneously captioned as second-year male. This male was actually less than one year old and should have been captioned as first-winter (plumage) or first-year/first calendar-year (age).

In the paper on identification and ageing of Glaucous-winged Gulls *Larus glaucescens* and hybrids (Dutch Birding 23: 247-270, 2001), a few minor mistakes have crept into the captions. For the two adult Glaucous-winged Gulls shown in plate 284-285 on p 250, place and date have been switched. The upper bird (plate 284) was photographed at Vancouver Island, British Columbia, Canada, in September 1998 whereas the lower bird (plate 285) was photographed at Monterey, California, USA, on 10 October 1991. The later date of the lower bird is reflected by its more extensive winter smudging on head, neck and breast. The Glaucous-winged Gull in plate 305 on p 260, captioned as second calendar-year, should have been captioned as third-calendar year. The rest of the caption is correct (the bird is in second winter-plumage). EDITORS

Peace process

Hands up how many of you ever made your own binoculars? Old-timers like me started off by taping two toilet roll tubes together and peering down them like a proud U-boat commander about to unleash a torpedo at the Royal Navy. I lived in a fantasy world of cowboys and Indians and bird books. Seeing any kind of bird was exciting, especially when your eyes were more powerful than your handmade binoculars. In those days a 'mobile' was a wind-up toy that played nursery rhymes to put you to sleep at night in your cot. A bicycle was the chief item of birdwatching kit and girls were silly creatures who played with dolls, thereby practicing role-playing and domination skills destined to come in handy in later life. Boyhood searches for birds were an eternal treasure hunt, unfettered by any responsibility or downside. Sadly, after adolescence, men peak at age nineteen and go downhill after that. Life and love subsume personal freedom. Suddenly it is payback time for spending formative years imagining that you would embark on a career emulating the exploits of John Wayne and Roger Tory Peterson rolled into one. Masculinity becomes an albatross around your neck and nobody comprehends the pent-up frustration of having to feign being a sensible adult.

It happens to us all, yet no one talks about it. Complex emotions are locked away and we become closet birders, never telling spouses how we really feel. This letter, culled from the agony column of a well-known women's magazine, is typical. 'Dear Abby, Ted and me have been living happily together for the last year but over past weeks he has become very morose and seems to be in some sort of trance. I told him he should see a doctor but he mumbled something about the problem being lack of time to go birdwatching. I thought this was a pretext to dump me and end our relationship. However, recently his mates took him to see a bird called a Waxwing and he came home 'cured'. The problem I have now is that he pays me less and less attention in bed but talks in his sleep about the Waxwing's gorgeous looks. Should I leave him or seek urgent psychiatric help?'

Sound familiar? Another poor blighter in trouble. Even in their own home guys become like

dogs, competing for a stamp of approval and, failing, slouching off to the Lost Hombre Saloon to medicate themselves against the world in general and unsympathetic partners in particular. This is not a path on which to base a lifetime birding career. Well, you don't have to. Short of baring all on the Oprah Winfrey Show, I have formulated a set of conflict-resolving rules based upon first-hand experience. I have avoided time-worn admonitions such as 'Don't keep a blonde in the guest room,' and 'Praise her new shoes,' as birders tend not to look close to ground level, except when scanning mudflats. The following principles incorporate field skills and recording avian behaviour, so the underlying methodology should be easy to understand.

Terms of endearment

Use your ears. Listen to what your wife is saying. Do not grunt 'Okay' or 'Yeah, all right' or make little affirmative noises that suggest you have absorbed technical details. A husband lost in thought about tertial patterns of juvenile gulls is unlikely to make sense of a complicated statement such as: 'I'm leaving the car in for a service so I'll take the train home from work. Kathryn has a school trip today and has to be picked up later than usual at five o'clock. I can't collect her because I have no car so remember we both need lifts.' Through force of habit the dutiful husband arrives to fetch his daughter from school at four o'clock. She is not there and he assumes his wife called for her. This is good news as he now has two hours of daylight unexpectedly free to go birding – his dinner won't be on the table until six o'clock. However, the impromptu trip is hampered by torrential rain and a gale force wind, although he still manages to score a surprise Little Auk sheltering from the monsoon in a coastal harbour. All is well in his world until he returns home.

Take notes. Keep a list of where important items are around the house so you don't have to wait for your spouse to get back from the hairdresser's to tell you where she has put things. Rearranging stuff at the drop of a hat is a female prerogative and missing objects usually include car keys, boxes of slides, wellingtons, credit cards, rare bird videos, binoculars and dead birds surreptitiously stowed at the bottom of the freezer. I don't really have an answer to this

393 Waxwing: beautiful, alluring, seductive and – allegedly – homewrecker (Anthony McGeehan)

problem, but one is needed. Perhaps a wife should draw a map for her husband, showing the whereabouts of everything he might need. The difficulty here is that he would mislay the map and not be able to find it until she returned.

Learn common species. Your wife has a gaggle of girl friends with a nomenclature so tangled that it makes the chaos over English bird names look like an incidental side-show. Infuriatingly, most members of the troupe have Christian names beginning with M. There will be Mary, Margaret, Mandy, Melissa, Marjorie, Maureen and Madeline. However, each also has a nickname. Respectively, these are May, Mags, Merry, Mel, Gerri, Mo and Paddy. Hence a binomial Linnaean system exists, although inconsistencies abound. Serving as a conduit for telephone messages and gossip from members of this confederation is fraught with difficulties. Nevertheless, it is important to pay close attention not just to what is said but who actually said it and about whom. Failure to do so will lead to frayed tempers and, even worse, expensive multiple follow-up phone calls to sort out the confusion. Regrettably, there is no quid pro quo for accurate reporting. When you pass on precise tittle-tattle

about a lustful encounter at Mel's karate class, your wife still blunders over relaying news of Penduline Tits five miles from home, which is dismissed as smut and ignored.

Be quiet. Do not interrupt. Let her do the talking. It is of benefit to initiate conversation but do not finish a sentence. Chances are she will want to make a contribution so it is good manners to allow this to happen. An absolute no-no is to ask permission to go birding as a refusal can sour a whole weekend. Accordingly, instead of blurting 'I think I'll go out birding on Sunday,' say simply 'I think I'll go out,' and she will finish the sentence. You may have been about to say 'I think I'll go out and book a romantic meal for two,' or 'I think I'll go out and commit suicide,' but she knows you better than your mother does and will complete the wording thus: 'You can go out birding on Sunday morning but don't get up early and don't bang any doors.'

I can only hope, in conclusion, that this treatise itself will not start a widening gap in any household that can never be closed. A novel approach might be to encourage loved ones to take up birdwatching – a hobby reputed to relieve stress and promote relaxation. Dream on.

WP reports

This review lists rare and interesting birds reported in the Western Palearctic mainly in **September-October 2001** and focuses on north-western Europe. The reports are largely unchecked and their publication here does not imply future acceptance by the rarities committee of the relevant country. Observers are requested to submit records to each country's rarities committee. Corrections are welcome and will be published.

SWANS TO DUCKS In Israel, an adult **Bewick's Swan** *Cygnus bewickii* was seen at Ashdod on 27 October and at Hulda on 28 October. The single **Ross's Geese** *Anser rossii* turning up at Anjum, Friesland, on 17 October and at Haringvliet, Zuid-Holland, on 20 October are considered to be the same individuals wintering in the Netherlands last year. A first-winter was at Burnham, Norfolk, England, from October to mid-November. In early October, up to 70 **Lesser White-fronted Geese** *A erythropus* were counted in the Hortobágy, Hungary (this autumn's first nine were seen here on 25 September). In Norway, up to six **Greenland White-fronted Geese** *A albifrons flavirostris* were on Karmøy, Rogaland, from 11 October into November. Curiously, two individuals trapped and ringed as Siberian White-fronted Geese *A a albifrons* in the Netherlands in

January were present as Greenland White-fronted Geese at Wexford Slobs, Wexford, Ireland, in October. The combination of rings suggested that they belonged to the same flock at Polder Arkemheen, Nijkerk, Gelderland, the Netherlands, from which an adult female was colour-ringed (and also misidentified as Siberian White-fronted Goose) on 3 January to turn up subsequently on 7 February at Tienhoven, Utrecht, the Netherlands, where it stayed until late March (cf Dutch Birding 23: 156, 2001). A shy dark-bellied **Greater Canada Goose** *Branta canadensis* of presumably the subspecies *B c interior* at Kvasseim, Hå, may be considered as a genuine vagrant and a first for Norway. A **Canvasback** *Aythya valisineria* was seen in Lancashire, England, on 8-9 October. A **Redhead** *A americana* was reported at Kenfig, Mid Glamorgan, Wales, from 6 November onwards. A male **White-headed Duck** *Oxyura leucocephala* was at Szob, Hungary, on 6 October. After the first successful breeding of **Common Eider** *Somateria mollissima* for the Ukrainian coast of the Black Sea in 1975, the number of breeding pairs had reached almost 1000 by the mid-1990s; in 2000, the population was still on the increase and spreading (Acta Ornithol 36: 53-54, 2001). A **Harlequin Duck** *Histrionicus histrionicus* was seen at a seawatch from

394 Pallid Harrier / Steppiekiekendief *Circus macrourus*, juvenile male, Öland, Sweden, 14 September 2001
(Arie Ouwerkerk)

395 Pallid Harrier / Steppekiekendief *Circus macrourus*, juvenile male, Öland, Sweden, 14 September 2001 (Arie Ouwerkerk)

Argyll, Scotland, on 27 October. A first-year female **Surf Scoter** *Melanitta perspicillata* was found dead at Cap Ferret, Gironde, France, on 6 October. In Denmark, single adult males were watched at Thisted, Nordjylland, on 11 October and up to two were at Grønningen, Esbjerg, Vestjylland, on 19-21 October. An adult female **Blue-winged Teal** *Anas discors* was at Sidi Bou Rhaba, Morocco, in the third week of September. In the Azores, females or first-winters were seen on Flores (one on 30-31 October), Terceira (one on 28 October) and at Lagoa Azul, São Miguel (two on 1-3 November). On Flores, Azores, 13 **American Black Ducks** *A rubripes*, including a number of hybrids, were seen at Lagoa Seca (or Lagoa Branca) during October. Several long-staying males remained into late October in south-western Iceland (since 1993), at Barrow Harbour, Kerry, Ireland, and in Cornwall (two singles) and Devon, England. Three **Marbled Ducks** *Marmaronetta angustirostris* were at Bagnas, Hérault, France, on 7 September. As usual in such cases, the origin of two at Minsmere, Suffolk, England, on 13-16 October was much debated. At Pantano Leone in western Sicily, the species' only breeding site in Italy (one or two pairs since 1999), three were present until at least 20 October.

LOONS TO FLAMINGOS If accepted, a **Yellow-billed Loon** *Gavia adamsii* flying south past Westkapelle, Zeeland, on 29 October will be the 33rd for the Netherlands and the first since 1997. The long-staying

male **Pied-billed Grebe** *Podilymbus podiceps* at Saint-Denis d'Orques, Sarthe, France, remained from 24 June 2000 into November 2001. The long-stayer in Spain (perhaps already for two years) was again seen at Embalse de La Grajera, Rioja, on 5 October. About the fifth **Great Crested Grebe** *Podiceps cristatus* for Iceland was shot at Eskifjörður in early October. A **Black-browed Albatross** *Diomedea melanophris* stayed for 30 min off Le Clipon, Dunkerque, Nord, France, on 6 November before flying further south. An adult was videoed in the Oslofjord at Vestby, Akershus, Norway, on 11 November. If accepted, a **soft-plumaged petrel** *Pterodroma feae/madeira/mollis* off Cap Gris Nez, Pas-de-Calais, on 9 September will be the first for France. In East Yorkshire, England, one was flying off Flamborough Head on 23 September. The first for Sweden flew past Hovs Hallar, Skåne, at 14:00 on 28 October; interestingly, this late date is even four days later than the (only) one for the Netherlands in 1992. If accepted, a **Cory's Shearwater** *Calonectris borealis* flying close to shore past Røst, Nordland, on 26 September will be the northernmost ever for Norway. Several **Little Shearwaters** *Puffinus assimilis* were seen off Ouessant, Finistère, France, between 9 September and 31 October. If accepted, an individual watched at Capo Murro di Porco on 10 September will be the fourth for Italy. Two **Double-crested Cormorants** *Hypoleucos auritus* (a second-winter and a third-winter) were reported from Lagoa das Furnas, São Miguel, Azores, on 2 No-

member. In northern Germany, a flock of four **Pygmy Cormorants** *Microcarbo pygmeus* was present at Flemhuder See between Kiel and Rendsburg, Schleswig-Holstein, from 29 September into October (at least one individual had already been reported from this site in August). On 15 October, one was seen at Greifensee, Zürich, Switzerland. Earlier, up to three probable first-winters were wintering in the area of Frauenwinkel, Zürichsee, on 13-29 November 2000 and again from 18 December to 6 March 2001 while there were also records at three other Swiss sites of at least one different bird, constituting the first occurrences for Switzerland since 1856 (Ornithol Beob 98: 261-264, 2001). A **Great White Pelican** *Pelecanus onocrotalus* was at Csaj fishponds, Hungary, from 14 October onwards. The fourth **Green Heron** *Butorides virescens* for Britain was a first-winter at Messingham, Lincolnshire, England, from 24 September to 2 October (Birding World 14: 370-371, 2001). If accepted, one shot at Medalland on 29 October will be the first for Iceland. The first **Snowy Egret** *Egretta thula* for Britain was a first-winter at Balvicar, Seil Island, Argyll, Scotland, from 5 November onwards. A record flock of 43 **Great Egrets** *Casmerodius albus* was seen from a hide at Oostvaardersplassen, Flevoland, the Netherlands, on 4 October. A **Purple Heron** *Ardea purpurea* at Amager near Copenhagen on 1-10 October was only the second ever twitchable for Denmark. The **Yellow-billed Stork** *Mycteria ibis* present since at least November 2000 on Fuerteventura, Canary Islands, is now known to be an escape (Ricard Gutiérrez in litt; cf Dutch Birding 23: 43, plate 55, 2001). Plans to build a Club Med holiday resort at Tifnit, 70 km south of Agadir, Morocco, are threatening the survival of the world's last wild **Northern Bald Ibis** *Geronticus eremita*. The proposed site is known as the species' main winter feeding grounds. After the numbers in Morocco dwindled during the 1980s and 1990s (while the wild Turkish population became extinct in 1989), the numbers increased in recent years to 220 individuals (World Birdwatch 23 (3): 2, 2001). Until at least this autumn, a small number of c 40 individuals has been present near the river mouth of Tamri, 40 km north of Agadir. In Croatia, three adult **Greater Flamingos** *Phoenicopterus roseus* were photographed at Kolansko blato, Pag, on 28 August; one of them was colour-ringed. A bird ringed at Camargue, Bouches-du-Rhône, France, returned to Fanel, Switzerland, in September (it was part of a flock of six juveniles at this site from 11 September to 5 November 1998). On 8-27 October, one was foraging at Cudrefin, Vaud, Switzerland.

RAPTORS TO BUSTARDS A male **Crested Honey Buzzard** *Pernis ptilorhynchus* was seen at Kissufim, north-western Negev, Israel, on 20 September. The first **Black-winged Kite** *Elanus caeruleus* for Abu Dhabi and the 13th for the United Arab Emirates (UAE) stayed at Mushref Palace Gardens from 11 October into November. In eastern France, one was seen at Étang des Forges, Belfort, Territoire de Belfort, on 21 October. In Iceland, a first-year **Black Kite** *Milvus migrans* occurred at Oxarfjörður

on 21-22 October; there was only one previous record of this species for Iceland until at least 1999. In southern Spain, a total of six **Rüppell's Griffon Vultures** *Gyps rueppellii* were present in the vicinity of Tarifa from 28 September to 7 October; in Portugal, one was reported at Cape St Vincent, Algarve, on 11 October. A **Eurasian Black Vulture** *Aegypius monachus* was recorded in south-eastern Moravia, Czech Republic, on 4 August. A juvenile **Short-toed Eagle** *Circaetus gallicus* stayed at Skjern, Vestjylland, Denmark, on 19-30 October. A female or first-year **Hen Harrier** *Circus cyaneus* was found at Sudursveit, Iceland (a rarity for Iceland with six records until 1999). The largest ever influx of **Pallid Harrier** *C macrourus* for Finland consisted of at least 76 individuals between 23 August and 27 September, including 65 juveniles. In Sweden, a record number of 62 was seen from 31 August to 13 October; later in the month, additional birds were seen (eg, one on 20 October). In Denmark, the eighth for this autumn was seen as late as 24 October. The 11th ever for Britain was a juvenile at Brow Marsh, Mainland, Shetland, Scotland, on 8-15 September (five of the previous 10 were in 1993; see Birding World 14: 374-375, 2001). In France, one juvenile turned up on Ouessant on 8 and 21 September and possibly another on 4-9 October. In Vest-Agder, Norway, juveniles occurred at Lista on 23 September, at Fredrikstad, Østfold, on 24 September and at Mønstremyr, Flekkefjord, on 6 October. In Germany, a juvenile and a second-summer male stayed at Flomborn, Rheinland-Pfalz, during 10-16 September; another juvenile remained at Dithmarscher Speicherkoog, Schleswig-Holstein, until at least 15 October. A record five were reported in the Netherlands during October: a juvenile male stayed from 28 September to 6 October on Vlieland, Friesland, another juvenile was present in Walcheren, Zeeland, on 9-10 October, short-staying singles were reported at, eg, Eemshaven, Groningen, on 5 October and near Apeldoorn, Gelderland, on 25 October, and a juvenile was seen at some five locations on its southward migration route along the coast between Bloemendaal, Noord-Holland, and Hoek van Holland, Zuid-Holland, on 19-20 October. A second-year **Long-legged Buzzard** *Buteo rufinus* was photographed at Noerdlinger Ries, Bavaria, Germany, on 7 September. In southern Spain, **African Long-legged Buzzards** *B r cirtensis* were reported at La Lantejuela, Sevilla, on 16 October and at La Janda and in the Ojen valley, Cadíz, on 20 October. About the 14th **Rough-legged Buzzard** *B lagopus* for Iceland was a juvenile at Mosfellsbær near Reykjavík from 21 October onwards. It is unclear whether it may have been the American subspecies *B l sanctijohannis*. There are similar queries about individuals in Scilly, England, on 2-29 October and the first for the Azores on Faial from 11 to at least 20 October. The first **Greater Spotted Eagle** *Aquila clanga* for Limburg, the Netherlands, was a juvenile at Itteren on 18-19 October; the bird was also seen across the border at Hochterbamp, Limburg (being the first twitchable for Belgium since 1988). A subadult **Steppe Eagle** *A nipalensis* remained the entire period on Öland, Sweden. The first **Booted Eagle** *Hieraetus pennatus* for Helgoland

396 Northern Bald Ibises / Kaalkopibissen *Geronticus eremita*, flock of 38, Tamri, Morocco, 20 September 2001
(Arnaud B van den Berg)

397 Snowy Egret / Amerikaanse Kleine Zilverreiger *Egretta thula*, first-winter, Balvicar, Seil Island, Argyll, Scotland,
November 2001 (Steve Young/Birdwatch)

was a pale morph on 19 September. In the Netherlands, another (or the same) pale morph flew above Groene Pollen, Terschelling, Friesland, on 30 September. If accepted, a juvenile **Bonelli's Eagle** *H fasciatus* at Hortobágy-halasto on 26 September will be the fourth for Hungary. The ninth **Lesser Kestrel** *Falco naumanni* for Denmark was an adult male briefly seen at Tømmerby, Thisted, Nordjylland, on 31 October. In mainland France, nine **Eleonora's Falcons** *F eleonorae* were present during August, 14 during September (including 12 at Fort de la Revere, Alpes-Maritimes) and five in October. In Sweden, one was seen at Vombsjön, Skåne, on 10 October. At the breeding colony on San Pietro, Sardinia, Italy, c 300 individuals were counted this autumn. The second **Saker Falcon** *F cherrug* for Finland was an adult at Liminka bay near Oulu on 18 September (where it may have been present since July). Another was seen at Colle dell'Ortiga in north-eastern Italy on 22 October. An adult **American Coot** *Fulica americana* was discovered at a small pool on Flores, Azores, on 31 October. In Hungary, 61 699 **Common Cranes** *Grus grus* were counted in the Hortobágy on 26 October. A much-disputed **Demoiselle Crane** *Anthropoides virgo* in a flock of Sandhill Cranes *G canadensis* at Staten Island, San Joaquin County, California, USA, in early October might represent the first for North America. A **Little Bustard** *Tetrax tetrax* was trapped at Darlowo along the Baltic coast of Poland on 21 October.

WADERS The first **Oriental Pratincole** *Glareola maldivarum* for Sweden was a second calendar-year moulting from summer to winter plumage at Ängsnäset, Falsterbo, Skåne, from 2 July to 6 October (cf Dutch Birding 23: 224-225, 2001). The third **Black-winged Pratincole** *G nordmanni* for France this year was at Loon-Plage, Nord, from 21 August to 20 September and possibly a fourth was at Audighen, Pas-de-Calais, on 25-29 October. From 31 October to at least 1 November, an adult **Red-wattled Lapwing** *Vanellus indicus* was present in a flock of Spur-winged Lapwings *V spinosus* at the largest sewage pond at km 19 in Eilat, Israel. Juvenile **Sociable Lapwings** *V gregarius* were at Gülper See, Brandenburg, Germany, on 21 September and in East Sussex, England, from 29 September to 3 October. In the Netherlands, one flew over Houthem, Valkenburg aan de Geul, Limburg, on 7 October. A **White-tailed Lapwing** *V leucurus* was at Polgar fishponds, Hungary, on 8 October. On 18 September, an adult **Semipalmated Plover** *Charadrius semipalmatus*, a juvenile **Semipalmated Sandpiper** *Calidris pusilla*, up to two **Pectoral Sandpipers** *C melanotos* and a juvenile **Buff-breasted Sandpiper** *Tryngites subruficollis* were seen at Cabo da Praia, Terceira, Azores. On 28-30 September, an adult and two juvenile **Semipalmated Plovers** were seen here. At the same site, an adult and a juvenile Semipalmated Plover, a flock of 25(!) **White-rumped Sandpipers** *C fuscicollis* (mostly adults), two

398 Rüppell's Griffon Vulture / Rüppells Gier *Gyps rueppellii*, immature (front centre), with Eurasian Griffon Vultures / Vale Gieren *G fulvus*, Tarifa, Spain, October 2001 (Javier E Navarro)

399 Long-billed Dowitcher / Grote Griijze Snip *Limnodromus scolopaceus*, juvenile, Pêra marsh, Algarve, Portugal, October 2001 (Ray Tipper)

juvenile **Pectoral Sandpipers** and a juvenile **Lesser Yellowlegs** *Tringa flavipes* were present on 13-14 October. On 28-30 October, a visit to this site resulted in two **Semipalmated Plovers**, six **White-rumped Sandpipers**, a first-winter **Baird's Sandpiper** *C bairdii*, two first-winter **Pectoral Sandpipers** and a probable **Wilson's Snipe** *Gallinago delicata*. (For totals of Nearctic waders in the Azores during 6-11 September, see Dutch Birding 23: 299, 2001.) In Scotland, a **Semipalmated Plover** was reported from South Uist, Outer Hebrides, on 16-17 September. A **Greater Sand Plover** *C leschenaultii* was seen at Øra, Fredrikstad, Østfold, Norway, on 12 September. The first **Great Knot** *C tenuirostris* for Poland was a juvenile photographed at Turawski reservoir on 15-19 September. A juvenile **Semipalmated Sandpiper** was present in South Wales on 3-4 September and another was on Fair Isle, Shetland, Scotland, on 17 September. Also on 17 September, one was on Ouessant. A juvenile photographed near Ogrove, Galicia, Spain, during September was still present on 21 October. In Ireland, three single juveniles were seen in September. In Iceland, a **Western Sandpiper** *C mauri* stayed at Melrakkasletta on 8-11 October. The third **Red-necked Stint** *C ruficollis* for the UAE was at Abu Dhabi on 6-7 September. The sixth for Britain (and the first inland) was a moulting adult photographed at Somersham, Cambridgeshire, on 21-23 September (Birding World 14: 378-379, 2001). The 12th **Least Sandpiper** *C minutilla* for France was at Trunvel,

Finistère, on 10-13 September. On 17 September, a record nine **White-rumped Sandpipers** (mostly adults) were found at two sites on the Reykjanes peninsula in south-western Iceland; the first for the south-east was a juvenile on 21 September. In Spain, a juvenile was reported in Ponte-Ceso, Galicia, on 12 October and an adult in Huesca-Lleida on 16 October. In Norway, one was present at Male, Fræne, Møre og Romsdal, on 14-15 October. In Britain, six were seen during September and five during October. In the Netherlands, the autumn's total moved to a record six (all adults) in September while a late juvenile stayed at Lauwersmeer, Groningen, on at least 4-5 November. In Germany, up to three were reported for September. A **Baird's Sandpiper** was seen at Grand-Lieu lake, Loire-Atlantique, France, on 17 September. The fifth for Finland was a juvenile at Siilinjärvi Mustio on 26-27 September. The fifth for Sweden was at Getterön, Halland, from 7 to at least 29 October. In Britain, seven juveniles were seen during September and the first week of October. The first **Sharp-tailed Sandpiper** *C acuminata* for Spain was an adult in the Albufera ricefields at Valencia on 1-2 September. The fourth, fifth and sixth for France were at Michelbach, Haut-Rhin, on 14 September, at Lac de Momas, Pyrénées-Atlantiques, on 16-25 September, and at Mont-St-Michel bay, Manche, on 21 October. The fourth **Purple Sandpiper** *C maritima* for Sardinia was at Cabras, Oristano, on 14 September. The first **Stilt Sandpiper** *Micropalama himantopus* for Northern

400-401 Oriental Pratincole / Oosterse Vorkstaartplevier *Glareola maldivarum*, second calendar-year, Falsterbo, Skåne, Sweden, 21 September 2001 (Arie Ouwerkerk)

402 Great Knot / Grote Kanoet *Calidris tenuirostris*, juvenile, Turawski reservoir, Silesia, Poland, September 2001
(Tadeusz Stawarczyk)

403 Stilt Sandpiper / Steltstrandloper *Micropalama himantopus*, juvenile moulting to first-winter (right), and Pectoral Sandpiper / Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos*, juvenile, Lough Beg, Londonderry, Northern Ireland, 16 September 2001 (Anthony McGeehan)

Ireland was a juvenile moulting to first-winter plumage at Lough Beg, Londonderry, on 12-16 September. The first ringing record of **Buff-breasted Sandpiper** for the Netherlands concerned a juvenile female trapped at Opmeer, Noord-Holland, on 5 October. The fourth **Pintail Snipe** *G stenura* for Israel was at Kfar Ruppim on 12 October. The third **Long-billed Dowitcher** *Limnodromus scolopaceus* for Portugal was a juvenile at Pêra marsh, Algarve, on at least 11-16 October. The long-stayer at Belfast Lough RSPB Reserve, Down, Northern Ireland, remained until at least 6 November. In the Netherlands, an adult at Prunjepolder, Schouwen, Zeeland, on 8-10 September and again from 4 November was most probably the same as the one present from 17 February to 29 April. The second **Upland Sandpiper** *Bartramia longicauda* for Spain was at Cal Tet, Llobregat delta, Barcelona, in the afternoon of 4 October (the first was a bird ringed in Michigan, USA, and recovered at Los Palacios, Sevilla, on 2 December 1988). The first **Common Greenshank** *T nebularia* for California was in Humboldt County from late August into September. The 15th and 16th for Iceland were juveniles in Nesjar and Höfn on 17-21 September and 22-26 September, respectively. If accepted, a **Lesser Yellowlegs** reported from Ferencmajor fish-ponds, Transdanubia, on 2 September will be the third for Hungary. In France, singles were seen in Morbihan on 10-12 September and at Kelouan, Finistère, on 14 September. In Britain, six were present during September and three during October. The juvenile at Rahashane, Galway, Ireland, on 21 September remained until 25 October. A first-winter was at Roquimo del Fraile, Tenerife, Canary Islands, from 5 to at least 26 October. On 8-10 October, one was at Hornafjörður, Iceland. From 13 to at least 30 October, the 12th for Sweden stayed at Getterön. Two singles were seen in Galicia, Spain, on 20-21 October. On the other side of the globe, in Australia, the first for New South Wales was on Ash Island on 13-15 September (at the same site, the second **American Golden Plover** *Pluvialis dominicus* for Australia was seen on 23 September). The third **Spotted Sandpiper** *Actitis macularia* for Norway was a juvenile trapped at Titran, Frøya, Sør-Trøndelag, on 7-8 October. In the Azores, an adult was found in a little harbour in south-eastern Pico on 11 October and a juvenile was at Porto Pim, Faial, on 12 October. In England, a first-winter **Wilson's Phalarope** *Phalaropus tricolor* stayed at Coatham Marsh, Teesside, on 27-29 September. In Ireland, one was seen at Lough Foyle, Donegal, on 20 October.

GULLS TO TERNS In Hungary, adult winter **Pallas's Gulls** *Larus ichthyaetus* were present in the Hortobágy during October and at Tata on 7 October. The third for Denmark was a first-winter at Køge harbour, Sydsjælland, on 2-4 November. Along the Atlantic coasts of France, three **Laughing Gulls** *L atricilla* were seen between 21 August and 28 September including one at Goulven, Finistère, on 28 September; moreover, one was off Beauvoir-sur-mer, Vendée, on 12 October. In Scotland, a second-winter was infrequently seen at Barra aero-

drome, Outer Hebrides, from 22 September to 8 October. In the Netherlands, an adult reported east of Nijmegen, Gelderland, on 27 October was wearing the same combination of rings as the one which was nesting this summer at Zwillbrocker Venn, Nordrhein-Westfalen, Germany (Dutch Birding 23: 225-226, 2001). In England, a **Bonaparte's Gull** *L philadelphia* stayed inland at Rowley Lake, Lancashire, on 25-26 October. In Spain, a first-winter **American Herring Gull** *L smithsonianus* was identified near Punta das Olas, Caion, Laracha, A Coruña, on 7 October. In Sweden, a juvenile **Ross's Gull** *Rhodostethia rosea* was reported from Busör, Halland, on 4 October and an adult winter was at Malmö, Skåne, on 30 October. On 6 November, one flew past Terschelling. The first successful breeding of **Black-legged Kittiwake** *Rissa tridactyla* for the Netherlands on an unmanned production platform L8P at 53:38 N, 04:34 E near the Friese Front area of the Continental Shelf, the Dutch sector of the North Sea, was confirmed by photographs taken in 2000 and published in Nieuwsbrief NZG 3 (2): 1-2, 2001. These photographs show three adults, one large chick, and several nests; breeding was also reported for 2001. In the first week of October, two single **Lesser Crested Terns** *Sterna bengalensis* were seen in southern Spain. In July, the fourth fully documented **Elegant Tern** *S elegans* for Arizona, USA, was found near Tucson; if accepted, one reported from Chincoteague NWR in August would be the first for Virginia, USA. The identification of an orange-billed tern at Clew Bay, Mayo, Ireland, on 19 October remains questionable. The 13th **Arctic Tern** *S paradisaea* for Italy was photographed near Chioggia south of Venice on 24 September. A **Forster's Tern** *S forsteri* was at Tingwall, Shetland, on 24-26 October. In France, a **Bridled/Sooty Tern** *S anaethetus/fuscata* was seen several times from the Ouessant ferry during 12-15 October. In the Canary Islands, a juvenile **Sooty Tern** was seen from the Gomera ferry on 3 October. The fourth **White-winged Tern** *Chlidonias leucopterus* for the Canary Islands was a first-year videoed at La Restinga, El Hierro, on 23 September.

DOVES TO PIPITS In the UAE, a record 2417 **European Turtle Doves** *Streptopelia turtur* were counted at Al Wathba camel track on 24 August. In early October, during severe gales, many **Snowy Owls** *Nyctea scandiaca* had boarded at least three ships heading east from, respectively, Greenland, Newfoundland and North Québec, Canada, towards the Netherlands; a number of birds survived the transatlantic journey (though more or less oil-stained) and some were encountered at Felixstowe, Suffolk, in Oost-Vlaanderen, Belgium, and in Zeeland, the Netherlands, during the last week of October (for more details, see Dutch Birding 23: 396-398, 2001). The first twitchable **Northern Hawk Owl** *Surnia ulula* since five years for Denmark was at Hjeltnæs on Lolland on 4-8 November and found dead on 9 November. The third breeding of **Ural Owl** *Strix uralensis* for the Sumava mountains, south-western Bohemia, Czech Republic, was success-

404 Rough-legged Buzzard / Ruigpootbuizerd *Buteo lagopus*, juvenile, Porto Pim, Faial, Azores, October 2001 (Mark Bolton)
405 Long-legged Buzzard / Arendbuizerd *Buteo rufinus*, second calendar-year, Noerdlinger Ries, Bavaria, Germany, 7 September 2001 (Markus Röhnild) **406** Semipalmated Plover / Amerikaanse Bontbekplevier *Charadrius semipalmatus*, juvenile, Cabo da Praia, Terceira, Azores, 28 September 2001 (Mark Bolton) **407** Green Heron / Groene Reiger *Butorides virescens*, first-winter, Messingham Sand Quarry, Lincolnshire, England, September 2001 (Steve Blain) **408** Belted Kingfisher / Bandijsvogel *Ceryle alcyon*, Porto Pim, Faial, Azores, October 2001 (Mark Bolton) **409** Black Duck / Zwarte Eend *Anas rubripes*, adult male (lower right), with Mallards / Wilde Eenden *A platyrhynchos*, Bowcombe Creek, Devon, England, October 2001 (Laurens B Steijn)

410 Bobolink / Bobolink *Dolichonyx oryzivorus*, Prawle Point, Devon, England, 11 October 2001 (*Laurens B Steijn*) **411** Subalpine Warbler / Beardgrasmus *Sylvia cantillans*, first-winter, St Mary's, Scilly, England, October 2001 (*Steve Young/Birdwatch*) **412** Thick-billed Warbler / Diksnavelrietzanger *Acrocephalus aedon*, first-winter, Out Skerries, Shetland, Scotland, 14 September 2001 (*Roger Riddington*) **413** Paddyfield Warbler / Veldrietzanger *Acrocephalus agricola*, St Mary's, Scilly, England, October 2001 (*Steve Young/Birdwatch*) **414** Yellow-breasted Bunting / Wilgengors *Emberiza aureola*, juvenile, St Agnes, Scilly, England, October 2001 (*Steve Young/Birdwatch*) **415** Siberian Rubythroat / Roodkeelnachttegaal *Luscinia calliope*, male, Hulma Lees, Mainland Shetland, Scotland, 25 October 2001 (*John Coutts*)

ful with two fledglings (the previous breeding was in 1998). In the Azores, **Common Nighthawks** *Chordeiles minor* were reported in early October from Pico and São Jorge. In Iceland, a **European Nightjar** *Caprimulgus europaeus* was present at Hornafjörður on 25-26 October (there were two records of this species until 1999). A **Chimney Swift** *Chaetura pelagica* was briefly seen at Tassila, Oued Massa, Morocco, on 21 September. In England, one flew over St Mary's, Scilly, on 28 October. In Shetland, the first of several **Pallid Swifts** *Apus pallidus* in western Europe flew over Fair Isle for 60 min on 2 October. On 5-7 October, one was at St David's, Pembroke, Wales. On 20 October, two flew over Calais, Pas-de-Calais, France, one of which was noted again on 24 October. At least eight occurred in England: at Cudmore Grove, Essex, on 18 October, at Cromer, Norfolk, on 20 October, at Sandwich Bay, Kent, on 22 October, at Gribbin Head, Cornwall, on 22 October, at Whitburn, Durham, on 23-24 October, at Filey Brigg, North Yorkshire, on 24 October, at Tynemouth, Northumberland, on 24-25 October, and at Dungeness, Kent, on 31 October. In Sweden, one flew over Stenshuvud, Skåne, on 13 October. A possible one was reported at Maasvlakte, Zuid-Holland, on 21 October (there are no previous records for the Netherlands). The second for Denmark flew over Gilbjerg Hoved, Gilleleje, Nordsjælland, during the afternoon of 27 October before flying north-east into the direction of Sweden (the first was on 11 March 1993). In Spain, two **White-rumped Swifts** *A. caffer* flew over Benquerencia in Sierra de Castuera, Badajoz, on 24 October and four over Monfrague, Caceres, on 25 October. The first **Little Swift** *A. affinis* for France was trapped at Barcaggio, Corsica, on 13 May 2001 (Alauda 69: 355-357, 2001). The first for Abu Dhabi capital, UAE, occurred on 12 October. In the Azores, a **Belted Kingfisher** *Ceryle alcyon* was present at Porto Pim, Faial, from 2 October onwards. On 21 September, a **European Roller** *Coracias garrulus* was seen and a possible **Blyth's Pipit** *Anthus godlewskii* was sound-recorded at Røstlandet, Nordland, Norway. Another European Roller was on Skokholm, Pembroke, Wales, on 26-27 October. At Kfar Ruppim, Israel, two **Oriental Skylarks** *Alauda gulgula* were present on 5-12 October. A **Shore Lark** *Eremophila alpestris* on Tresco, Scilly, from 9 to at least 29 October may actually have been a 'Horned Lark' from America. The second **Eurasian Crag Martin** *Hirundo rufestris* for Sweden flew all day and rested at Skanör, Skåne, on 25 October. In the Azores, an **American Cliff Swallow** *H. pyrrhonota* was photographed at Cabo da Praia, Terceira, on 28 September. In Scilly, one was seen respectively on St Agnes, St Martin's and St Mary's on 26-30 October. Record numbers of **Richard's Pipits** *A. richardi* were reported from Finland with 28 on 15-16 September alone and an autumn total of 45 until 27 September. This species' most striking sightings for France concerned a flock of 19 in the Crau, Bouches-du-Rhône, on 7 October and 15 on 28 October (the previous record flock was 15 in 1998, also in the Crau). On 5 November, two individuals at Amarilla Golf Course, Tenerife, constituted (only) the third record for

the Canary Islands. During September, 10 **Olive-backed Pipits** *A. hodgsoni* were found in Britain (the first being on Fair Isle on 20 September); several more were seen during October, including two in Scilly on 15-21 October and up to four on Fair Isle on 17-27 October. Until 17 October, eight had been found in Norway. Singles were ringed in Västerbotten, Sweden, on 22 September, at Kokkola Tankar, Finland, on 27 September and on Helgoland, Schleswig-Holstein, Germany, on 17 October. The 10th for the Netherlands was at Den Haag/Wassenaar, Zuid-Holland, on 2-5 October. About the 10th for France was observed at Calais on 14 October. The fifth for Denmark was on Bornholm on 15 October. The 19th **Tree Pipit** *A. trivialis* for Iceland was an individual at Sílavík, Höfn, on 22-24 September. On Foula, Shetland, a **Pechora Pipit** *A. gustavi* was present on 19-21 September. In Ireland, one was discovered on Tory Island, Donegal, on 22 September. On Fair Isle, at least one was seen on 4, 5 and 8 October. A **Pied Wagtail** *Motacilla yarellii* was at Foce Serchio in central Italy on 31 October.

CATBIRD TO THRUSHES The first **Grey Catbird** *Dumetella carolinensis* for Britain was at South Stack RSPB, Anglesey, on 4-5 October. A **Siberian Accenter** *Prunella montanella* was found on Dragsfjärd Morgonlandet, Finland, on 14 October. The eighth **Common Nightingale** *Luscinia megarhynchos* for Iceland was at Eyjafjöll on 28 September and possibly another was at Sudursveit on 7-8 October. The third **Siberian Ruby-throat** *L. calliope* for Britain was a male found dead on the road at Hulma Lees near Bixter, Mainland, Shetland, in the evening of 25 October. The fourth **Siberian Blue Robin** *L. cyane* for Europe was a first-winter male along the airfield on North Ronaldsay, Orkney, on 2 October. On 24-25 September, four **Red-flanked Bluetails** *Tarsiger cyanurus* were seen in four western European countries. The first was briefly watched on Utsira, Rogaland, Norway, in the afternoon of 24 September. The second for Poland was a first-winter or female on Hel peninsula on 25 September. In England, a first-winter or female turned up near Skinningrove, Teesside, in the afternoon of 25 September. The first for Belgium was a first-winter or female near Blankenberge, West-Vlaanderen, on 25-27 September. The second this autumn for Norway was a first-year well-twitched at Gyland, Flekkefjord, on 6 October and the third was trapped (again) on Utsira on 21 October. On Gotland, Sweden, a first-winter or female was seen at Rudvier on 23 October. The fourth for the Netherlands was a first-winter or female trapped on Schiermonnikoog, Friesland, on 5 November. In Alpes-Maritimes, France, an **Eastern Common Redstart** *Phoenicurus phoenicurus samamisicus* was reported at Fort de la Revere on 26-27 September. An **Isabelline Wheatear** *Oenanthe isabellina* was present on Fetlar, Shetland, on 14-15 September. In England, an adult female was photographed and trapped at Landguard, Suffolk, on 21 September (Birding World 14: 380-381, 2001). The 10th for Finland was seen at Siikajoki Karinkanta on 15 September. The third for Norway was found on Utsira

on 16 October. A first-winter male **Pied Wheatear** *O pleschanka* stayed on St Mary's, Scilly, on 13-18 October and another was at Lista, Vest-Agder, Norway, from 28 to at least 31 October. A **black-eared wheatear** *O hispanica/melanoleuca* was reported from Holy Island, Northumberland, on 20 October. A female **Desert Wheatear** *O deserti* was reported at Arnön, Värmland, Sweden, on 13 September. In the Netherlands, a male was photographed at Eemshaven on 13 October. In Norway, one was reported from Utsira on 18 October. On 26 October, one was reported from Ouessant and, on 27 October, another was on Isle of Man, Britain. The seventh for Denmark was a female at Ringkøbing, Vestjylland, on 27 October. A **Grey-cheeked Thrush** *Catharus minimus* was seen at Outertown, Orkney, on 14-16 October. The third for Iceland was at Hornafjörður on 18 October. A **Swainson's Thrush** *C ustulatus* was reported from Port Mendwy, Pembroke, Wales, on 2 October. The fourth **Eyebrowed Thrush** *Turdus obscurus* for Norway was a first-year trapped on Randøya, Kristiansand, Vest-Agder, on 12 September. The eighth for the Netherlands was a first-year trapped at Oranjezon, Walcheren, Zeeland, on 25 September and possibly the ninth flew south past IJmuiden, Noord-Holland, on 14 October. On 1-2 October, one was trapped on St Kilda, Scotland. If accepted, the fifth for France was on Sein, Finistère, on 27 October. A **Dusky Thrush** *T naumanni eunomus* was reported from Søgne, Vest-Agder, Norway, on 17 October. A first-winter **Black-throated Thrush** *T rufo-collis atrogularis* was at Öxnevalle Kyrka, Västergötland, Sweden, on 10 October. The third **American Robin** *T migratorius* for Iceland turned up at Heimaey, Vestmannaeyjar, on 13 October.

WARBLERS In England, a **Pallas's Grasshopper Warbler** *Locustella certhiola* was well-documented at Blakeney Point, Norfolk, on 22-24 September (Birding World 14: 382-384, 2001) and another was reported from Newbiggin, Northumberland, on 29 September. In Shetland, one was trapped on Fair Isle on 19 October. Two **Lanceolated Warblers** *L lanceolata* were seen on Fair Isle during 23-25 September. A few more were reported from Britain during the following weeks, including one at Sumburgh, Shetland, on 14 October. In central Italy, **Paddyfield Warblers** *Acrocephalus agricola* were ringed at Lago di Colfiorito on 1 September and at Montepulciano, Toscana, on 6 September. On 18 September, the second for Norway was trapped at Slevdalsvann, Vest-Agder. In Scilly, one was present on St Mary's on 13-14 October. From 22 September to 1 October, six **Blyth's Reed Warblers** *A dumetorum* were trapped in Orkney and Shetland. One was trapped at Fife Ness Muir, Fife, Scotland, on 28 September. In Wales, one was trapped on Bardsey on 13 October. The fourth for the Netherlands (and the first in autumn) was a first-year trapped at Bloemendaal, Noord-Holland, on 17 October. A disputed individual (possibly a hybrid) was at Portland, Dorset, England, from 23 onwards. A **Marsh Warbler** *A palustris* stayed at Melrakkasletta, Iceland, on 13-16 September. The third

Thick-billed Warbler *A aedon* for Britain and Scotland on Outer Skerries, Shetland, on 14 September was not seen in subsequent days (Birding World 14: 372-373, 2001). The second **Booted Warbler** *A caligatus* for Slovenia was trapped and photographed at Vrhnika near Ljubljana on 13 September. The seventh and eighth for Sweden were at Haparanda Sandskär, Norrbotten, on 16 September and at Sorsele, Lappland, on 17-20 September. The ninth and 10th for the Netherlands were trapped at Zandvoort, Noord-Holland, on 21 September and at Veldiger Buitenland, Hasselt, Overijssel, on 22 September. The seventh (or eighth) for France was on Ouessant on 24-25 September. Other singles were reported at Hoswick, Shetland, on 24 September, at Wassenaar, Zuid-Holland, on 28 September, on St Martin's, Scilly, on 14 October, on Bornholm, Denmark, on 16 October and on Tresco, Scilly, on 19 October. A male **Sardinian Warbler** *Sylvia melanocephala* was present at Alviks ängar, Östergötland, Sweden, on 7-17 October and at Brean Down, Somerset, England, on 14-21 October. Presumed **Desert Whitethroats** *S (curruca) minula* were reported from Fife Ness Muir on 26 and 30 September and from Lincolnshire in late October. In the Netherlands, **Arctic Warblers** *Phylloscopus borealis* were trapped on Schiermonnikoog on 13 September and on Vlieland on 17 and 20 September, respectively; a fourth was a long-staying individual at Petten, Noord-Holland, from 20 September to 1 October. About the 10th for France was on Ouessant on 4-18 October with possibly a second on 14 October. In England, a late individual remained at Nanquidno, Cornwall, on 20-26 October. Although **Yellow-browed Warbler** *P inornatus* is now a regular but scarce autumn migrant in western Europe, trapped birds at Tata, Hungary, on 27 September (died), Nova Gorica, Slovenia, on 6 October and Isola di Marettimo, Sicily, on 9-10 October are still noteworthy. Day maxima of six, five and five on Ouessant on 18, 21 and 28 October are also remarkable. **Hume's Leaf Warblers** *P humei* were seen at, eg, Bua, Halland, Sweden, on 8 September, at Sörve, Estonia, on at least 18-20 October, at Fedje, Hordaland, Norway, on 19 October, at East Chevington, Northumberland, on 23-24 October, and at Bloemendaal, Noord-Holland, on 26-27 October. The first **Radde's Warbler** *P schwarzi* for Faeroe Islands was trapped on Nólsoy on 18 October. The first **Dusky Warbler** *P fuscatus* for Slovenia was trapped and photographed at Ljubljansko barje on 29 September. In West-Vlaanderen, Belgium, a record seven were seen on 14-22 October. During mid-September, several **Iberian Chiffchaffs** *P brehmii* were seen in inland Morocco at places like Ifrane and Michliffen (three on 13 September), Aguelmame Sidi Ali and Sidi Bettache. If accepted, a **Siberian Chiffchaff** *P collybita tristis* at Eyjafjöll on 16 October would be the first for Iceland. In the Netherlands, two singles were at Bloemendaal from 23 October onwards and one was singing on Texel from 25 October.

TITS TO ORIOLES From Finland, news arrived about a major invasion of **Siberian Tit** *Parus cinctus* in the first

416-417 Brown Shrike / Bruine Klauwier *Lanius cristatus*, probably adult female, Helgoland, Schleswig-Holstein, Germany, 15 October 2001 (Thomas Sacher)

418 Turkestan Shrike / Turkestaanse Klauwier *Lanius phoenicuroides*, first-winter, Dungeness, Kent, England, October 2001 (Nigel Blake)

419 Red-eyed Vireo / Roodoogvireo *Vireo olivaceus*, Schiermonnikoog, Friesland, Netherlands, 13 October 2001 (Otto Overdijk) **420** Red-eyed Vireo / Roodoogvireo *Vireo olivaceus*, Ouessant, Finistère, France, 21 October 2001 (Antoine Joris) **421** Red-flanked Bluetail / Blauwstaart *Tarsiger cyanurus*, Blankenberge, West-Vlaanderen, Belgium, 26 September 2001 (Marten van Dijl)

half of October (eg, at one site in central Finland, 57 individuals in two weeks were counted). There were also more **Eurasian Nuthatches** *Sitta europaea* than usual in Finland in early October. Photographs of an alleged Red-backed Shrike *Lanius collurio* on Bryher, Scilly, on 24-28 September were reidentified as a first-winter **Brown Shrike** *L. cristatus* (Birding World 14: 428-431, 2001) The first Brown Shrike for Germany was an adult on Helgoland, Schleswig-Holstein, on 15-16 October. A first-winter **Turkestan Shrike** *L. phoenicuroides* stayed at Dungeness, Kent, from 29 September to 5 October. In September, three single **Lesser Grey Shrikes** *L. minor* were seen in Skåne (two) and Småland, Sweden; in Britain, singles were reported in Aberdeenshire on 10 October, at Hartlepool, Cleveland, on 14 October and in Orkney on 22 October. If accepted, a **Southern Grey Shrike** *L. meridionalis* on North Ronaldsay, Orkney, on 19-24 October will be the first for Britain. At least two adult **Balearic Woodchat Shrikes** *L. senator badius* were identified at Aoulouz gorge, Morocco, on 19 September. The first record of **Italian Sparrow** *Passer (domesticus) italiae* north of the Swiss Alps was at Payerne, Vaud, Switzerland, on 5 August 2000 and has recently been published (Nos Oiseaux 48: 211-212, 2001). The seventh **Red-eyed Vireo** *Vireo olivaceus* for France was on Ouessant on 9-13 October and the eighth on 21 October. The sixth for the Netherlands was a first-year trapped on Schiermonnikoog on 13 October. Up to that day, there had been one on Anglesey on 4 October and two at Porthgwarra, Cornwall, England (on 7-18 October) but none in eastern Britain. The first **Common Linnet** *Carduelis cannabina* for Iceland stayed at Höfn, Hornafjörður, on 18-21 October. The invasion of **Common Crossbills** *Loxia curvirostra* in Iceland from 21 June onwards now turns out to be the biggest ever with at least 949 individuals (the previous record was 786 in 1990). A local record count of **Scandinavian Bullfinches** *Pyrrhula pyrrhula* for Kongelunden, København, Denmark, was 335 on 22 October. A notable influx of this species was noted in the Netherlands as well with, eg, 95 passing Vlissingen, Zeeland, on 17 October and 233 near Den Haag on 20 October. In England, a **Rose-breasted Grosbeak** *Pheucticus ludovicianus* stayed on Lundy, Devon, on 8-10 October and a female was on St Martin's, Scilly, on 13-14 October. The first for Iceland was a first-winter male at Thorlákshöfn, 50 km east of Reykjavík, on 20-27 October. In Ireland, single **Myrtle Warblers** *Dendroica coronata* stayed on Cape Clear Island, Cork, on 2 and 5-6 October and on Great Blasket, Kerry, on 4-5 October. One occurred at Kopasker, Iceland, on 21 October. A **Blackpoll Warbler** *D. striata* was claimed on St Agnes on 1 October and another turned up at Grindavík, Iceland, on 30 October. The third **Black-faced Bunting** *Emberiza spodoce-*

phala for Britain frequented Lundy on 12 October and the fourth (and the first for Scotland) was on Fair Isle on 20-24 October. A **Yellow-breasted Bunting** *E. aureola* was seen at Katif in the north-western Negev, Israel, on 10 September. In the Netherlands, a juvenile was trapped on Schiermonnikoog on 11 September. The third for Belgium was a juvenile at Zeebrugge, West-Vlaanderen, on 18 September. In Scilly, one was on St Agnes on 5-10 October. In Scotland, one was on North Ronaldsay on 21 October and another at Bressay, Shetland, on 26 October. Also in Shetland, up to two female **Black-headed Buntings** *E. melanocephala* were on Fair Isle during 11-26 September and another was on Outer Skerries on 17-20 September. In England, single **Bobolinks** *Dolichonyx oryzivorus* were at Prawle Point, Devon, on 9-15 October, on St Mary's, Scilly, on 18 October and at Spurn, East Yorkshire, in the afternoon of 27 October. In Ireland, a first-year male **Baltimore Oriole** *Icterus galbula* was photographed at Baltimore (!), Cork, on 7-8 October.

For a number of reports, publications in Birding World, Birdwatch, British Birds, Nieuwsbrief NZG, Winging It and World Birdwatch were consulted. News from Britain was kindly supplied by Birdline (0891-700-222) and Rare Bird News (0881-888-111). I wish to thank Xavier del Acebo, Mashuq Ahmad (UK), Mindy Baha El Din, Sherif Baha El Din, J M Baqués, Morten Bentzon Hansen, Max Berlijn, Mark Bolton (Azores), Koen Borghgraef, Vegard Bunes, Bo Carlsson (Azores), Alain Chappuis, Rolf Christensen, Tony Clarke (Canarian Nature Tours), Dirk Colin, Andrea Corso, Eric Dempsey, Gunter De Smet, Hugues Dufourny, Enno Ebels, Dick Forsman, Alain Fossé, Tommy Frandsen, Peter Fraser, Rob Fray, Ernest Garcia, Gerrit Gerritsen, Gerard Gorman (Hungary), Barak Granit (Israel), John Grønning, Marcello Grusso (Sardinia), Ricard Gutiérrez (Spain), Klaas Haas, Axel Halley, Tom van der Have, Gaukur Hjartarson, Martin Helin, Wim Heylen (Eilat) Gaukur Hjartarson, Remco Hofland, Hannu Huhtinen, Hannu Jännes, Justin Jansen, John A Johnson, Jan de Jong, Erling Jirle, Adrian Jordi, Yves Kayser, Guy Kirwan, Michel Klemann (Sovon), Yann Kolbeinsson (Iceland), Diederik Kok, Fred Koning, Bruun Kristensen, Alex Lees, Harry Lehto, Henry Lehto, Pierre Le Maréchal (France), Jordi Martí, Teresa Monrás, André van Loon, Rasmus Mäki, Hans Matheve, Anthony McGeehan, Peter Meininger, Richard Millington, Geir Mobakken (Utsira), Malcolm Ogilvie, Mika Ohtonen, Gerald Oreeel, Arie Ouwerkerk (Terschelling), Arjan Ovaa, Menotti Passarella, Yoav Perlman (IRDC), Gunnlaugur Pétursson, A Puig, Kalle Rainio, Colin Richardson (UAE), Roger Riddington, Magnus Robb, Staffan Rodebrand (Azores), Kris de Rouck (Azores), Luciano Ruggieri, Nir Sapir (Israel), Maarten Schurmans, Holger Schritt, Bob Scott, Nicolas Selse, Dare Sere (Slovenia), Roy Slaterus, Thomas Spencer, Tadeusz Stawarczyk, Laurens Steijn, Frank Stühmer, Gyorgy Szimuly, Pam Thomson, Ray Tipper, Antero Topp, Rolf Uhlig, Pierre Unge, Veléry Schollaert, Martin Vavrik, William Velmala, Dominique Verbelen, Roland van der Vliet, Fedde de Vreeze, Jan Wierda and Maxime Zucca for their help in compiling this review.

Arnoud B van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands
(arnoud.vandenberg@inter.nl.net)

Recente meldingen

Dit overzicht van recente meldingen van zeldzame en interessante vogels in Nederland en België beslaat voornamelijk de periode **september-oktober 2001**. De vermelde gevallen zijn merendeels niet geverifieerd en het overzicht is niet volledig. Alle vogelaars die de moeite namen om hun waarnemingen aan ons door te geven worden hartelijk bedankt.

Waarnemers van soorten in Nederland die worden beoordeeld door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna wordt verzocht hun waarnemingen zo spoedig mogelijk toe te zenden aan: CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Nederland, e-mail cdna@dutchbirding.nl. Hiertoe gelieve men gebruik te maken van CDNA-waarnemingsformulieren die eveneens verkrijgbaar zijn bij bovenstaand adres, of via de homepage van de DBA op www.dutchbirding.nl.

Nederland

GANZEN TOT VALKEN **Ross' Ganzen** *Anser rossii* verschenen op de traditionele plekken: op 17 en 18 oktober in de Bandpolder, Friesland, en op 20 en 22 oktober op de Korendijkse Slikken, Zuid-Holland. Na een vroege waarneming van een **Dwerggans** *A erythropus* op 12 september bij Deventer, Overijssel, begon het echte feest voor deze soort pas eind oktober, met op 25 oktober één op de Plaat van Scheelhoek, Zuid-Holland, en zeven bij Wierum, Friesland, en op 27 oktober in totaal 24 in de omgeving van Anjum, Friesland. Een **Roodhalsgans** *Branta ruficollis* verbleef op 27 oktober op Ameland, Friesland. **Witbuikrotganzen** *B hrota* waren er al van 6 tot 13 oktober op de Maasvlakte, Zuid-Holland, vanaf 25 oktober op Texel, Noord-Holland, en bij Wierum en op 27 oktober op Ameland, en **Zwarte Rotganzen** *B nigricans* vanaf 1 oktober op Texel, op 25 oktober twee bij Wierum, op 26 oktober op Schiermonnikoog, Friesland, en op 30 oktober op Vlieland, Friesland. Leuke aantallen **Krooneenden** *Netta rufina* waren 40 op 25 september op het Veluwemeer bij Hoophuizen, Gelderland, en 22 op 20 oktober in de HW-duinen, Zuid-Holland. **Witoog-eenden** *Aythya nyroca* werden opgemerkt op 25 september bij Hoophuizen, op 26 september op de Kraaijenbergse Plassen, Noord-Brabant, op 6 oktober in de Kennemerduinen, Noord-Holland, van 17 tot 19 oktober bij Wildervank, Groningen, op 20 oktober in de Engbertsdijkvenen, Overijssel, en vanaf 26 oktober twee in de Ankeveense Plassen, Noord-Holland. Een vrij zeker mannetje **Koningseider** *Somateria spectabilis* werd op 20 oktober gezien, vliegend langs Schiermonnikoog. Een mannetje **Amerikaanse Smient** *Mareca americana* werd van 8 oktober tot in november gezien bij Uithoorn, Noord-Holland, en een mannetje **Blauwleugeltaling** *Anas discors* van 30 september tot 3 oktober op de Lepelaarsplassen, Flevoland. Op 28 oktober vlogen langs Ameland maar liefst twee **Ijsduikers** *Gavia immer*. Een juveniele **Geelsnavel-**

duiker *G adamsii* passeerde op 29 oktober Westkapelle, Zeeland. Op 10 en 11 september vlogen 1000en **Noordse Stormvogels** *Fulmarus glacialis* langs de kust, met als hoogste aantal 4500 op 11 september langs Camperduin, Noord-Holland. Er was een melding van een **Kuhls Pijlstormvogel** *Calonectris borealis* op 17 september bij Westkapelle. Er zijn twee pieken aan te wijzen in de doortrek van in totaal 264 **Grauwe Pijlstormvogels** *Puffinus griseus*, en wel van 8 tot 11 september 108 en op 3 en 4 oktober nog eens 123 exemplaren. Ook passeerden 43 **Noordse Pijlstormvogels** *P puffinus*, met bijvoorbeeld negen op 8 september langs Westkapelle en 13 op 16 september langs Camperduin. De enige **Vale Pijlstormvogel** *P mauretanicus* vloog op 9 september langs Westkapelle. **Stormvogeltjes** *Hydrobates pelagicus* werden gemeld op 9 september bij Kijkduin, Zuid-Holland, en op 16 september langs de Maasvlakte. Er werden 68 **Vale Stormvogeltjes** *Oceanodroma leucorhoa* gemeld, waarvan 60 tussen 8 en 16 september en slechts vijf in oktober. Opvallend is de melding van twee **Kuifaalscholvers** *Stictocarpa aristotelis* op 12 september bij Hoophuizen, Gelderland. Op 15 september werd er één gezien tijdens een boottocht vanaf Walcheren, Zeeland. Op 14 oktober vloog een jonge **Kwak** *Nycticorax nycticorax* over bij Kinderdijk, Zuid-Holland. **Koereigers** *Bubulcus ibis* verschenen op 15 september bij De Banen, Limburg, op 18 september bij Echt, Limburg, op 21 september bij Gouda, Zuid-Holland, op 29 en 30 september ten westen van Hoofdplaat, Zeeland, en op 10 oktober bij Anloo, Drenthe. Slechts 41 **Kleine Zilverreigers** *Egretta garzetta* werden doorgegeven. Het totaal aantal **Grote Zilverreigers** *Casmerodius albus* kwam in deze periode net boven de 100 uit, met een nieuw record van 43 op 4 oktober in de Oostvaardersplassen, Flevoland, 14 op 13 oktober in polder Maltha in de Brabantse Biesbosch, Noord-Brabant, en een groep van 11 langsvliegende op 14 oktober bij Ifteren, Limburg. **Zwarte Ooievaars** *Ciconia nigra* werden gezien tot 18 september in De Banen (maximaal twee), op 12 september langsvliegend bij Bant, Flevoland, en op 18 september al enkele dagen ten noorden van Holwierde, Groningen. De **Zwarte Ibis** *Plegadis falcinellus* van Zeeuws-Vlaanderen werd op 19 september nog gezien in de Blikken bij Groede, Zeeland, en die van Noord-Holland verbleef op 22 en 23 september bij Breezand en op 29 en 30 september bij Petten. Eén Zwarte Ibis bevond zich op 6 oktober bij Spijkenisse, Zuid-Holland, en twee vlogen op 21 oktober over bij Wijster, Drenthe. Slechts één **Zwarte Wouw** *Milvus migrans* werd gezien, en wel op 5 september bij Wageningen, Gelderland. **Rode Wouwen** *M milvus* waren ook schaars, met waarnemingen op 27 september bij Westenschouwen, Zeeland, op 15 oktober twee bij Roggel, Limburg, en op 20 oktober ten zuiden van Zwolle, Overijssel. Een **Zeearend** *Haliaeetus albicilla*

422 Steppekiekendief / Pallid Harrier *Circus macrourus*, juveniel mannetje, Vlieland, Friesland, 30 september 2001
(Roef Mulder)

423 Steppekiekendief / Pallid Harrier *Circus macrourus*, juveniel mannetje, Vlieland, Friesland, 30 september 2001
(Jan W Wierda)

Recente meldingen

die op 14 en 15 oktober aan de Belgische kant van de Maas verbleef ter hoogte van Itteren, bezocht ook af en toe Nederland. Een andere Zeearend werd op 26 en 27 oktober gezien op Ameland. Op 7 oktober werd een subadulte **Aasgier** *Neophron percnopterus* gemeld bij de Eemshaven, Groningen, welke op 8 oktober mogelijk werd gezien ten westen van dit gebied; op 12 oktober werd er één gemeld vliegend over Groningen, Groningen. Een **Vale Gier** *Gyps fulvus* werd op 20 oktober gemeld van de Edese Heide, Gelderland. Volgend op de influx elders in Europa waren er meerdere waarnemingen van **Steppekiekendieven** *Circus macrourus*: van 28 september tot 6 oktober op Vlieland, op 3 oktober een vrij zekere op Texel, op 9 en 10 oktober op Walcheren, op 13 oktober vanaf Vlieland naar Texel vliegend, op 19 oktober langs de Kennemerduinen, en waarschijnlijk dezelfde op 20 oktober op verschillende plaatsen tussen Noordwijk aan Zee, Zuid-Holland, en Monster, Zuid-Holland. Er was een melding van een **Steppebuizerd** *Buteo buteo vulpinus* op 5 oktober bij het Kennemermeer, Noord-Holland, en een **Arendbuizerd** *B. rufinus* werd gemeld op 12 september bij Deventer. Enkele dagen na de Zeearend bij Itteren, verscheen op 18 en 19 oktober op deze plek een juveniele **Bastaardarend** *Aquila clanga*. Ook deze verbleef af en toe aan de voor Nederlandse twitchers goede kant van de Maas. Lichte vorm **Dwergarenden** *Hieraetus pennatus* werden gezien op 26

september bij de Oirschotse Heide, Noord-Brabant, en bij Vianen, Zuid-Holland, op 30 september op Terschelling, Friesland, en op 21 oktober bij Brunssum, Limburg. Er werden c 45 **Visarenden** *Pandion haliaetus* gezien. **Roodpootvalken** *Falco vespertinus* werden opgemerkt op 7 september in Amsterdam-Buitenveldert, Noord-Holland, op 18 september bij Vlaardingen, Zuid-Holland, op 23 september bij Nieuw-Haamstede, Zuid-Holland, op 5 oktober over Lopik, Utrecht, en op 15 oktober bij Gouda. Enige tijd na de vermeende witte **Giervalk** *Falco rusticolus* op 8 en 9 september in de Lauwersmeer, Groningen, werd vrijwel zeker dezelfde vogel op 26 september levend opgeraapt bij Grijpskerk, Groningen; deze was voorzien van een Duitse ring en dus van niet-wilde herkomst (waarschijnlijk dezelfde geringde vogel werd op 25 augustus op Rottumeroog, Groningen, gefotografeerd, cf Dutch Birding 23: 310-311, 2001). Op 10 oktober werd wederom een witte Giervalk gezien, ditmaal voorzien van riempjes, bij Spijk, Groningen.

KRAANVOGELS TOT ALKEN Er werden 155 **Kraanvogels** *Grus grus* gemeld, vrijwel allemaal na 20 oktober. In totaal werden 17 **Morinelplevieren** *Charadrius morinellus* gezien, meest in september, met twee late op 25 en 26 oktober op Schiermonnikoog. **Amerikaanse Goudplevieren** *Pluvialis dominicus* verbleven van 9 tot 11 september ten noorden van Middelburg, Zeeland,

424 Witbuikrotgans / Pale-bellied Brent Goose *Branta hrota*, adult, Maasvlakte, Zuid-Holland, 10 oktober 2001
(Norman D van Swelm)

425 Steppekiekendief / Pallid Harrier *Circus macrourus*, juveniel mannetje, Vlieland, Friesland, 30 september 2001 (Roef Mulder)

426 Dwergarend / Booted Eagle *Hieraetus pennatus*, juveniel, lichte vorm, Groene Pollen, Terschelling, Friesland, 30 september 2000 (Arie Ouwerkerk)

en op 12 oktober bij de Bandpolder. Een **Steppekievit** *Vanellus gregarius* vloog op 7 oktober over bij Houthem, Limburg. **Bonapartes Strandlopers** *Calidris fuscicollis* bleven gezien worden in het Lauwersmeergebied: tot 13 september één in de Ezumakeeg, Friesland, op 5 september twee aldaar en op 4 september mogelijk weer een andere aan de oostkant van de Lauwersmeer, Groningen, en op 4 en 5 november (weer) één – ditmaal een juveniel – bij het Jaap Deensgat in de het Groningse deel. Een **Bairds Strandloper** *C bairdii* werd gemeld op 22 september kort ter plaatse op de Maasvlakte. **Gestreepte Strandlopers** *C melanotos* verbleven tot 6 september in de Ezumakeeg, op 2 september bij Alkmaar, Noord-Holland, op 12 september in het Oude Robbengat in de Lauwersmeer, en op 16 september bij Ulrum, Groningen. Het exemplaar dat in de voorgaande periode in de Ezumakeeg als juveniele werd gemeld, blijkt toch een adulte te zijn geweest. Op 2 september werd een **Blonde Ruiter** *Tryngites subruficollis* ontdekt bij Paesens, Friesland, en later die dag verscheen deze vogel in de Ezumakeeg. Daarnaast was er een melding van deze soort op 30 september bij Petten. Op 5 oktober werd er één gevangen en geringd bij Opmeer, Noord-Holland. Langsvliegende **Poelsnippen** *Gallinago media* werden gezien op 29 september op Vlieland en op 2 oktober op Texel. De **Grote Grijs Snip** *Limnodromus scolopaceus* verscheen tussen 8 en 10 september weer op

zijn vaste plek in de Prunjepolder, Zeeland. Vanaf 4 november werd de vogel daar wederom gezien. **Poelruiters** *Tringa stagnatilis* verbleven tot 14 september ten zuiden van Harlingen, Friesland, en op 16 september één en 18 september twee in de Prunjepolder. **Grauwe Franjepoten** *Phalaropus lobatus* waren ruim voorradig met 45 voornamelijk in september en een topdag met 14 op 17 september in de Ezumakeeg. Niet minder dan 19 **Rosse Franjepoten** *P fulvicaria* werden gemeld, beginnend op 9 september met direct al zeven bij Lauwersoog, Groningen. Een opmerkelijk groot aantal van 35 **Kleinste Jagers** *Stercorarius longicaudus* werd gemeld in september, vooral tussen 8 en 16 september. In oktober volgden er nog maar drie. Er waren enkele dagen met opvallend veel **Grote Jagers** *S skua*; bij Westkapelle op 8, 9 en 10 september respectievelijk 33, 31 en 54 en op 9 september 46 bij Den Helder, Noord-Holland. Op 27 oktober werd een geringde **Lachmeeuw** *Larus atricilla* gezien bij de Bijland, Gelderland. Dit bleek – op basis van de ringcombinatie – het exemplaar te zijn dat dit voorjaar bij het Zwillbrocker Venn in Duitsland verbleef. Met 61 exemplaren waren ook **Vorkstaartmeeuwen** *L sabini* algemeen dit najaar; de meeste werden gezien tussen 8 en 17 september en slechts zes in oktober. Opmerkelijk waren de adulte vogel van 15 tot 20 september bij het zuidelijke deel van de Brouwersdam, Zeeland, en de juveniele exemplaren op 20 (één) en 21 september

427 Witvleugelstern / White-winged Tern *Chlidonias leucopterus*, juveniel, Lauwersoog, Groningen, 14 oktober 2001 (Roef Mulder) **428** Witwangstern / Whiskered Tern *Chlidonias hybridus*, juveniel ruiend naar eerste-winter, Lauwersoog, Groningen, 14 oktober 2001 (Roef Mulder) **429** Vorkstaartmeeuw / Sabine's Gull *Larus sabini*, adult of tweede-kalenderjaar ruiend naar winterkleed, Brouwersdam, Zeeland, september 2001 (Mars Muusse)

430 Rosse Franjepoot / Red Phalarope *Phalaropus fulicaria*, juveniel ruiend naar eerste-winter, Brouwersdam, Zeeland, 15 september 2001 (Marten van Dijk)

431 Morinelplevier / Eurasian Dotterel *Charadrius morinellus*, met Goudplevier / Eurasian Golden Plover *Pluvialis apricaria* (rechtsonder), Hargen, Noord-Holland, 30 september 2001 (Roef Mulder)

432 Grauwe Fitis / Greenish Warbler *Phylloscopus trochiloides*, Lauwersoog, Groningen, 23 september 2001
(Roef Mulder)

433 Waterrietzanger / Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola*, eerstejaars, Prunjepolder, Zeeland,
5 augustus 2001 (Peter van Rij)

434 Woestijntapuit / Desert Wheatear *Oenanthe deserti*, eerste-winter mannetje, Eemshaven, Groningen, 13 oktober 2001 (*Eric Koops*)

435 Vale Lijster / Eyebrowed Thrush *Turdus obscurus*, eerste-winter, Oranjezon, Walcheren, Zeeland, 25 september 2001 (*Adri Joosse*)

436 Vorkstaartmeeuw / Sabine's Gull *Larus sabini*, adult of tweede-kalenderjaar ruiend naar winterkleed, Brouwersdam, Zeeland, september 2001 (*Andy Lovering*) **437** Kleine Vliegenvanger / Red-breasted Flycatcher *Ficedula parva*, adult mannetje, Maasvlakte, Zuid-Holland, 29 september 2001 (*Marjolein Baijens*) **438** Noordse Boszanger / Arctic Warbler *Phylloscopus borealis*, Schiermonnikoog, Friesland, 13 september 2001 (*Bouke Henstra*) **439** Grauwe Fitis / Greenish Warbler *Phylloscopus trochiloides*, eerstejaars, Vlieland, Friesland, 1 september 2001 (*Henri Bouwmeester*) **440** Kleine Spotvogel / Booted Warbler *Acrocephalus caligatus*, Veldiger Buitenland, Hasselt, Overijssel, 22 september 2001 (*Jeroen Bredenbeek*) **441** Wilgengors / Yellow-breasted Bunting *Emberiza aureola*, juveniel, Schiermonnikoog, Friesland, 11 september 2001 (*Bouke Henstra*)

(twee) ver in het binnenland in de Erlecomse Waard, Gelderland. De **Ringsnavelmeeuw** *L delawarensis* van Goes, Zeeland, verscheen voor het vijfde jaar weer op zijn vaste plek en wel vanaf 7 september. Meldingen van **Baltische Mantelmeeuw** *L fuscus* waren er op 14 oktober op Vlieland en op 27 oktober op Ameland. Vanaf 9 september verbleef de adulte **Grote Burge-meester** *L hyperboreus* alweer in Den Helder. Twee adulte **Lachsterns** *Gelochelidon nilotica* werden op 2 september gezien in de Lauwersmeer. Van de 48 gemelde **Reuzensterns** *Sterna caspia* werd er slechts één na 17 september waargenomen. Het maximum bedroeg 19 op 1 september bij de Makkumerzuidwaard, Friesland. **Witwangsterns** *Chlidonias hybridus* vlogen op 14 september bij Harlingen en van 1 tot 14 oktober bij Lauwersoog. **Witvleugelsterns** *C leucop-terus* bleven ook laat aanwezig, met waarnemingen op 4 september bij Den Helder, van 30 september tot 12 oktober in Harlingen, op 30 september bij Westkapelle, op 1 oktober in de Blikken bij Groede, van 1 tot 14 oktober bij Lauwersoog, en op 27 oktober, van 1 tot 14 oktober bij Lauwersoog, en op 27 oktober bij Kornwerderzand, Friesland. De eerste **Kleine Alk Alle alle** van het seizoen was op 31 oktober kort ter plaatse bij Scheveningen, Zuid-Holland. **Papegaai-duikers** *Fratercula arctica* vlogen langs op 8 september bij Katwijk aan Zee, Zuid-Holland, op 10 september bij Camperduin en op 29 oktober bij Scheveningen.

UILEN TOT GORZEN Verrassend was het per schip arriveren van **Sneeuuilen** *Nyctea scandiaca*. Exemplaren, helaas met olie aan het kleed, werden aangetroffen op 24 oktober bij Terneuzen, Zeeland, en 29 oktober bij Aardenburg, Zeeland. Deze vogels hadden een lift gekregen van een schip vanaf de Canadese kust. De vogel van Terneuzen kon worden gevangen en is naar een asiel gebracht. Vervolgens werden er op 31 oktober twee overgedragen door een Russisch schip in de Eemshaven en eveneens overgebracht naar een vogelasiel. Deze vogels waren in de buurt van Groenland opgestapt (zie ook Dutch Birding 23: 396-398, 2001). Ongebruikelijk was de **Kerkuil** *Tyto alba* die op 18 oktober in de bossjes op de Maasvlakte verbleef. De 20 **Velduilen** *Asio flammeus* die op dezelfde dag op de Maasvlakte verbleven zijn het eveneens het vermelden waard. Late **Gierzwaluwen** *Apus apus* werden op 24 oktober gezien langs Katwijk aan Zee en boven de Maasvlakte. Op diezelfde Maasvlakte werd op 21 oktober een mogelijke **Vale Gierzwaluw** *A pallidus* gezien. Deze vogel zou gefotografeerd zijn. De **Hop** *Upupa epops* bij Zevenhuizen bleef daar van 22 tot 28 augustus. Overvliegende Hoppen werden gemeld op 27 september in Den Haag, Zuid-Holland, en op 5 oktober bij Boskoop, Zuid-Holland. In Castricum, Noord-Holland, werd een Hop gevangen en geringsd op 25 september. **Kortteenleeuweriken** *Calandrella brachydactyla* werden gemeld op 21 september op de Maasvlakte en op 15 oktober over de Eemshaven. Op 15 oktober werd een **Roodstuitzwaluw** *Hirundo daurica* langsvliegend gezien aan de Nolledijk bij Vlissingen, Zeeland. Vanaf 18 september werden 52 **Grote Piepers** *Anthus richardi* gemeld. Er was geen

duidelijke piekperiode aanwijsbaar. Er werden nog slechts c 10 **Duinpiepers** *A campestris* doorgegeven. Een veelbezochte maar af en toe lastig te vinden **Siberische Boompieper** *A hodgsoni* verbleef van 2 tot 5 oktober op de grens van Den Haag en Wassenaar, Zuid-Holland. Dit betrof het negende geval voor Nederland. **Roodkeelpiepers** *A cervinus* waren er op 23 september over de Rammelwaard bij Voorst, Gelderland, op 24 september op Schiermonnikoog, op 13 oktober over de HW-duinen, op 15 oktober (twee) over de Eemshaven, op 16 oktober over IJtteren, op 18 en 20 oktober ter plaatse op de Maasvlakte en op 21 oktober langs Camperduin. Er was een melding van een **Noordse Kwikstaart** *Motacilla thunbergi* op 20 oktober in de HW-duinen. **Pestvogels** *Bombycilla garrulus* verschenen alweer op 25 oktober op Texel (één) en Schiermonnikoog (twee). Op 6 september werd een **Roodsterblauwborst** *Luscinia svecica svecica* gevangen op een ringstation bij IJsselstein, Utrecht. Alvast het vermelden waard is de vierde **Blauwstaart** *Tarsiger cyanurus* voor Nederland die op 5 november werd gevangen en geringsd op Schiermonnikoog. Een **Aziatische Roodborsttapuit** *Saxicola maura* verbleef van 21 tot 23 september op Vlieland. In de Eemshaven werd op 13 oktober een mannetje **Woestijntapuit** *Oenanthe deserti* ontdekt. Dat er zich in de horden lijsters die elk najaar door ons land trekken ook de zeldzamere soorten bevinden bewees de vangst van een **Vale Lijster** *Turdus obscurus* op 25 september bij Oranjestad, Zeeland. De tref om daadwerkelijk een Vale Lijster te zien langskomen hadden twee oplettende en gelukkige waarnemers op 14 oktober in de bekende 'Kunste-naarsduintjes' bij IJmuiden, Noord-Holland. Dit zijn het achtste en indien aanvaard het negende exemplaar voor Nederland. Een **Cetti's Zanger** *Cettia cetti* was op 30 september aanwezig bij Budel-Dorplein, Noord-Brabant. Een exemplaar dat op 12 oktober werd geringsd in de AW-duinen, Noord-Holland, werd daar eind oktober nog eens teruggevangen. De gehele periode verbleef een **Graszanger** *Cisticola juncidis* bij het Kennemermeer en op 23 oktober werd een exemplaar gezien bij Ritthem, Zeeland. Op 1 september was een **Waterrietzanger** *Acrocephalus paludicola* aanwezig in de Ezumakeeg. Een laat exemplaar werd op 5 oktober gevangen in de AW-duinen. Een gevangen zanger op 17 oktober in de Kennemerduinen, waarvan men eerst vermoedde dat het een Oostelijke Vale Spotvogel *A (pallidus) elaeicus* betrof, werd na bestudering van foto's op naam gebracht als **Struikrietzanger** *A dumetorum*. Dit is pas de vierde voor Nederland en de eerste in het najaar. **Kleine Spotvogels** *A caligatus* werden gevangen op 21 september in de AW-duinen en op 22 september in het Veldiger Buitenland nabij Hasselt, Overijssel. Een andere werd op 28 september gezien in de HW-duinen. **Sperwerggrasmussen** *Sylvia nisoria* waren er tot 6 september op Texel (ten minste twee), op 15 september op Schiermonnikoog, op 23 september bij Piaam, Friesland, van 23 september tot 19 oktober op Terschelling en op 29 september (vangst) op de Strabrechtse Heide, Noord-Brabant. Vangsten waren er ook in de AW-duinen op 6 en 18 september en in

442 Pallas' Boszanger / Pallas's Leaf Warbler *Phylloscopus proregulus*, Eemshaven, Groningen, 24 oktober 2001 (*Eric Koops*)
443 Siberische Tjiftjaf / Siberian Chiffchaff *Phylloscopus collybita tristis*, De Bokkedoorns, Bloemendaal, Noord-Holland, 24 oktober 2001 (*Arnoud B van den Berg*) **444** Cetti's Zanger / Cetti's Warbler *Cettia cetti*, Amsterdamse Waterleidingduinen, Zandvoort, Noord-Holland, 12 oktober 2001 (*Fred J Koning*) **445** Kleine Spotvogel / Booted Warbler *Acrocephalus caligatus*, Amsterdamse Waterleidingduinen, Zandvoort, Noord-Holland, 21 september 2001 (*Hans Vader*)

446 Kleine Vliegenvanger / Red-breasted Flycatcher *Ficedula parva*, eerste-winter, Maasvlakte, Zuid-Holland, 22 september 2001 (Peter van Rij)

447 Notenkraaker / Spotted Nuckracker *Nucifraga caryocatactes*, Zuidhorn, Groningen, 27 oktober 2001 (Roef Mulder)

Recente meldingen

Castricum op 23 en 25 september. Vlieland spande de kroon met exemplaren op 15, 16, 17 (vangst), 22 en 23 september (vangst) en één op 11 en 12 oktober. Het ging daar om vijf tot zes exemplaren. Eveneens op Vlieland werd op 1 september een **Grauwe Fitis** *Phylloscopus trochiloides* geringd. Nog een Grauwe Fitis verbleef van 23 tot 25 september bij Lauwersoog. Het was een gedenkwaardig najaar wat **Noordse Boszangers** *P borealis* betreft. Er waren maar liefst drie vangsten: op 13 september op Schiermonnikoog en op 17 en 20 september op Vlieland. Daarnaast werd op 20 september een exemplaar in het veld ontdekt bij Petten en deze kon tot 1 oktober door vele vogelaars gezien worden. **Pallas' Boszangers** *P proregulus* werden gezien op 5 oktober bij de Bokkedoorn bij Bloemendaal aan Zee, Noord-Holland, op 21 oktober bij Camperduin, van 22 tot 25 oktober in de Eemshaven, en op 27 oktober in de HW-duinen. De eerste **Bladkoning** *P inornatus* van het seizoen was al aanwezig op 14 en 15 september op Vlieland. Vanaf 20 september werden er nog c 37 gemeld. Op 3 oktober zou een **Humes Bladkoning** *P humei* zijn waargenomen in Utrecht, Utrecht. Op 26 en 27 oktober verbleef een Humes Bladkoning in de Kennemerduinen. **Bruine Boszangers** *P fuscatus* werden gezien op 16 oktober op Terschelling en op 17 en 24 oktober bij Lauwersoog. **Siberische Tijftjaffen** *P collybita tristis* waren er op 6 oktober bij IJmuiden, op 13 oktober (vangst) in de AW-duinen, op 19 oktober op Terschelling, van 23 tot 25 oktober bij de Bokkedoorn, van 24 tot 28 oktober in de Kennemerduinen en op 25 oktober in De Geul op Texel. Van 21 september tot 14 oktober werd het respectabele aantal van 19 **Kleine Vliegenvangers** *Ficedula parva* vastgesteld, waaronder drie ringvangsten. Op 27 oktober was er nog één aanwezig bij Egmond-Binnen, Noord-Holland. **Taigaboomkruipers** *Certhia familiaris* waren er op 25 september bij het Muiderzand, Flevoland, op 29 september op het Kornwerderzand, op 4 oktober op Terschelling, op 13 oktober in de Eemshaven, op 14 oktober bij Noordpolderzijl, Groningen, op 14 en 19 oktober op Schiermonnikoog (vangsten), op 16 oktober in de AW-duinen (vangst), van 19 tot 25 oktober bij Petten, op 21 oktober bij Hornhuizen, Groningen, en op 22 oktober in Utrecht. Een leuke waarneming is die

van een juveniele **Roodkopklauwier** *Lanius senator* op 23 september in het Verbenabos op Walcheren. Dit zijn de berichten over **Notenkrakers** *Nucifraga caryocatactes*: op 28 september twee langs De Vulkaan bij Den Haag, op 30 september vliegend nabij Roodeschool, Groningen, op 18 en 19 oktober in Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, op 26 en 27 oktober in Zuidhorn, Groningen, en op 30 oktober in Bergschenhoek, Zuid-Holland. Op 20 oktober werden vijf **Huiskraaien** *Corvus splendens* gemeld bij Hoek van Holland, Zuid-Holland. **Roze Spreeuwen** *Sturnus roseus* werden gezien op 1 september en van 29 september tot 16 oktober op Texel, op 25 september op Vlieland, op 28 september op de Maasvlakte en op 30 september en 1 oktober bij Den Haag. Schiermonnikoog meldde op 13 oktober een spectaculaire vangst: een **Roodoogvireo** *Vireo olivaceus*, het zesde geval voor Nederland. Er waren meldingen van **Grote Kruisbekken** *Loxia pytyopsittacus*: op 29 september één over Oostburg, Zeeland, en op 25 oktober vier op Terschelling. Op 20 september werd een **Roodmus** *Carpodacus erythrinus* gevangen op Vlieland en op 6 oktober vloog een mannetje over Veenendaal, Utrecht. In oktober was sprake van een influx van **Goudvink** *Pyrrhula pyrrhula* en **Appelvink** *Coccothraustes coccothraustes* getuige onder meer de tellingen langs de Nollledijk bij Vlissingen van 92 en 25 Goudvinken en 37 en 25 Appelvinken op respectievelijk 17 en 18 oktober. Er werden nog maar weinig **Ortolanen** *Emberiza hortulana* doorgegeven en wel op 1 september en 18 oktober op de Maasvlakte, op 20 september langs de Nollledijk, op 25 september op het Muiderzand en op 20 oktober bij het Kennemermeer. Er werd een bovengemiddeld aantal **Bosgorzen** *E rustica* waargenomen met individuen op 16 september op Vlieland, op 29 september bij IJmuiden, op 12 oktober langs de Nollledijk, op 13 oktober op Vlieland en van 15 tot 19 oktober op Terschelling. Ook **Dwerggorzen** *E pusilla* lieten lieten zich niet onbetuigd met 12 van 23 september tot 18 oktober. Hiervan waren er drie op Texel en drie (waaronder een vangst op 6 oktober) op Vlieland. Indien ze alle aanvaard kunnen worden zou dit een nieuw jaarrecord betekenen. Op Schiermonnikoog werd op 11 september een juveniele **Wilgengors** *E aureola* gevangen en geringd.

Ruud M van Dongen, Taalstraat 162, 5261 BJ Vught, Nederland

Klaas Haas, Turkooisstraat 8, 9743 KZ Groningen, Nederland (dwegarend@home.nl)

Peter W W de Rouw, Schoolstraat 3-bis, 3581 PM Utrecht, Nederland (prouw@magma-group.nl)

België

ZWANEN TOT VALKEN De eerste twee **Wilde Zwanen** *Cygnus cygnus* van het najaar vlogen op 20 september over Heist, West-Vlaanderen. Eveneens op 20 september trok een **Witbuikrotgans** *Branta hrota* langs Oostende, West-Vlaanderen; na 77 min bereikte hij Dunkerque, Nord, Frankrijk. Op 13 september vlogen zes **Casarca's** *Tadorna ferruginea* over Steendorp, Oost-

Vlaanderen, op 29 september waren er eveneens zes aanwezig te Amay, Liège, en op 15 september verbleef er één te Lier, Antwerpen. Tijdens de periode werden in totaal vier **Krooneenden** *Netta rufina* opgemerkt. Op 1 september zwom een mannetje **Rosse Stelkelstaart** *Oxyura jamaicensis* bij Gent, Oost-Vlaanderen, op 26 september één te Edegem, Antwerpen, en op 25 oktober zwommen twee vrouwtjes te Harchies-Hensies, Hainaut. Een ongeringde maar vermoedelijk

ontsnapte **Amerikaanse Smient** *Mareca americana* verbleef op 30 september te Maisières, Hainaut. De vroegste **Ijsduiker** *Gavia immer* ooit vloog op 2 september langs Oostende. In totaal werden tijdens de periode 12 **Roodhalsfuten** *Podiceps griseogena* gezien. De hoogste aantallen **Noordse Stormvogels** *Fulmarus glacialis* passeerden op 9 en 10 september (respectievelijk 1277 langs De Panne, West-Vlaanderen, en 475 langs Oostende). Op 4 en 16 september vloog telkens één ongedetermineerde **grotere pijlstormvogel** *Calonectris/Puffinus* langs Oostende. Er werden in totaal 161 **Grauwe Pijlstormvogels** *P griseus* geteld met maximaal 88 langs Oostende op 4 september. Op 31 oktober werden er te Oostende nog eens 19 geteld. Met een totaalscore van 68 waren er dit jaar minder **Noordse Pijlstormvogels** *P puffinus*; langs De Panne vlogen er maximaal 36 op 4 september. Op 4 en 8 september trokken respectievelijk twee en één **Vale Pijlstormvogels** *P mauretanicus* langs De Panne; op 8 september vloog er één langs Zeebrugge, West-Vlaanderen, en op 9 september één langs Oostende. Langs De Panne vlogen **Stormvogeltjes** *Hydrobates pelagicus* op 4 en 9 september, en langs Oostende één op 16 september. In totaal passeerden 128 **Vale Stormvogeltjes** *Oceanodroma leucorhoa* met als maximum 34 langs Oostende op 16 september. Juveniele **Kuifaalscholvers** *Stictocorbo aristotelis* trokken langs Oostende op 4, 9 en 10 september en op 2 oktober (twee). Op 13 oktober werd een juveniele **Kwak** *Nycticorax nycticorax* gezien te Gent. Op 3 september was een **Koeriger** *Bubulcus ibis* aanwezig te Escanaffles, Hainaut. Op 6 oktober vloog er één over Leffinge, West-Vlaanderen, en op 7 oktober verbleef er één te Avelgem, West-Vlaanderen. De hoogste aantallen **Kleine Zilverreigers** *Egretta garzetta* bevonden zich te Zeebrugge op 2 september (22) en te Knokke, West-Vlaanderen, op 12 september (18). Op de volgende plaatsen werden **Grote Zilverreigers** *Casmerodius albus* waargenomen: Aalter, Oost-Vlaanderen; Amay, Liège (twee); Berlaar, Antwerpen; Escanaffles, Hainaut (twee); Freux, Luxemburg; Geel-Retie, Antwerpen; Genk, Limburg; Gent (drie); Harchies-Hensies (vier); Kieldrecht, Oost-Vlaanderen; Lokeren, Oost-Vlaanderen; Neerharen, Limburg (13); Neerpelt, Limburg; Roly, Namur; Ronquières, Hainaut; Stockay, Liège; Uitkerke, West-Vlaanderen; Virelles, Hainaut (twee); Zolder, Limburg (vier); en Zonhoven, Limburg (maximaal 13 op 7 oktober). **Purperreigers** *Ardea purpurea* werden gezien op 1 september te Wintam (Bornem), Antwerpen; op 2 september te Lier; op 12 september bij Gent en Oostende; op 4 oktober te Louette-Saint-Denis, Namur; en op 6 oktober te Harelbeke, West-Vlaanderen. Op 27 september liep een adulte **Zwarte Ooievaar** *Ciconia nigra* te Herselt, Antwerpen. Op 6 oktober werd er één gezien te Nerem, Limburg, en op 20 oktober vlogen er vier over Laakdal, Antwerpen. Op 10 september werd een Zwarte Ooievaar geschoten te Bertrix, Luxemburg, door een schoolmeester uit Carlsbourg. September en oktober leverden nog 74 **Ooievaars** *C ciconia* op, waarmee het najaarstotaal op bijna 500 komt. De zevende ontsnapte **Puna-ibis** *Plegadis ridgwayi* voor

België verbleef nog tot 1 september te Moerbrugge, West-Vlaanderen. **Zwarte Wouwen** *Milvus migrans* vlogen over Merksplas, Antwerpen, op 14 oktober en over Boneffe, Namur, op 20 oktober. Tussen 6 en 21 oktober werden 11 overtrekkende **Rode Wouwen** *M milvus* opgemerkt. De eerste **Zeearend** *Haliaeetus albicilla*, een juveniele, verscheen op 7 oktober te Neerharen. Een **Slangenarend** *Circaetus gallicus* verbleef van eind september tot 6 oktober te Oud-Turnhout, Antwerpen. Een vrij late **Grauwe Kiekendief** *Circus pygargus* vloog op 21 september over Huldenberg, Vlaams-Brabant. Op 5 oktober vloog een adulte rosse vorm **Steppebuizerd** *Buteo buteo vulpinus* over Lier; in Wallonië was er een melding van een rosse vorm op 6 oktober te Honnay, Namur. Een **Ruigpootbuizerd** *B lagopus* trok op 5 oktober over Harelbeke. Een overvliegende **Schreeuwarend** *Aquila pomarina* werd op 20 oktober gemeld te Tourinnes-la-Grosse, Brabant-Wallon. Een juveniele **Bastaardarend** *A clanga* liet zich op 18 en 19 oktober door enkele 'first minute' twitchers bekijken te Neerharen. Na een avond en een morgen hield hij het daar echter voor bekeken; dezelfde vogel verscheen ook aan de Nederlandse zijde van de grens bij Ifteren, Limburg. In totaal werden in september-oktober nog 38 **Visarenden** *Pandion haliaetus* gezien. In Wallonië werden zes **Roodpootvalken** *Falco vespertinus* opgemerkt: op 14 september te Boneffe en Torgny, Luxembourg; op 16 september te Honnay; en op 24 en 25 september te Torgny (respectievelijk een adult vrouwtje en een juveniele). Vermeldenswaard is ook de ringvangst van een juveniele in een tuin te Grand-Rechain, Liège, op 7 oktober. In Vlaanderen was er daarentegen slechts één melding: een juveniele over Harelbeke op 5 oktober.

RALLEN TOT FRANJEPOTEN In september werden zeven **Porseleinhoenders** *Porzana porzana* gemeld. Op 3 oktober werd kortstondig een vrouwtje **Klein Waterhoen** *P parva* waargenomen op het Schietveld te Brecht, Antwerpen. De enige **Kwartelkoning** *Crex crex* van het najaar verbleef op 17 oktober in de Baai van Heist. Reeds op 12 september vlogen twee **Kraanvogels** *Grus grus* over Antwerpen-Linkeroever, Antwerpen, en op 14 oktober trokken er vijf over Herselt. Op 21 oktober was een kleine trekpiek met waarnemingen te Huldenberg (auditief); Neerharen (30); Schulen, Limburg (36); en Tongeren, Limburg (17); op 22 oktober trokken er nog 20 over Herk-de-Stad, Limburg. Een **Morinelplevier** *Charadrius morinellus* trok over Oostende op 5 september, op 18 september werd er één gefotografeerd bij Bredene, West-Vlaanderen, en op diezelfde dag vlogen er drie over de Voorhaven van Zeebrugge. In Wallonië werden er ten minste 19 gemeld: op 6 september te Plaine de Clermont, Hainaut/Namur (acht); op 9 september te Honnay (vijf) en Boneffe (juveniel); op 12 september te Boneffe (drie naar zuidwest); en op 23 september te Honnay (twee overtrekkende). De enige **Temmincks Strandloper** *Calidris temminckii* van de periode verbleef op 14 september te Bredene. **Gestreepte Strandlopers** *C melanotos* deden het bijgevolg beter met één langs Oostende op 11 september;

Recente meldingen

twee juveniele eerst te Beveren, West-Vlaanderen, en later te Merkem, West-Vlaanderen, van 4 tot 8 oktober. Wellicht dezelfde twee zaten te Schore, West-Vlaanderen, van 16 tot 20 oktober. Op de Werf van het Kluisendok bij Gent werd op 28 oktober de mooie concentratie van 44 **Bokjes** *Lymnocyptes minimus* geteld. Op 5 en 16 september trok telkens één **Grauwe Franjepoot** *Phalaropus lobatus* langs Oostende, van 14 tot 16 september pleisterde er één te Bredene en van 5 tot 7 oktober twee te Merkem. Vanaf 9 september werden in totaal 11 **Rosse Franjepoten** *P fulicaria* opgemerkt met waarnemingen te Blankenberge; De Panne (twee); Heist (een pleisterend groepje van vijf op 10 september); Nieuwpoort, West-Vlaanderen; Oostende; en Zeebrugge. In het binnenland was van 21 tot 25 oktober een eerste-winter aanwezig te Opvelp, Vlaams-Brabant, en op 28 oktober één bij Londerzeel, Vlaams-Brabant.

JAGERS TOT GORZEN Van de 28 gemelde **Middelste Jagers** *Stercorarius pomarinus* was de hoogste telling op 31 oktober met zeven exemplaren. Er werden maar liefst 45 **Kleinste Jagers** *S longicaudus* gedetermineerd (slechts één adulte) met als maximum 24 langs Oostende op 9 september. Er waren twee bijzonder hoge tellingen van **Grote Jagers** *S skua*: op 9 september vlogen er 283 langs Oostende en 467 langs De Panne. Net zoals in het verleden is er bij de meeste zeevogel-

soorten weinig overeenkomst tussen de tellingen van Oostende en De Panne. Van de 38 **Vorkstaartmeeuwen** *Larus sabini* vlogen er 33 langs Oostende met maximaal 10 op 16 september. Vooral de pleisterende adulte vogel in zomerkleed op 10 september kreeg bijzondere waardering. De eerste **Pontische Meeuwen** *L cachinnans cachinnans* doken op te Pommeroeul, Hainaut (een adulte en een eerste-zomer tot 23 september); en te Heist (een eerste-winter op 20 oktober). Op 16 september trok een adulte **Grote Burgemeester** *L hyperboreus* langs Oostende en het vaste overwinterende exemplaar keerde vanaf 25 september voor de vijfde opeenvolgende winter terug naar de haven van Oostende. Op 27 oktober was daar bovendien een eerstejaars aanwezig. Op 4 september trok een **Lachstern** *Gelochelidon nilotica* langs De Panne. Een adulte **Reuzenster** *Sterna caspia* werd op 1 september gezien op de Werf van het Kluisendok bij Gent en op 12 oktober trokken er twee over de Spuikom van Oostende. Op 22 september werd in de Voorhaven van Zeebrugge een juveniele **Witvleugelstern** *Chlidonias leucopterus* geringd. Op 15 september werd te Oostende een adulte **Zwarte Zeekoet** *Cephus grylle* in zomerkleed ontdekt. De vogel foerageerde later op de dag tussen Oostende en De Haan, West-Vlaanderen, en trok daarna verder in zuidwestelijke richting. Het betreft het eerste twitchbare geval voor België. Minder dan een week later, op 20 september,

448 Zwarte Zeekoet / Black Guillemot *Cephus grylle*, eerste-winter, Oostende, West-Vlaanderen, 27 september 2001 (Peter Boesman)

werd op de Spuikom te Oostende een juveniele vogel ontdekt. Deze bleef aanwezig tot 16 oktober en vloog regelmatig naar zee om toch telkens weer terug te keren naar de binnendijkse Spuikom. Op 10 september vloog de eerste **Kleine Alk** *Alle alle* langs Oostende en op 4 september vloog daar een **Papegaaiduiker** *Fratercula arctica* langs. Op 21 oktober werd bij Sint-Kruis-Winkel, Oost-Vlaanderen, een verzwakte Canadese **Sneeuwuil** *Nyctea scandiaca* opgeraapt en overgebracht naar een vogelasiel. In november werd het verhaal vervolgd... (zie Dutch Birding 23: 396-398, 2001). Vanaf 5 september werden 26 **Velduil** *Asio flammeus* opgemerkt, een aanzienlijk hoger aantal dan in normale jaren. Maximaal waren er zes aanwezig te Heist op 17 oktober. Late **Gierzwaluwen** *Apus apus* trokken op 11 oktober over Oostende en op 21 oktober over Neerpelt. Bij Bocholt, Limburg, werd op 6 oktober een **Hop** *Upupa epops* waargenomen. September leverde nog 15 **Draaihalzen** *Jynx torquilla* op en zelfs in oktober werden er nog drie gezien (de laatste te Zeebrugge op 14 oktober). De eerste acht **Strandleeuweriken** *Eremophila alpestris* verbleven op 26 oktober in de Voorhaven van Zeebrugge en tegen 29 oktober groeide dat aantal tot 11. Er waren waarnemingen van **Grote Piepers** *Anthus richardi* te Blankenberge; Brecht (vijf); Bredene; Gent (vijf); Heist; Knokke (twee); Oostmalle, Antwerpen; Wellen, Limburg; en Zeebrugge (drie). Er werden (tot 24 september) nog 13 **Duinpiepers** *A campestris* opgemerkt en op 5 oktober volgde een laatste waarneming te Leeftaal, Vlaams-Brabant. Na de eerste **Roodkeelpiepers** *A cervinus* te Lier op 1 en 2 september volgden er tussen 23 september en 20 oktober nog 17. Op 25 september werd de eerste **Blauwstaart** *Tarsiger cyanurus* voor België ontdekt bij de Pier van Blankenberge. Verrassend genoeg (en tot voldoening van vele waarnemers) liet deze droomsoort zich hier tot 27 september uitmuntend bekijken. In september werden 22 **Beflijsters** *Turdus torquatus* gemeld, waaronder een groep van 10 in de Voorhaven van Zeebrugge op 19 september, en oktober was goed voor nog eens 26. De **Cetti's Zanger** *Cettia cetti* verbleef op 13 oktober nog steeds bij Zeebrugge. Op 13 oktober was er één aanwezig in de Haag te Heist. Te Zeebrugge verbleven in september nog ten minste zeven **Graszangers** *Cisticola juncidis*. Op 23 september werd een nieuw exemplaar ontdekt in Het Zwin te Knokke. De laatste **Waterrietzanger** *Acrocephalus paludicola* van het najaar werd op 8 september gezien te Lier. Op 18 september verbleef een **Grote Karekiet** *A arundinaceus* te Zeebrugge. **Sperwergrasmussen** *Sylvia nisoria* lieten zich bekijken bij Gent en te Hamme, Oost-Vlaanderen (ringvangst), op 18 september; te Zeebrugge van 19 tot 21 september en op 14 oktober; te Nerem op 27 (ringvangst); te Zele, Oost-Vlaanderen, op 28 september; en te Piringen bij Tongeren, Limburg, op 5 en 18 oktober (eveneens ringvangsten). De enige **Pallas' Boszanger** *Phylloscopus proregulus* verbleef op 17 oktober bij Wenduine, West-Vlaanderen. Vanaf 22 september doken **Bladkoningen** *P inornatus* op: er waren waarnemingen te Blankenberge (drie); Duinbergen, West-Vlaanderen; Heist (vijf);

449 Sperwergrasmus / Barred Warbler *Sylvia nisoria*, eerstejaars, Zeebrugge, West-Vlaanderen, 19 september 2001 (Marc Ameels)

Sint-Kruis bij Brugge, West-Vlaanderen; en Zeebrugge (negen). In het binnenland waren er onder meer ringvangsten te Nerem op 24 en te Melsele, Oost-Vlaanderen, op 30 september. Vrijwel de enige zangvogel die op 11 oktober in de Baai van Heist zat was een **Raddes Boszanger** *P schwarzi*; één vogel kan genoeg zijn... Tussen 14 en 22 oktober was er een influx van zes **Bruine Boszangers** *P fuscatus*, waarvan er vier over een kustlengte van slechts 12 km opdoken. De waarnemingen situeerden zich te Heist van 14 tot 16 oktober; te Zeebrugge (één van 14 tot 16 oktober en een andere op 16 oktober); te Nieuwpoort op 20 en 21 oktober; te Westende, West-Vlaanderen, op 21 oktober; en in de Zwinbosjes te Knokke op 22 oktober. Te Zeebrugge was een **Kleine Vliegenvanger** *Ficedula parva* aanwezig op 21 september en ten minste twee werden hier gezien op 29 september; op 22 september werd er één gezien te Koksijde, West-Vlaanderen. Bovendien was op 14 oktober een adult mannetje ter plaatse in Zeebrugge. Na vele jaren was het weer een goed najaar voor **Buidelmezen** *Remiz pendulinus*; in de tweede helft van september waren er waarnemingen op Blokkersdijk, Antwerpen; te Hautrage, Hainaut (twee); Heist; Kollo-Melsele (drie); Kruibeke, Oost-Vlaanderen (twee); Lier (28); Longchamps, Namur (negen); Mechelen, Antwerpen (zes); Nieuwpoort; Schulte (drie); en Tienen, Vlaams-Brabant (negen). Er werden vier juveniele **Grauwe Klauwieren** *Lanius colurio* waargenomen. Van 30 september tot 7 oktober verbleef een **Notenkraker** *Nucifraga caryocatactes* in de omgeving van De Maten te Genk. Op 14 oktober vloog een adulte **Roze Spreeuw** *Sturnus roseus* over Blokkersdijk en mogelijk dezelfde trok op 15 oktober over het Mechels Broek. Een groepje van zes **Grote Kruisbekken** *Loxia pytyopsittacus* pleisterde op 13 oktober bij Zonhoven en op 21 oktober werd er één gezien te Genk. Vanaf 25 september kwam de trek van **Goudvinken** *Pyrrhula pyrrhula* op gang, er werden er 23 gemeld. Tegelijkertijd verschenen overal **Appel-**

vinken *Coccothraustes coccothraustes*; op de vogellijn werden er 77 gemeld. Op 29 september vloog een **Ijsgors** *Calcarius lapponicus* over Angre, Hainaut, in oktober volgden er nog 20. De eerste **Sneeuwgorzen** *Plectrophenax nivalis* verschenen reeds rond half september: er waren waarnemingen te Brecht; Koksijde; Oostende; Zeebrugge (twee). **Ortolanen** *Emberiza hortulana* werden vastgesteld te Mechelen (drie); Oostmalle (twee); Steendorp; en Zeebrugge (zes); op 13 oktober was de laatste waarneming te Zeebrugge. De eerste twitchbare **Wilgengors** *E aureola* voor België liet zich op 18 september wat moeizaam bekijken in de

Voorhaven van Zeebrugge (er zijn twee eerdere gevallen, in 1928 te Battice, Liège, en in 1991 te Knokke). Op exact dezelfde plaats in de Voorhaven van Zeebrugge bevond zich op 24 september een **Dwerggors** *E pusilla*.

Deze waarnemingsrubriek kwam tot stand met medewerking van Peter Collaerts (Vlaams-Brabant), Hugues Dufoury (Hainaut), Koen Leysen (Limburg), en Willy Verschueren (Groenlink). Ook de hulp van al diegenen die (hun) waarnemingen inspraken op de Wielewaal-vogellijn (03-4880194) was hier onontbeerlijk.

Gerald Driessens, Pastoriestraat 16, 2500 Lier, België

DB Actueel

Joop Swaab 1916-2001 Op vrijdag 12 oktober 2001 overleed Joop Swaab in een ziekenhuis in Amstelveen, Noord-Holland, op een leeftijd van 85 jaar. De Nederlandse vogelaarsgemeenschap verliest hiermee een groot inspirator en voorbeeld. Toen hij enkele weken voor zijn overlijden in het ziekenhuis was opgenomen wegens steeds slechter werkende nieren, keek hij met tevredenheid terug op zijn leven. Mogelijk besefte hij reeds dat zijn einde naderde. Nuchter herinnerde hij aan de keren dat zijn leven aan een zijden draadje heeft gehangen. In de oorlog wist hij ternauwernood aan de nazi-terreur te ontsnappen door onder te duiken bij een Noord-Hollandse boerenfamilie. In zijn latere leven ondervond hij ernstige lichamelijke crises die hij echter steeds wist te overwinnen. Uiteindelijk bleken zijn falende nieren hem noodlottig.

Joop was een uiterst gedreven soortenjager en natuurliefhebber. In de discipline van het zoeken naar en herkennen van zeldzame vogelsoorten was hij zijn tijd vooruit. In zijn jongensjaren vormden de Amsterdamse Watergraafsmeer en de natuurgebieden aan de oostkant van de stad (onder meer de Diemerzeedijk) zijn vogeldomein. Op de Oosterbegraafplaats, de plek waar hij ook zijn laatste rustplaats heeft gevonden, zocht hij met vogelvrienden als Henk van der Lee en Karel Voous naar bijzondere soorten. Hier was de vondst van een Kleine Vliegenvanger *Ficedula parva* een van de hoogtepunten. Aan het begin van de oorlog vormde deze begraafplaats voor hem een laatste toevluchtsoord omdat veel openbare natuurgebieden voor de joodse bevolking verboden gebied waren geworden. Snel volgde een verdere beperking van zijn bewegingsvrijheid toen hij moest onderduiken, hetgeen een uiterste beproeving moet zijn geweest voor een gedreven vogelaar. Na de oorlog volgde een moeizame periode om zijn groothandel in tabaksartikelen draaiende te krijgen en zijn jonge gezin te onderhouden. Ondanks de zeer lange werkweken en de zeer beperkte vrije tijd slaagde hij erin om weer in het veld te komen. Legendarisch waren de bezoeken aan het thans

verdwenen natuurgebied De Beer ter hoogte van de huidige Maasvlakte, Zuid-Holland, waar hij samen met zijn kinderen of Haagse vogelaars als Kist, Klatter, van Oord, Tekke en Waldeck en de uit Haarlem afkomstige Bierman grootse vogeldagen meemaakte. Samen met deze vogelaars nam hij in de jaren 1950 deel aan de eerste *big days* in Nederland. Deze ultieme vorm van soortenjagen (binnen 24 uur zoveel mogelijk vogelsoorten turven) was aan hem zeer besteed. Inmiddels had zijn uitmuntende veldervaring en theoretische vogelkennis hem in de kring van de vogelaarselite gebracht. Zijn belangrijke bijdragen aan de Club van Nederlandse Vogelkundigen (CNV) en de Commissie voor de Nederlandse Avifauna (CNA), die later werd omgevormd tot de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA), hebben hem veel respect doen toekomen. Hij was lid van de C(D)NA vanaf de oprichting in 1957 tot 1982. Kenmerkend voor Joop was dat hij zijn kennis graag deelde, vooral met de jonge generatie vogelaars. Amsterdamse vogelaars hebben veel aan hem te danken. Vooral de gezamenlijke speurtochten naar zeldzaamheden waren onvergetelijk en zijn voor hen van grote waarde geweest. Sinds 1977 bezocht Joop vijfmaal voor lange perioden Israël, waar hij wederom grote indruk achterliet. Zijn vogelkennis en ervaring wekte bewondering bij de jonge Israëlische vogelaarsgeneratie. Gerenommeerde vogelaars als Hadoram Shirihai hebben in die jaren veel van hem geleerd, onder meer dankzij Joops bijdragen aan de vogelringgroep van de Field School te Eilat.

Het spreekt vanzelf dat Joop moeiteloos is meegegaan met het 'moderne vogelen' in het kader van de in 1979 opgerichte Dutch Birding Association (DBA). Tot 1994 vertoefde Joop in de voorhoede van de Nederlandse vogelaars, zowel met zijn soortenlijst als met het deelnemen aan acties om zeldzaamheden waar te nemen. Hij was er altijd. Een karakteristiek beeld vormt de foto in het eerste deel van de Avifauna van Nederland (*Zeldzame vogels van Nederland*, 1999, 2001, p 5), waarop hij als tweede van rechts bijna vooraan

450 Joop Swaab kijkend naar Bosgors *Emberiza rustica*, Petten, Noord-Holland, 26 oktober 1992 (Arnoud B van den Berg)

staat. De foto werd genomen op 29 mei 1982 toen hij als enige van zijn generatie deelnam aan de loodzware voettocht over het wad naar de Oosterkwelder van Schiermonnikoog, Friesland, met als doel de daar gemelde Stellers Eider *Polysticta stelleri* waar te nemen. Deze sublieme dag heeft een onvergetelijke indruk achtergelaten, bij hemzelf maar ook bij degenen die erbij waren, niet in het minst omdat Joops doorzettingsvermogen die dag zo uitzonderlijk was. Verder was hij een graag geziene gast niet alleen bij excursies van onder meer de CNV maar ook op de DBA-voelweken op Terschelling, Friesland, in de jaren 1980. Als oudere aardde hij opmerkelijk goed in het gezelschap van de onstuimige DBA-jeugd.

Joop Swaab was echter meer dan een vogelaar pur sang. Bij zijn onophoudelijke zoektocht naar schoonheid vond hij grote voldoening in onder meer muziek, literatuur, wetenschap en in het observeren van dagvlinders. Nog meer dan dat was hij een liefhebber van het Nederlandse landschap. De verregaande aftakeling van dit landschap heeft hem diep geraakt. Veel van zijn dierbare gebieden zijn verdwenen of ernstig verminkt. Alleen in zijn herinneringen leefden ze in hun glorie-tijd nog voort. Een treffende herinnering was zijn 'vergeefse' tocht naar de Kooioerdstuifdijk op Ameland, Friesland, op 15 oktober 1980, waar de vorige dag vier Bosgorzen *Emberiza rustica* waren gemeld. De vogels waren gevlogen maar de dag had een diepe indruk op

hem achtergelaten. Tijdens de overtocht van Ameland naar Holwerd, Friesland, lag het eiland helder te schitteren in de zon, geflankeerd door talloze hagelwitte stapelwolken. Dat beeld is gebleven, de gemiste gorzen waren bijzaak. Hij heeft het verhaal vaak verteld.

Vanaf 1990 gingen zijn gehoor, gezichtsvermogen en algehele conditie langzaam maar zeker achteruit. Steeds vaker ontbrak hij bij bezoeken aan zeldzame soorten. De bijeenkomsten van de CNV kon hij niet langer volgen door een gebrekkig gehoor. Ten slotte was hij niet meer in staat om zijn geliefde hobby te beoefenen. Bij de eerste najaarsstormen deed het hem zichtbaar pijn dat hij niet op de Hondsbosscse Zeewering, Noord-Holland, kon zijn om zeevogels te observeren, zijn grote passie. Opmerkelijk genoeg bleef hij monter onder zijn beperkingen en vulde zijn tijd met het intensief volgen van de ornithologische literatuur en het bekijken van natuurfilms. Tot kort voor zijn overlijden putte hij uit zijn fenomenale kennis en bleef hij in staat ferme discussies te voeren over talloze hete hangijzers, onder meer met betrekking tot de vogeltaxonomie.

Vogelaars die Joop Swaab hebben meegemaakt zullen hem blijven herinneren als een beminnelijk man en groot vogelaar. Wij wensen zijn kinderen en dierbaren veel sterkte toe bij het verwerken van het verlies van hun vader en vriend. WIM E VAN DER SCHOT

German taxonomic decisions In *Vögel Europas, Nordafrikas und Vorderasiens* by Lars Svensson et al (Stuttgart 2000), the large format Collins Bird Guide translated into German by Peter Barthel, a number of taxonomic changes have been published. The German taxonomic committee formally accepted these changes and presented them at the AERC meeting at Hel peninsula, Poland, in September 2001.

The most noteworthy German decisions were the 'splits' of **Lesser Canada Goose** *Branta hutchinsii* from Greater *B canadensis*; **Wilson's Snipe** *Gallinago delicata* from Common *G gallinago*; **Pharaoh Eagle Owl** *Bubo ascalaphus* from Eurasian *B bubo*; **Desert Little Owl** *Athene lilith* (occurring in southern Turkey, Syria, Israel and Arabian Peninsula; cf *A guide to the owls of the world*, by Claus König et al 1999) from Northern *A noctua*; **Iberian (Green) Woodpecker** *Picus sharpei* from Levaillant's *P vaillantii* and (European) Green *P viridis*; **Asian Short-toed Lark** *Calandrella cheleensis* from Lesser *C rufescens* (cf *Songbirds of Turkey*, by C S (Kees) Rose-laar 1995); **Seebohm's Wheatear** *Oenanthe seebohmi* from Northern *O oenanthe*; **Eastern Red-tailed (or Persian) Wheatear** *O chrysopygia* from Western *O xanthopygma*; **North African (Mourning) Wheatear** *O halophila* from other taxa of Mourning *O lugens*; **Western Olivaceous Warbler** *Acrocephalus opacus* from other taxa of Olivaceous *A pallidus* (the German committee retains these and the following two taxa in *Hippolais*; see *Limicola* 15: 155-156, 2001); **Sykes's Warbler** *A rama* from Booted *A caligatus*; Balearic Warbler *Sylvia balearica* from Marmora's *S sarda*; **African Desert Warbler** *S deserti* from Asian *S nana*; **Eastern Orphean Warbler** *S crassirostris* from Western *S hortensis*; **Hume's White-**

throat *S althaea* and **Desert Whitethroat** *S minula* from Lesser *S curruca*; **Siberian Chiffchaff** *Phylloscopus tristis* from Iberian *P brehmii*, Canarian *P canariensis*, Northern *P collybita* and Mountain *P sardinianus* (which includes Caucasian Chiffchaff *P s lorenzii*); **Canary Islands Kinglet** *Regulus teneriffae* and **Madeira Kinglet** *R madeirensis* from Goldcrest *R regulus* and Firecrest *R ignicapillus*; (Taiga or) **Red-throated Flycatcher** *Ficedula albicilla* from Red-breasted *F parva*; **Hooded Crow** *Corvus cornix* from Carrion *C corone*; **Corsican Finch** *Serinus corsicana* from Citril *S citrinella*; and **House Bunting** *Emberiza sahari* from Striated *E striolata*.

Most other German splits were already widely accepted and published by, eg, AERC, BOURC and/or CSNA and some even in K H Voous' List of recent Holarctic species (1977). These included Whistling *Cygnus columbianus* and Bewick's Swans *C bewickii*; Common *Melanitta nigra* and Black Scoters *M americana*; White-winged *M deglandi* and Velvet Scoters *M fusca*; Common *Anas crecca* and Green-winged Teals *A carolinensis*; Pacific *Gavia pacifica* and Black-throated Loons *G arctica*; Fea's *Pterodroma feae*, Zino's *P madeira* and Soft-plumaged Petrels *P mollis*; Scopoli's *Calonectris diomedea* and Cape Verde Shearwaters *C edwardsii* (no mention of Cory's Shearwater *C (d) borealis*); Manx *Puffinus puffinus*, Balearic *P mauretanicus* and Yelkouan Shearwaters *P yelkouan*; Striated *Butorides striatus* and Green Herons *B virescens*; Greater *Phoenicopterus roseus* and Caribbean Flamingos *P ruber*; European *Pernis apivorus* and Crested Honey Buzzards *P ptilorrhynchus* (already split by Voous 1977); Spanish *Aquila adalberti* and Imperial Eagles *A heliaca*; Steppe *A nipalensis* and Tawny Eagles *A rapax*; Amur *Falco amurensis* and Red-footed Falcons *F vespertinus* (already split by Voous 1977); Macqueen's *Chlamydotis macqueenii* and Houbara Bustards *C undulata*; Armenian *Larus armenicus*, Heuglin's *L heuglini* and Yellow-legged Gulls *L michahellis* (no mention of other taxa); Siberian *Saxicola maura* and African Stonechats *S torquata* (no mention of European Stonechat *S (t) rubicola*); Western *O hispanica* and Eastern Black-eared Wheatears *O melanoleuca*; Cyprus *O cypriaca* and Pied Wheatears *O pleschanka*; Great *A arundinaceus*, Basra *A griseldis* and Oriental Reed Warblers *A orientalis*; Green *P nitidus*, Two-barred *P plumbeitarsus* and Greenish Warblers *P trochiloides* (already split by Voous 1977); Yellow-browed *P inornatus* and Hume's Leaf Warblers *P humei*; Western *P bonelli* and Eastern Bonelli's Warblers *P orientalis*; Great *Lanius excubitor* and Southern Grey Shrikes *L meridionalis* (no mention of Steppe Grey Shrike *L (m) pallidirostris*); and Lesser *Carduelis cabaret* and Mealy Redpolls *C flammea*.

The German committee lists Anseriformes and Galliformes before the remaining taxa on the WP list (see also Dutch Birding 20: 25, 1998). It should be stressed that, according to the German 'superspecies concept', the above and many other taxa may relate to so-called semi- or allospecies, resulting in the use of square brackets [] in trinomial scientific names (see Limicola 14: 57-79, 172-184, 220-247, 2000). ARNOUD B VAN DEN BERG

Honkvaste Noordse Boszanger in Petten Op donderdagochtend 20 september 2001 bracht ik een bezoek aan de landtrektelpost Korfwater in Petten, Noord-Holland. De wind was eindelijk afgenomen na dagen van harde west- tot noordwestenwind en mijn verwachting was dan ook dat de vogeltrek wel eens goed kon zijn. Het was inderdaad spannend met onder meer twee Grote Piepers *Anthus richardi*. Verder viel mij de aanwezigheid van veel zangvogels in de omgeving van de telpost op, wat betekende dat er ook een goede treknacht was geweest. Ik besloot na twee uur tellen daarom ook mijn vaste gebieden in het dorp Petten af te zoeken naar zangertjes. Deze zoek ik nu al bijna 10 jaar af en na heel veel uren zeker niet zonder resultaat, met als bijzonderheden een Sperwergrasmus *Sylvia nisoria*, zes Pallas' Boszangers *Phylloscopus proregulus*, Bladkoningen *P inornatus*, een Bruine Boszanger *P fuscatus*, een Kleine Vliegenvanger *Ficedula parva* en enkele Taigaboomkruipers *Certhia familiaris*. Na ruim twee uur intensief zoeken, arriveerde ik omstreeks 11:30 bij de windsingel van de volkstuintjes aan de zuidrand van het dorp. Plotseling zag ik daar vanuit mijn ooghoek een door de struiken heen bewegende forse groenachtige 'phylloscoop' met een opvallende lang doorlopende wenkbrauwstreep en een vleugelstreep. Met behoorlijk wat hartkloppingen kon ik de vogel gelukkig in beeld houden en door roerloos te blijven staan liet deze liet zich uiteindelijk ruim vijf minuten bijzonder fraai zien. Het bleek mijn 'droomsoort' Noordse Boszanger *P borealis* te zijn! Alle belangrijke kenmerken kon ik zeer goed waarnemen: een forse langgerekte loofzanger met stevige oranjeachtige poten, zware snavel (ondersnavel licht met donkere punt), opvallende lichtgelige wenkbrauwstreep ver achter oog doorlopend en eindigend in punt, wenkbrauwstreep niet over de snavel lopend maar beginnend iets voor het oog, donkere oogstreep en teugel, één duidelijke dunne gelige vleugelstreep, lange handenprojectie en grijzige zijborst en flank ten opzichte van de wittere overige onderdelen.

Na deze onvergetelijke minuten besloot ik zo snel mogelijk de bijzondere ontdekking te melden per semafoon en via de Dutch Birding-vogellijn. Al binnen een half uur arriveerden de eerste opgewonden vogelaars maar het duurde zeker twee uur voordat Dirk Moerbeek de boszanger terug vond. De vogel had zich verplaatst naar de windsingel van de ernaast gelegen sportvelden. Het geduld van de aanwezigen werd op de proef gesteld, maar uiteindelijk werd de vogel hier door ruim 70 vogelaars tot ongeveer 18:00 onregelmatig en vaak kortstondig gezien, vaak in gezelschap van een Fluiter *P sibilatrix*. De volgende dag werd de boszanger teruggevonden door Wim Janssen op vrijwel dezelfde plek. Die dag werd ook voor het eerst de roep gehoord. Zeer uitzonderlijk en tot groot genoegen van enkele 100en vogelaars bleef de vogel ook de daaropvolgende dagen aanwezig in steeds hetzelfde gedeelte van de windsingel, zodat uiteindelijk ook redelijke foto's en video- en geluidsopnames gemaakt konden worden. Op maandag 1 oktober werd hij hier voor het laatst waargenomen.

451 Noordse Boszanger / Arctic Warbler *Phylloscopus borealis*, Petten, Noord-Holland, 30 september 2001
(Leo J R Boon/Cursorius)

Deze Noordse Boszanger betreft – wanneer de drie exemplaren die dit najaar werden gevangen op 13 september op Schiermonnikoog, Friesland, en op 17 en 20 september op Vlieland, Friesland, alle worden aanvaard – het 16e geval voor Nederland en pas de tweede veldwaarneming (de enige andere veldwaarneming was op de Maasvlakte, Zuid-Holland, op 28 september 1997). Alle andere gevallen betroffen eendags-vogels.
RUUD E BROUWER

ARCTIC WARBLER An Arctic Warbler *Phylloscopus borealis* stayed at Petten, Noord-Holland, the Netherlands, from 20 September to 1 October 2001. This was (only) the second field record; including three birds caught and ringed in September 2001, there are now 16 records in the Netherlands. All previous records involved one-day birds.

Wilgengors te Zeebrugge Op maandag 18 september 2001 deed de oostenwind mij besluiten om na een 'seawatch' met matig succes te Dunkerque, Nord, Frankrijk, samen met Bruno Portier voor het eerst dit najaar naar Zeebrugge, West-Vlaanderen, België, af te zakken. Het werd al snel duidelijk dat er vogels in overvloed zaten, voornamelijk Witte Kwikstaarten *Motacilla alba*, Roodborsten *Erithacus rubecula*, Gekraagde Roodstaarten *Phoenicurus phoenicurus*, Tapuiten *Oenanthe oenanthe* en Fitissen *Phylloscopus trochilus*. Op de vlakte links van de kiezelweg vloog plotseling een vrij forse zangvogel met relatief korte staart voor mijn voeten op, ongeveer zo groot als een Rietgors *Emberiza schoeniclus* en met een zeer opvallende crèmekleurige wenkbrauwstreep. Aanvankelijk twijfelde ik nog tussen een Bobolink *Dolichonyx oryzivorus* en een Wilgengors *E aureola*. Nadat ik BP verwittigd had, vloog de vogel een tweede keer op waarbij we opnieuw een brede wenkbrauwstreep zagen en vooral een gele buik. Er was nu geen twijfel meer, dit moest een Wilgengors zijn. Toch plaatste ik hem op de pieper

452 Noordse Boszanger / Arctic Warbler *Phylloscopus borealis*, Petten, Noord-Holland, 29 september 2001
(Jan den Hertog)

met code 5 ('determinatie vrij zeker, voor de soort moeilijk kleeft') omwille van de korte vluchtige waarnemingen en de zeldzaamheid van de soort. Na 10 minuten, in het gezelschap van een 10-tal andere vogelaars, landde de vogel op c 20 m van ons. Het bleek inderdaad een juveniele Wilgengors te zijn. Behalve de opvallende wenkbrauwstreep konden als belangrijkste kenmerken worden genoteerd: een crèmekleurige kruinstreep, gele basiskleur (opvallend in vlucht; borst minder intens, crèmekleurig geel), fijne borst- en flankstreep, gestreepte mantel en schouder met twee crèmekleurige 'bretels' over de mantel, twee lichte vleugelstrepen (die van de middelste vleugeldekveren breder dan die van de grote vleugeldekveren), vrij donkere staart met wit in de buitenste staartpen en een donkere snavel; de vogel riep een nat *tik*. De Wilgengors werd met onderbrekingen tot in het duister waargenomen.

Dit geval is reeds door het BAHC aanvaard als de derde Wilgengors voor België. Eerdere gevallen werden opgetekend te Battice, Liège, op 2 september 1928 en op 19 september 1991 te Knokke, West-Vlaanderen.
CHRISTOPHE GRUWIER

YELLOW-BREASTED BUNTING On 18 September 2001, a juvenile Yellow-breasted Bunting *Emberiza aureola* was seen at Zeebrugge, West-Vlaanderen. This was the third record for Belgium, after the first on 2 September 1928 and second on 19 September 1991.

Blauwstaart te Blankenberge Dat het een goede trek nacht geweest was, werd duidelijk toen op 25 september 2001 uit de optrekkende mist zeer veel Roodborsten *Erithacus rubecula* tevoorschijn kwamen in de Voorhaven van Zeebrugge, West-Vlaanderen, België. Er waren veel zangvogels te zien maar toch was er nog niets speciaals gemeld. Samen met Gunther Vergauwen en Jan Vanwynsberghe besloot ik een bezoek te brengen aan de duinenrij net ten zuidwesten van de vaargeul van Blankenberge, op de grens met Wenduine. De

453 Blauwstaart / Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus*, Blankenberge, West-Vlaanderen, België, 25 september 2001 (Filip De Ruwe)

duinenrij bestaat hier uit twee delen: een bovenste gedeelte met olijfwilgen en wilgen en een onderste deel met hogere bomen, voornamelijk populieren en abelen; kortom, aantrekkelijk voor zangvogels. Dit gebied had vroeger al zeldzame zangvogels opgeleverd, waaronder twee Grauwe Fitissen *Phylloscopus trochiloides* van 30 augustus tot 5 september 1998 en meerdere Bladkoningen *P. inornatus*. Het was in het bovenste gedeelte waar omstreeks 16:00 een zangvogel mijn aandacht trok. Het was noch een Roodborst, noch een Gekraagde Roodstaart *Phoenicurus phoenicurus* maar de vogel had in gedrag en houding iets van beide. Onmiddellijk viel de witachtige oogring op (contrasterend met het donkere oog), evenals de oran-jegekleurde flank, de romig witte keel (in contrast met de naar de anaalstreek toe lichter wordende onderdelen), de licht ingesneden staart en de donkere poot en snavel (iets opgewipt). De bovenstaart kwam in het begin echter donker over waarbij de staartkleur scheen over te gaan in de rest van de bovendelen. GV en vervolgens JV bevestigden al gauw waar het om ging: het eerste geval van Blauwstaart *Tarsiger cyanurus* voor België. Even later schitterde het blauwe staartje in de zon. De vogel foerageerde meestal beneden ooghoogte in open struiken maar ging ook vaak op de grond zitten op een zandpaadje met afgevalen bladeren. Af en toe dook hij in het gras of de struiken aan de overzijde van het weggetje maar kwam steeds opnieuw terug naar dezelfde struiken. Tegen de avond vloog de vogel tot in

de toppen van de struiken, waar hij (of zij) op vliegen-vangerachtige wijze muggen ving tot na zonsondergang. Iedereen die wilde (waaronder aardig wat Nederlandse vogelaars) kon de vogel goed waarnemen, zeker toen bleek dat de Blauwstaart nog twee dagen – tot en met 27 september – te bewonderen was. Het betrof een vrouwtje of eerste-winter mannetje.

Dit reeds door het BAHC aanvaarde geval maakt deel uit van een kleine influx: in Noorwegen werden Blauwstaarten gemeld op 24 september op Utsira, Rogaland, op 6 oktober te Flekkefjord, Vest-Agder, en op 21 oktober wederom op Utsira. De tweede Blauwstaart voor Polen werd precies op dezelfde dag als die van Blankenberge ontdekt op het schiereiland Hel in de Baltische Zee. In Engeland werd eveneens een vogel gezien op 25 september te Skinninside, Teesside. Op 23 oktober werd er een ontdekt op Gotland, Zweden, en de vierde voor Nederland werd op 5 november gevangen op Schiermonnikoog, Friesland. EEF THOEN

RED-FLANKED BLUETAIL On 25-27 September 2001, a female or first-winter male Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus* stayed at Blankenberge, West-Vlaanderen. This was the first record for Belgium.

Deception Tours viert jubileum met Steppekiendief Deception Tours is precies 10 jaar geleden in het leven geroepen als 'non-profit- en no-limitsorganisatie' om meer diversiteit in het najaarsvogelen op de

Waddeneilanden te initiëren en gezellige, auto-loze vogelweekenden te hebben. De keuze voor Vlieland, Friesland, heeft zich bewezen door de vele goede en meestal twitchbare soorten als Bruine Boszanger *Phylloscopus fuscatus* (1992), Aziatische Roodborsttapuit *Saxicola maura*, Veldrietzanger *Acrocephalus agricola* en Wilgengors *Emberiza aureola* (1994), Havikarend *Hieraaetus fasciatus* (1995), Raddes Boszanger *P. schwarzi* en Mirtezanger *Dendroica coronata* (1996), nogmaals Raddes Boszanger (1998) en Dwergarend (2000). Daarnaast zijn minder zeldzame soorten die met meer of mindere regelmaat werden gezien Grote Pieper *Anthus richardi*, Cetti's Zanger *Cettia cetti*, Waterrietzanger *A. paludicola*, Sperwergrasmus *Sylvia nisoria*, Kleine Vliegenvanger *Ficedula parva*, Taigaboomkruiper *Certhia familiaris*, Roze Spreeuw *Sturnus roseus*, Bosgors *E. rustica* en Dwerggors *E. pusilla*. Bladkoningen *P. inornatus* hebben op slechts enkele weekeinden ontbroken. Opvallend is de regelmaat waarmee zeldzame roofvogels worden gezien op Vlieland, en deze reputatie werd dit najaar bevestigd met de ontdekking van een juveniele Steppekiekendief *Circus macrourus*.

Vrijdag 28 september 2001 leek veelbelovend door de aanwezigheid van veel doortrekkende zangvogels zoals vliegenvangers, roodstaarten, Tapuiten *Oenanthe oenanthe*, Paapjes *S. rubetra* en veel Vuurgoudhanen *Regulus ignicapillus*. Rond 17:30 fietsten Hans ter Haar en Ferry Ossendorp vanaf camping Lange Paal over het

duinfietspad terug naar Oost-Vlieland. Het was een lange en drukke dag geweest die tot op dat ogenblik vooral kwantiteit en weinig kwaliteit had opgeleverd. FO merkte al op ruime afstand drie kiekendieven op boven de duinen die opvielen door het slanke uiterlijk, de egaal roodbruine onderzijde en de contrastrijke tekening op kop en ondervleugel. Een van de vogels leek iets kleiner dan de andere twee. FO riep op deze afstand al 'Sjesus, dat lijken wel Steppekiekendieven'. Voordat echter details konden worden waargenomen, verdwenen de vogels achter een hoog duin zodat we gedwongen waren een paar 100 m door te fietsen en een laag duintopje langs het fietspad te beklimmen. Daar werd één van de drie vogels teruggevonden, die de eerdere indrukken bevestigde maar ook een relatief brede vleugelbasis en een relatief brede witte stuit toonde. Dit bracht ons enigszins aan het twijfelen en omdat het leek te gaan om drie (!) vogels opperde HtH, die ondertussen druk in de weer was met videobeelden, of het niet kon gaan om een 'nestje Blauwe Kieken'. De drie kiekendieven hadden zich ondertussen verspreid, maar leken ter plaatse.

We besloten contact te zoeken met Laurens Steijn en Kees de Vries die aan het vogelen waren aan de noordoostzijde van het eiland op camping Stortemelk. LS luisterde aanvankelijk geïnteresseerd maar meldde bezig te zijn met een 'tikkend' gorsje en verbrak opeens ruw het gesprek toen we KdV op de achtergrond hoorden roepen 'Dwergg....'. Binnen een

454 Steppekiekendief / Pallid Harrier *Circus macrourus*, juveniel mannetje, Vlieland, Friesland, 30 september 2001
(Marc Guyt)

minuut belde hij terug met de mededeling dat ze een Dwerggors hadden gevonden. We fietsten via het dorp, om versnaperingen te halen voor de ongetwijfeld toesnellende vogelaars, naar Stortemelk en kwamen net op tijd aan om de Dwerggors vlak voor ons op te zien vliegen om in de verte te verdwijnen. Onder het genot van de versnaperingen werd de discussie over de kieren voortgezet en een veldgids opengeslagen. Dit sterkte ons om snel terug te keren naar de plek. De vogel bleek nog actief aan het jagen over een groot terrein, en werd door verschillende groepjes vogelaars verspreid over het gebied op afstand waargenomen. Aanvankelijk was er nog enige voorzichtigheid over de identificatie – met name de witte halvemaaanvormige vlek op de pols was nog niet duidelijk gezien en ook kon niet met 100% zekerheid worden vastgesteld dat de onderzijde volledig ongestreept was. Hierdoor werd de vogel eerst als ‘vrij zeker’ doorgepiept, maar even later kwam de vogel dichterbij en liet zich uitstekend bekijken en filmen, waardoor de resterende twijfel verdween. De vogel werd tot donker waargenomen, waarna de Deception Tours-vogelaars voldaan aan het altijd zware avondprogramma konden beginnen.

De volgende ochtend was uniek in de Deception Tours-geschiedenis. Niet alleen waren alle deelnemers voor het eerste licht uit bed, maar ook werden er voor het ontbijt twee goede soorten gepiept: de Steppekiekendief die nog aanwezig was en een Kleine Vliegenvanger die zich bij het Kerkhof bevond. De Steppekiekendief liet zich in de volgende dagen door de toegestroomde vogelaars bekijken en werd voor het laatst gezien op 3 oktober. Op 30 september onderbrak een grote groep vogelaars de Dutch Birding-vogelweek op Texel, Noord-Holland, voor een dagbezoek aan Vlieland. De identiteit van de andere twee slanke kieren is ondanks veel zoekwerk onopgehelderd gebleven...

Deze waarneming betrof de eerste juveniele Steppekiekendief in Nederland sinds die in oktober 1984 bij Bergen op Zoom, Noord-Brabant. Tot en met 2000 zijn er 12 aanvaarde gevallen. Dit voorjaar waren er tot vijf meldingen, waaronder een goed bezochte vogel tussen Den Haag en Wassenaar, Zuid-Holland (zie Dutch Birding 23: 236, plaat 266, 2001). De Vlielandse vogel was de voorbode van een hele serie meldingen in oktober. De belangrijkste daarvan waren een juveniel exemplaar op Walcheren, Zeeland, op 9 en 10 oktober en een juveniel exemplaar dat op 19 oktober ontdekt werd bij Parnassia, Kennermerduinen, Noord-Holland, en dat de volgende dag op meerdere plaatsen langs de Zuid-Hollandse kust werd opgemerkt. De Nederlandse waarnemingen passen perfect in het Noordwest-Europese beeld: deze nazomer en herfst vond een unieke influx van Steppekiekendieven plaats in vooral Finland (meer dan 75 vogels) en Zweden (c 65 vogels).
FERRY OSSENDORP & HANS TER HAAR

PALLID HARRIER A juvenile Pallid Harrier *Circus macrourus* was present at Vlieland, Friesland, the Netherlands, from 28 September to 3 October 2001 and was visited by many birders. This observation was followed by a

few other reports of juvenile Pallid Harriers during October, mirroring the influx into Finland and Sweden. Up to 2000, there were 12 records in the Netherlands.

Siberische Boompieper op de grens van Den Haag en Wassenaar Op dinsdagmiddag 2 oktober 2001 had ik met Gido Davidse om 15:30 in Wassenaar, Zuid-Holland, afgesproken om na mijn werk naar de Dutch Birding-vogelweek op Texel, Noord-Holland, af te reizen. De rest van de week zouden we daar naar goede soorten gaan zoeken. We waren erg gemotiveerd en hadden zoals iedereen gefantaseerd over alle mogelijkheden. Er moest echter eerst nog gewerkt worden. Ik ben als landmeter werkzaam bij de aanleg van rijksweg 14 aan de noordkant van Den Haag, Zuid-Holland. Een groot voordeel als vogelaar is dat je door dit beroep veel buiten bent. Zodoende zie je wel eens leuke dingen, zoals op 17 mei de ontdekking van een eerste-zomer Steppekiekendief *Circus macrourus* in de weilanden tussen Den Haag, Wassenaar en de spoorlijn richting Leiden, Zuid-Holland.

Op die bewuste 2 oktober was het erg winderig; vooral de ochtend was regenachtig. Er moest een depot gemeten worden maar door het onstuimige weer had ik weinig zin om naar buiten te gaan. Na de middag klaarde het gelukkig wat op en rond 14:00 begon ik met mijn assistent Thomas Fijan aan de meting. Al vrij snel stootten we twee piepers *Anthus* op uit de ruige begroeiing. Eén van de piepers riep als een onvervalste Graspieper *A pratensis*. De tweede vogel had echter een sterk afwijkende roep waardoor ik erg verrast werd. Deze roep deed denken aan zowel Boompieper *A trivialis* als Grote Pieper *A richardi*. Het klonk te rauw en te metalig voor een Boompieper maar te ijel en dun voor een Grote Pieper. Tijdens de 100en teluren op Breskens en de Nollledijk, Zeeland, had ik een vergelijkbare Boompieper-roep slechts eenmaal gehoord, in de derde week van oktober 1991. Snel pakte ik mijn verrekijker van onder mijn jas. Zo kon ik nog zien dat de vogel het formaat en postuur van een Boompieper had, voordat hij bovenin een 25 m hoge wilg ging zitten. Het laatste feit verstevigde mijn vermoeden dat het hier een Boompieper betrof. In de wiegende boomtop kon ik de vogel niet meer terugvinden. Mijn opwindende door het vreemde roepje was mijn assistent niet ontgaan. Natuurlijk vroeg hij wat het was. ‘Je zal zien dat het een Siberische Boompieper wordt’ antwoordde ik hem.

Daar stond ik dan in tweestrijd. Moest ik nu die meting afmaken of achter die pieper aanhollen? Mijn besluit was snel genomen. Ik zou eerst de meting afmaken en na werktijd rustig het gronddepot op piepers uitkammen. Vlak voor het einde van de meting vlogen er weer twee piepers op uit de begroeiing. Dit keer vlogen ze zwijgzaam op en streken weer snel neer. Een van de piepers zat half verscholen tussen de veldzuring en liet zich daardoor moeilijk bekijken. Even wachten en, jawel, hij draaide zijn kop en hipte wat. Direct spoot de adrenaline door mijn aderen. Duidelijk zag ik de brede witte wenkbrauwstreep pas boven het oog beginnen, de zwart-witte dubbelvlek op de oorstreek,

de egale mantel, de zware zwarte baardstreep die doorliep in duidelijke borstvlakken en flankstrepen, en de rossige flank in contrast met de witte buik. 'Die is af' dacht ik. Meteen nadat de vogel uit beeld was maakte ik de meting af. Het was inmiddels 14:45. Mijn assistent begreep gelukkig dat het nu serieus was. In een draf liep ik in de richting van de auto en verwittigde ondertussen GD per mobiele telefoon. Hij was al in de buurt van Rotterdam, Zuid-Holland, en had zeker zin in een Siberische Boompieper *A hodgsoni*. In de auto zocht ik de semafooncode op en checkte de ANWB-vogelgids om alle kenmerken op een rijtje te krijgen. Even werd ik op het verkeerde been gezet door de markant getekende Boompieper die daarin afgebeeld staat. Ik besloot de vogel pas door te piepen nadat ik hem nog een keer goed gezien had en er 100% zeker van was. Met telescoop, fototoestel, verrekijker en semafooncode liep ik terug naar de plek waar de vogel in de begroeiing verdwenen was. Om 15:00 vond ik de vogel tussen de kruidvegetatie terug. Gedurende 10 min zat hij zich op 20 m afstand te poetsen tussen grote zuringbladeren. Zodoende kon ik hem door de telescoop goed bekijken. Iedere twijfel werd weggenomen door de olijfgroene bovenzijde en tertialranden, de donkere lijn boven de brede roomwitte wenkbrauwstreep en het zeemkleurige deel van de wenkbrauwstreep tussen het oog en de snavel. Ik

maakte enkele bewijsfoto's en verstuurde het semafoonbericht. In het daarop volgende uur stond de telefoon roodgloeiend. GD werd om 15:30 door mijn assistent naar de plek gebracht. De vogel was al ruim een kwartier uit beeld. Na wat door de begroeiing gelopen te hebben, vloog hij op en ging zich rustig in de bomen naast de flats zitten poetsen. Toen GD de vogel eenmaal in beeld had was zijn eerste reactie 'Het is er één!'. De eerste bevestiging was gelukkig een feit. Al vrij snel arriveerden er andere vogelaars die mee konden genieten hoe de vogel inmiddels vrij was gaan zitten op een onbegroeid gedeelte van het gronddepot. Ruim een uur vertraagd begaven GD en ik ons richting Texel op zoek naar meer...

De Siberische Boompieper bleef tot en met vrijdag 5 oktober heen en weer pendelen tussen het gronddepot en het naastgelegen moestuincomplex 'De Eigen Arbeid' en werd daarbij door vele 10-tallen vogelaars bezocht. Het betrof het 10e geval voor Nederland en het eerste twitchbare sinds 1991. ARJEN VAN GILST

OLIVE-BACKED PIPIT An Olive-backed Pipit *Anthus hodgsoni* stayed between Den Haag and Wassenaar, Zuid-Holland, the Netherlands, on 2-5 October 2001. This was the 10th record for the Netherlands and the first to be twitchable since 1991.

455 Siberische Boompieper / Olive-backed Pipit *Anthus hodgsoni*, Mariahoeve, Den Haag, Zuid-Holland, 3 oktober 2001 (Harm Niesen)

456 Blonde Ruiters / Buff-breasted Sandpiper *Tryngites subruficollis*, juveniel, Opmeer, Noord-Holland, 5 oktober 2001 (Fred J Koning)

Eerste vangst van Blonde Ruiters in Nederland Op 5 oktober 2001 werd ik door Arie Slijkerman gebeld; hij had tijdens het wilsterflappen in een weiland bij Opmeer, Noord-Holland, een steltloper gevangen die hij niet direct kon thuisbrengen. De vogel vloog samen met enkele Kieviten *Vanellus vanellus*. Opvallend waren de ronde, relatief kleine kop zonder wenkbrauwstreep en de warm bruingele ongestreepte zijkop, borst, keel en nek. Een vleugelstreep ontbrak en de vogel vertoonde ook geen opvallende witte zijden aan stuit en bovenstaart. De snavel was kort, dun en vrijwel recht. De onderkant van de vleugels was witachtig met een opvallend donkere polsvlek en een fijn gespikkelde donkere vleugelboeg. Met deze kenmerken werd duidelijk dat AS een Blonde Ruiters *Tryngites subruficollis* in zijn netten had gekregen. Bij Blonde Ruiters vormt de bovengenoemde sterk contrasterende tekening op de ondervleugel een belangrijke rol tijdens de balts, waarbij de mannetjes met uitgespreide vleugels de onderkant van hun vleugels tonen.

De vogel werd geringd (Arnhem H112714) en losgelaten te Burgervlotbrug, Noord-Holland. De biometri-sche gegevens waren: vleuggellengte 126 mm, tarsus 27.8 mm, poot 54 mm, snavel tot veren 19.6 mm, koplengte 45.3 mm en gewicht 60 gr. Deze gegevens wijzen op een vrouwtje. De vogel kon als een juveniel exemplaar gedetermineerd worden op basis van het regelmatige, verse patroon op de bovendelen en vleugeldekveren en het geschubde uiterlijk van de mantel- en schouderveren

die een smalle witachtige rand en een zwartachtig rond centrum toonden (bij een adulte hebben de mantel- en schouderveren bredere, meer geelbruine veerranden en een bruiner en langwerpiger, puntiger centrum).

Dit betrof de eerste vangst van deze soort in Nederland. Eerder dit jaar werden al zes Blonde Ruiters gemeld in Nederland, waaronder enkele baltsende exemplaren (cf Dutch Birding 23: 173-174, 2001). Daarmee is 2001 het beste jaar ooit voor deze aansprekende dwaalgast uit het hoge noorden van Amerika. FRED J KONING

BUFF-BREADED SANDPIPER On 5 October 2001, a juvenile Buff-breasted Sandpiper *Tryngites subruficollis* was trapped and ringed at Opmeer, Noord-Holland, the Netherlands. It was the first ever to be trapped in the Netherlands and the seventh to be reported in 2001.

Struikrietzanger te Bloemendaal Op 17 oktober 2001 werd een Struikrietzanger *Acrocephalus dumetorum* gevangen op de vinkenbaan Cornelis van Lennep in de Kennemerduinen te Bloemendaal, Noord-Holland. De vogel werd tijdens de laatste ronde om c 12:00 als 'grijze karekiet' uit een mistnet gehaald door Hans Akkerman. De vogel viel Rienk Geene onmiddellijk op door de van Kleine Karekiet *A scirpaceus* verschillende lichte poten en nagels alsmede door de ongewoon lange 'notch van p2'. Daarna werd de vogel bekeken door Chris van Deursen, Fred Hopman en Jan van

Tussenbroek. De volgende maten werden genoteerd: vleugellengte 64 mm, staartlengte 52 mm, snavelpunt tot schedel 17.7 mm, snavelbreedte (ter hoogte van achterrand van neusgat) 4.7 mm, versmalling van binnenvlag ('notch') van p2 18.5 mm (handpennen van buiten naar binnen genummerd), gewicht 10.2 g en vetgraad 0. Verder hadden alleen p3 en p4 een duidelijke versmalling van de buitenvlag. De tenen en nagels waren korter en kleiner dan bij een Kleine Karekiet of Bosrietzanger *A palustris*. De vogel werd op basis van deze gegevens en de afwijkende 'strogrijze' kleur door de aanwezigheid als valse spotvogel *A (pallidus) elaeicus/opacus* gedetermineerd, waarna hij opnieuw werd gemeten en gefotografeerd door CvD. Na een vergeefse poging om Arnoud van den Berg te waarschuwen werd de vogel weer losgelaten. De volgende dagen kwamen de foto's van CvD onder ogen van achtereenvolgens AvdB, André van Loon en Lars Svensson. Bij pogingen om de vogel op naam te brengen werd Struikrietzanger aanvankelijk buiten beschouwing gelaten omdat de versmalling van de binnenvlag van p2 te lang was (deze zou maximaal 14 mm mogen zijn; LS heeft ooit 15.5 mm gemeten). Vanwege de vleugellengte en het aantal handpenversmallingen was ook duidelijk dat het geen afwijkend getinte 'gewone' *Acrocephalus*-soort kon zijn. Afgezien van het ontbreken van een buitenvlagversmalling van p5 kwam de biometrie redelijk overeen met valse spotvogel. De foto's lieten echter

457-458 Struikrietzanger / Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum*, eerste-winter, Kennemerduinen, Noord-Holland, 17 oktober 2001 (Chris van Deursen/VRS Van Lennep)

459 Struikrietzanger / Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum*, eerste-winter, Kennemerduinen, Noord-Holland, 17 oktober 2001 (Chris van Deursen/VRS Van Lennepe)

kenmerken zien die niet bij een valse spotvogel zijn te verwachten: een egale bovenzijde zonder contrasterende donkere tertialcentra, geen lichte baan ('paneel') op de gesloten armvleugel, geen lichte randen aan buitenste staartpennen en een iris die duidelijk lichter was dan de pupil; bovendien had RG gezien dat de staart rond was. Al deze kenmerken pasten wel op Struikrietzanger; de ondiepe versmallingen en ongesleten handpennen duiden op een eerste-kalenderjaar. AvL en LS achtten het zeer wel mogelijk dat de voor Struikrietzanger te lange versmalling van de binnenvlag van p2 betrekking had op een afleesfout. Indien aanvaard, betrof dit het vierde geval van Struikrietzanger voor Nederland en het eerste in het najaar. Eerder dit najaar werden tussen 22 september en 13 oktober acht vangsten bekend van Schotland en Wales. RIENK GEENE, CHRIS VAN DEURSEN & ARNOUD VAN DEN BERG

BLYTH'S REED WARBLER On 17 October 2001, a first-year Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum* was trapped at Kennemerduinen, Bloemendaal, Noord-Holland. If accepted, it will be the fourth record for the Netherlands and the first in autumn.

Sneeuwuielen uit Canada en Groenland per schip naar Noordwest-Europa Op 21 oktober 2001 meerde in de zeehaven van Gent, Oost-Vlaanderen, België, de *Federal Saguenay* aan, een groot schip dat staalplaten kwam ophalen, met aan boord een vreemde versteke-

ling: een vrouwtje Sneeuwuil *Nyctea scandiaca*. Volgens de kapitein van dit schip kwam deze vogel samen met een 50-tal (!) soortgenoten aan boord tijdens een zware storm ter hoogte van Deception Bay in noordelijk Québec, Canada. Na de storm verlieten volgens de kapitein alle vogels het schip, behalve deze ene. Dit exemplaar had met vleugels en poten enkele kabels aangeraakt waardoor het verenkleed zwaar bevuild was met grafietvet. De vogel werd gevangen en overgebracht naar een revalidatiecentrum van Vogelbescherming Vlaanderen in Merelbeke, Oost-Vlaanderen.

Merkwaardig toeval: rond 19 oktober kreeg Wilfried Mahu op zijn werk een e-mail van de gezagvoerder van de *Menominee*, een vrachtschip dat op weg was van de St Lawrence-rivier in Canada naar Terneuzen, Zeeland, Nederland. Toen deze cargo Newfoundland, Canada, passeerde, kwamen drie Sneeuwuielen aan boord gevlogen. Voor de kust van Vlissingen, Zeeland, verlieten twee vogels op 24 oktober op eigen kracht het schip; het derde exemplaar was er al eerder vandoor gegaan. Op 24 oktober werden twee nieuwe exemplaren in het veld opgemerkt: een eerste-winter mannetje in de haven van Felixstowe, Suffolk, Engeland, en een vrouwtje op de terreinen van Elopak in Terneuzen, vlakbij het kanaal Gent-Terneuzen. Beide waren zwaar bevuild met olie. De vogel van Felixstowe werd daar tot in november waargenomen; het exemplaar van Terneuzen kon op 24 oktober na

460 Sneeuwuil / Snowy Owl *Nyctea scandiaca*, vrouwtje, Terneuzen, Zeeland, 24 oktober 2001 (Alex Wieland)

461 Sneeuwuielen / Snowy Owls *Nyctea scandiaca* (aan land gebracht te Eemshaven, Groningen, op 31 oktober 2001), eerste-winter vrouwtje (links) en eerste-winter mannetje (rechts), vogelopvangcentrum 'De Fûgelhelling', Ureterp, Friesland, 1 november 2001 (Petra van der Heide)

enkele pogingen worden gevangen door Jaap Poortvliet. De volgende dag is de vogel overgebracht naar het revalidatiecentrum 'De Mikke' in Middelburg, Zeeland. Een nieuwe, zeer licht besmeurde vogel werd op 29 oktober gezien in Aardenburg, Zeeland. Het is lastig na te gaan van welke schepen deze vogels afkomstig zijn. Voor de twee Nederlandse vogels zou dit de *Menominee* kunnen zijn, maar de mogelijkheid bestaat ook dat ze onopgemerkt zijn meegelift op de *Federal Saguenay* (die ook Terneuzen passeerde), of mogelijk zelfs nog een ander schip. Beide schepen hebben niet aangemeerd in Felixstowe, dus de Engelse vogel lijkt afkomstig te zijn van een ander schip.

En het werd nog gekker: twee dagen later, op 31 oktober, meerde in de Eemshaven, Groningen, Nederland, de Litouwse visstrawler *Neringa* aan. Ten zuiden van Groenland (56:30 N, 41:00 W) kreeg ook dit schip tijdens een zware storm (windkracht 11 Beaufort) begin oktober onverwachts bezoek van drie Sneeuwuielen. Een exemplaar werd naar verluidt later tijdens de storm van boord geblazen. De bemanning kon de andere twee (een eerste-winter mannetje en een eerste-winter vrouwtje) vangen en hield ze de gehele overtocht in leven met sneeuw (voor vocht) en stukjes vlees in een van netten geconstrueerde kooi aan dek. Bij aankomst

in de haven hoorde Klaas Kuiper, die als vrijwilliger schepen in de haven bezoekt, van een van de bemanningsleden over de aanwezigheid van de twee bijzondere gasten aan boord. Op advies van de douanedienst uitheemse diersoorten zijn de uilen overgebracht naar vogelopvangcentrum 'De Fûgelhelling' in Ureterp, Friesland. Een foto van beide vogels in het opvangcentrum verscheen onder meer op 2 november in De Volkskrant.

Vervolgens werd er nog een Sneeuwuil gezien op 5 november bij Oostduinkerke, West-Vlaanderen, België, en mogelijk dezelfde, een eerste-winter mannetje zonder olie op het verenkleed, werd vanaf 7 november bij Leffinge, West-Vlaanderen, waargenomen. Deze waarnemingen zouden betrekking kunnen hebben op het exemplaar dat zich op 29 oktober bij Aardenburg bevond. Ook werd bekend dat reeds op 19 oktober een verzwaakte Sneeuwuil Gothenburg, Zweden, had bereikt aan boord van een bananenschip waarop de vogel op 13 oktober 650 km ten zuidoosten van Newfoundland was geland (ongeveer in het gebied waar de *Titanic* is gezonken).

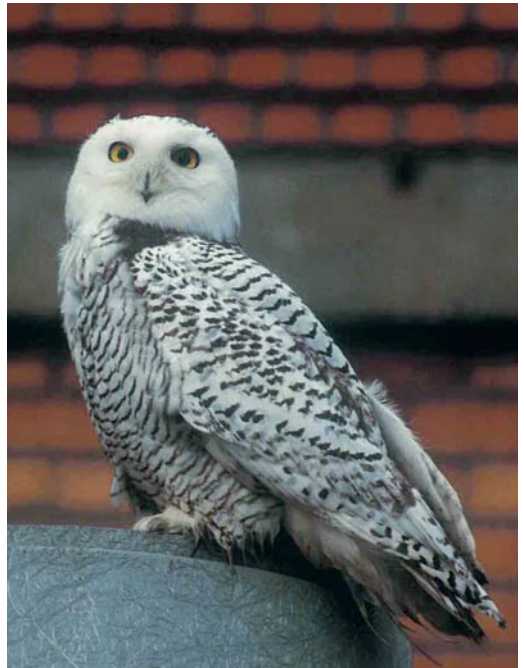
Waarom zoveel Sneeuwuielen voor de kust van Canada en Groenland op schepen terecht zijn gekomen is vooralsnog onduidelijk. Op het vasteland van Canada

is nog niets bekend over verplaatsingen van grote aantallen Sneeuwuil; in Newfoundland zijn tot op heden dit najaar enkele waarnemingen van Sneeuwuielen bekend (Bruce Mactavish in litt).

Zodra alle gevangen vogels weer fit genoeg zijn, zullen ze naar verachting samen in een geschikt gebied in Canada worden vrijgelaten. Frappant detail daarbij is dat Vogelbescherming Vlaanderen het transport deels zal bekostigen uit de verkoop van 1500 nestkasten die als weekopdracht gemaakt worden in de Belgische versie van het televisieprogramma 'Big Brother'.

Nog een weetje voor de twitchers: de Belgische vogel werd door de bemanning van de *Federal Saguenay* eten aangeboden maar het vrouwtje weigerde alle aangeboden hulp. Ze overleefde de overtocht op een kadaver van een Kokmeeuw *Larus ridibundus* dat aan boord lag. Ook de vogels aan boord van de *Menominee* werd voedsel aangeboden maar ook deze bedankten voor de eer. Wel aanvaardden ze water dat door de bemanning ter beschikking werd gesteld. Ship-assisted oké, maar ook nog aangeboden water gedronken! 'To tick or not to tick, that's the question...' De Britse telregels zijn op dit punt liberaler ('ship-assisted' is in principe telbaar, tenzij sprake is van bijvoedingen en/of opsluiting door de bemanning) dan bijvoorbeeld de Nederlandse telregels van de Club 450 io ('vogels waarvan zeker of zeer aannemelijk is dat ze niet op eigen kracht in Nederland zijn gekomen' zijn niet-telbaar). De CDNA behandelt *bewezen* 'ship-assisted' gevallen in de regel als vogels van niet-wilde herkomst; de uitzonderingspositie van Huiskraai *Corvus splendens* op de Nederlandse lijst is daarbij een verhaal apart. DOMINIQUE VERBELEN, ALEX WIELAND & DIEDERIK KOK

SHIP-ASSISTED SNOWY OWLS In October 2001, several (at least seven) ship-assisted Snowy Owls *Nyctea scandiaca* from Canada and Greenland reached north-western Europe. On 21 October, an oiled female arrived at Gent, Oost-Vlaanderen, Belgium, on the cargo-boat *Federal Saguenay*. The bird was captured and taken into care. It was part of a flock of reportedly no less than 50 birds that boarded the ship during a severe gale near Deception Bay, Québec, Canada; all other birds left the ship shortly afterwards. Three other Snowy Owls landed on the *Menominee* near Newfoundland, Canada, on its way to Terneuzen, Zeeland, the Netherlands. Two of them left the ship on 24 October near Vlissingen, Zeeland, the Netherlands, while the third bird had departed earlier. Snowy Owls present at Terneuzen on 24 October (oiled bird picked up exhausted and taken into care) and at Aardenburg, Zeeland, on 29 October could have arrived on the *Menominee*, but might also have arrived on the *Federal Saguenay* or another ship. The Aardenburg bird could have been the same as later seen at Oostduinkerke (5

462 Sneeuwuil / Snowy Owl *Nyctea scandiaca*, eerste-winter mannetje, Leffinge, West-Vlaanderen, België, 9 november 2001 (Geert Spanoghe)

November) and Leffinge, West-Vlaanderen, Belgium, from 7 November. An oiled bird present at Felixstowe, Suffolk, England, from 24 October into November seems to have arrived on another ship, since neither the *Federal Saguenay* nor the *Menominee* did dock at Felixstowe. Birds aboard these two ships were not successfully fed during the journey, although they did accept water supplied by the crew. Furthermore, two Snowy Owls that landed during a severe gale on the Lithuanian trawler *Neringa* south of Greenland (56:30 N, 41:00 W) in early October, were captured and kept alive by the crew and subsequently taken into care on 31 October at Eemshaven, Groningen, the Netherlands. A belated report included an individual picked up exhausted at Gothenburg, Sweden, on 19 October after having landed on a ship 650 km southeast of Newfoundland on 13 October. It is planned that the captured birds will be released later on in Canada. The reason why so many Snowy Owls have boarded ships near Canada and Greenland is not known; surprisingly, any noteworthy passage of Snowy Owls has not yet been recorded on the Canadian mainland so far this autumn.

DBA-nieuws

Dutch Birding-vogelweek in oktober 2001 Zelden zullen er zoveel vogelaars het eiland Texel, Noord-Holland, bezocht hebben als gedurende de laatste DBA-vogelweek. Het mocht niet baten; vogeltechnisch gezien was deze week geen schim van de superweek van oktober 2000. Gelukkig bleef de stemming onder de deelnemers erg goed. De week begon op zaterdag 29 september best goed, met een juveniele Roze Spreeuw *Sturnus roseus* en een Dwerggors *Emberiza pusilla* op de zuidpunt van het eiland. Deze soorten, die niet eens voor iedereen waren weggelegd, hadden nog geen 20 jaar geleden een Texelweek kunnen maken. Tegenwoordig zijn het op z'n hoogst aardige opmaatjes tot het grotere werk. Dat had de gemelde mogelijke Oosterse Tortel *Streptopelia orientalis* kunnen zijn, maar dat bleek een Zomertortel *S turtur* met weinig haast om weg te trekken. Gezien het subtropische weertype niet verwonderlijk. Leuk was de Grauwe Franjepoot *Phalaropus lobatus* langs de Waddendijk, en ook een IJsvogel *Alcedo atthis* is op Texel een goeie soort. De belangstelling voor de lezing 's avonds van Jan van Holten over Polen was zeer groot. We groeien uit de zaal. Ook voor de lezingen van maandag (de Mexicaan Hector Gomez de Silva Garza), dinsdag (Han Zevenhuizen) en de mystery bird-competitie (Diederik Kok en Nils van Duivendijk) op woensdag was de belangstelling groot.

De zondag stond vooral in het teken van de Steppekiekendief *Circus macrourus* van Vlieland. Zeker 35 man/vrouw staken over met de Texel-Vlieland express en zagen de vogel erg fraai. 's Middags werd in De Slufter een mannetje-eclips Amerikaanse Smient *Mareca americana* ontdekt. Het leek in eerste instantie een vogel uit het boekje maar later sloeg de twijfel toe; mogelijk gaat de vogel zelfs als hybride de boeken in. Dinsdag bracht een omslag naar onstuimiger weer en een Siberische Boompieper *Anthus hodgsoni*... in Den Haag. Vanaf Texel werden 10-tallen Grauwe Pijlstormvogels *Puffinus griseus* en enkele Vale Stormvogeltjes *Oceanodroma leucorhoa* gezien. Gedurende de hele week werden zes Bladkoningen *Phylloscopus inornatus* van het eiland gemeld. Ook werd een mogelijke Steppekiekendief doorgegeven en een zekere maar langsvliegende Poelsnip *Gallinago media*. Een eerste-winter Kleine Vliegenvanger *Ficedula parva* bracht nog wat kleur aan de week voor iedereen.

Winnaar van de mystery bird-competitie woensdagavond was Chris van Rijswijk, met 21 van de 26 goed. Tweede was Dave van der Spoel met 19. De donderdag stond in het teken van de *big day*. Er werden die

dag net als op de andere dagen wel veel soorten gezien, maar geen enkele 'bijschrijfsort'. Er werden door alle teams in totaal 146 soorten gezien. Het winnende team (Tom Kompier, Han Zevenhuizen en Dick Groenendijk) haalde zelfs een nieuw *big day*-record voor de Texelweek, met maar liefst 127 soorten. Ondanks de handicap van een aanrijding onderweg die een uur afwikkeltijd vergde. De *big day* werd donderdagavond afgesloten met een gezellig buffet, opgeluisterd door een leuke video met vogels uit Californië. Volgend jaar (2002) wordt de Dutch Birding-vogelweek georganiseerd in dezelfde week of een week later. GIJSBERT VAN DER BENT, ROB OLIVIER & MARC PLOMP

Dutch Birding-vogeldag op 9 februari 2002 De komende Dutch Birding-vogeldag vindt plaats op zaterdag 9 februari 2002, zoals altijd in het Hoofdgebouw Diergeneeskunde, Yalelaan 1, Utrecht (De Uithof), Utrecht. Let wel: geheel tegen onze gewoonte in gaat het dit keer om de tweede zaterdag van februari en niet de eerste (dan trouwen kroonprins Willem Alexander en Máxima). Op het programma staan: een lezing van de vermaarde Brit D I M (Ian) Wallace, over 'birdwatching before birding' (met een Hollands tintje), de al even beroemde Zweed Per Alström over 'gele en witte kwikstaarten' *Motacilla* (soorten en ondersoorten), Eric Koops over Oman en de Oriental Bird Club (OBC) met een update over het lot van de Gurney's Pitta *Pitta gurneyi*, een lezing (over Goa?) en een stand in de hal. De mystery bird-competitie wordt dit jaar gepresenteerd door Max Berlijn, Magnus Robb en Roy Slaterus (net als vorig jaar beelden én geluiden dus). Uiteraard sluit de dag af met het Belgische en het Nederlandse jaaroverzicht. Omdat er gebruik gemaakt wordt van twee zalen om de bezoekers enigszins te spreiden, zal een aantal lezingen overlappen of met elkaar samenvallen. In de hal zal zoals gewoonlijk een kleine 'birdfair' worden ingericht. De zaal gaat om 09:00 open, het programma begint om 09:45 met een welkomstwoord van de voorzitter (plenair). De toegangsprijs bedraagt EUR 5.00. Een uitgebreid programma, met vermelding van de standhouders, verschijnt in de volgende Dutch Birding en zo spoedig mogelijk op de DBA-website (www.dutchbirding.nl; DBA-news), en zal te horen zijn op de Dutch Birding-vogellijn (0900-2032128, 75 cpm). Eventuele wijzigingen worden zo snel mogelijk doorgegeven via deze site en de vogellijn. GIJSBERT VAN DER BENT

Come see rare European birds in Spain

Small groups, experienced guides,
high success with the rarest species.
A great variety of habitats in top natural sites.
Rural houses, regional dishes and good prices.

**Select among scheduled 6-day tours
or ask for personalised trips**

Complete information in our website
and brochure:

Email: info@birdingandalusia.com

www.birdingandalusia.com

Fax +34 950 221430

Pio Baroja 26, 7°3,

04006 Almeria, Spain

BIRDING ANDALUSIA

Vogel-safari Tour Gambia

Olympia International Vakantiereizen biedt u een prachtig programma waarin de meest bekende en populaire 'spots' om de vogels van Gambia te bekijken zijn opgenomen. De dagelijkse tochten worden uitgevoerd met open trucks. Omdat deze trucks hoog op hun wielen staan zijn deze zeer geschikt om vogels te spotten.

Vanaf €1016 p.p.

U verblijft de gehele week in hotel Senegambia Beach.

Het 8-daagse programma is zodanig samengesteld dat er per dag enkele plaatsen worden aangedaan en u elke dag weer andere

vogelsoorten kunt bekijken Elke avond wordt u weer teruggebracht naar hotel Senegambia Beach.

OLYMPIA
INTERNATIONAL
VAKANTIEREIZEN

**Informatie: Olympia International Vakantiereizen, telefoon
055-506 66 66 of kijk op internet: www.olympia.nl**

Vertrekdata 2002:

januari: 7

februari: 4

maart: 4

april: 8

Minimum aantal deelnemers 10, maximaal 15. Circa vijf weken voor vertrek informeren wij u indien de reis geen doorgang kan vinden.

wekelijks vanaf Schiphol en Maastricht per rechtsteekse vlucht

Dutch Birding

CHIEF EDITOR Arnoud van den Berg (tel +31-235378024, fax +31-235376749, e-mail arnoud.vandenberg@inter.nl.net)

DEPUTY CHIEF EDITOR Enno Ebels (tel +31-302961335, fax +31-302980924, e-mail ebels@wxs.nl)

EXECUTIVE EDITOR André van Loon (tel / fax +31-206997585, e-mail laan@bio.vu.nl)

PHOTOGRAPHIC EDITOR René Pop (tel +31-223690141, fax +31-223690142, e-mail pop.en.p@wxs.nl)

EDITORIAL BOARD Gunter De Smet, Ferdy Hieselaar, Diederik Kok, Peter Meininger, Gerald Orel, George Sangster and Roland van der Vliet

EDITORIAL ADVISORY BOARD Peter Adriaens, Peter Barthel, Dick Forsman, Ricard Gutiérrez, Lars Jonsson, Paul Lehman, Anthony McGeehan, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, Magnus Robb, Hadoram Shirihai and Lars Svensson

EDITORIAL ASSISTANTS Ruud van Dongen, Gerald Driessens, Nils van Duivendijk, Klaas Haas, Hans van der Meulen, André van der Plas, Kees Roselaar and Peter de Rouw

PRODUCTION AND LAY-OUT André van Loon, René Pop and René van Rossum

ADVERTISING Leon Edelaar, c/o Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam e-mail advertising@dutchbirding.nl

SUBSCRIPTIONS The subscription rate for 2001 is: NLG 65.00/EUR 30.00 (Netherlands), BEF 1320.00/EUR 32.00 (Belgium), NLG 72.50/EUR 33.00 (other countries inside Europe) and NLG 77.50/EUR 35.00 (countries outside Europe).

A subscription can be entered preferably by sending a Eurocheque, with the amount payable in Dutch guilders, to: Dutch Birding (subscriptions), c/o Jeannette Admiraal, Iepenlaan 11, 1901 ST Castricum, Netherlands. Payment may also be made by credit card (Access, Eurocard, MasterCard or Visa). Please send your credit card type and account number, indicating the expiry date and appending a signature. (Note: this latter method of payment is not applicable to subscribers resident in the Netherlands and Belgium.) British and Irish subscribers are requested to pay exclusively by Sterling cheque (GBP 26.00). The subscription starts upon receipt of payment.

Dutch Birding is a bimonthly journal. It publishes original papers and notes on morphology, systematics, occurrence and distribution of birds in the Benelux, Europe and elsewhere in the Palearctic region. It also publishes contributions on birds in the Asian-Pacific region and other regions.

The sequence of birds in Dutch Birding basically follows a classic 'Wetmore sequence'. Within this framework, the following lists are used for taxonomy and nomenclature: *Rare birds of the Netherlands* by A B van den Berg & C A W Bosman (2001, Haarlem) (taxonomy and scientific, Dutch and English names of birds recorded in the Netherlands); *Palearctic birds* by M Beaman (1994, Stonyhurst) (English names of remaining Palearctic birds); *Vogels van de wereld - complete checklist* by M Walters (1997, Baarn) (Dutch names of remaining birds of the world); and *Birds of the world* by C G Sibley (1996, Version 2.0, Cincinnati) (taxonomy and scientific and English names of remaining birds of the world). Deviations from and additions to these lists are based on CSNA decisions (cf Dutch Birding 19: 21-28, 1997; 20: 22-32, 1998).

A schedule of payment rates for authors, photographers and artists is available from the editors.

Dutch Birding Association

BOARD Theo Admiraal (treasurer), Gijsbert van der Bent (president, tel +31-714024547), Leon Edelaar, Rob Olivier, Marc Plomp (secretary, tel +31-348433730); also the editors of Dutch Birding have one seat in the board.

BOARD ASSISTANTS Jeannette Admiraal, Lucien Davids, Klaas Haas, Marcel Haas, Leo Heemskerck, Sander Lagerveld, Ger Meesters, Arnold Meijer and Leonie Olivier-van Hille.

Dutch rarities committee (CDNA)

MEMBERS Theo Bakker, Max Berlijn, Ruud van Beusekom, Bert de Bruin (secretary, tel +31-503139251), Nils van Duivendijk, Jan van der Laan (chairman, tel +31-725203091), Teus Luijendijk and Roland van der Vliet (archivist). The CDNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithologists' Union.

Dutch committee for avian systematics (CSNA)

MEMBERS Arnoud van den Berg, Cornelis Hazevoet, Kees Roselaar, George Sangster (secretary, tel +31-715143790) and Ronald Sluys. The CSNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithologists' Union.

© 2001 Stichting Dutch Birding Association. The copyright of the photographs and drawings remains with the photographers and artists. ISSN 0167-2878.

Printed by Drukkerij Rob Stolk bv, Mauritskade 55, 1092 AD Amsterdam, Netherlands

Dutch Birding

*International journal on
Palearctic birds*

EDITORS
Dutch Birding
Postbus 116
2080 AC Santpoort-Zuid
Netherlands
fax +31-235376749
e-mail editors@dutchbirding.nl

PHOTOGRAPHIC EDITOR
Dutch Birding
c/o René Pop
Postbus 1007
1780 EA Julianadorp
Netherlands
e-mail pop.en.p@wxs.nl

SUBSCRIPTION ADMINISTRATION
c/o Jeannette Admiraal
Iepenlaan 11
1901 ST Castricum
Netherlands
e-mail circulation@dutchbirding.nl

BOARD
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Netherlands
e-mail dba@dutchbirding.nl

DUTCH RARITIES COMMITTEE
CDNA
Postbus 45
2080 AA Santpoort-Zuid
Netherlands
e-mail cdna@dutchbirding.nl

**DUTCH COMMITTEE FOR
AVIAN SYSTEMATICS**
CSNA, c/o George Sangster
President Steinstraat 3A
2312 ZP Leiden
Netherlands
e-mail csna@dutchbirding.nl

INTERNET
www.dutchbirding.nl

**Artikelen /
papers**

Masters of Mystery

**Aankondigingen & verzoeken /
announcements & requests**

Corrigenda

Total birding

WP reports

Recente meldingen / recent reports

DB Actueel

DBA-nieuws / DBA news

Voorplaat / front cover

Abstracted & indexed in

- 315 Rare birds in the Netherlands in 2000 *Roland E van der Vliet, Jan van der Laan & CDNA*
- 348 Solutions of fifth round 2001: Meadow Pipit and Pallas's Fish Eagle; Sixth round 2001 *Diederik Kok & Nils van Duivendijk*
- 351 Request for gull photographs
- 351
- 352 Peace process *Anthony McGeehan*
- 354 WP reports: September-October 2001 *Arnoud B van den Berg*
- 370 Nederland: september-oktober 2001 *Ruud M van Dongen, Klaas Haas & Peter W W de Rouw*
- 382 België: september-oktober 2001 *Gerald Driessens*
- 386 Joop Swaab 1916-2001; German taxonomic decisions; Honkvaste Noordse Boszanger in Petten [Arctic Warbler]; Wilgengors te Zeebrugge [Yellow-breasted Bunting]; Blauwstaart te Blankenberge [Red-flanked Bluetail]; Deception Tours viert jubileum met Steppekiekendief [Pallid Harrier]; Siberische Boompieper op de grens van Den Haag en Wassenaar [Olive-backed Pipit]; Eerste vangst van Blonde Ruiters in Nederland [Buff-breasted Sandpiper]; Struikrietzanger te Bloemendaal [Blyth's Reed Warbler]; Sneeuwvuil uit Canada en Groenland per schip naar Noordwest-Europa [Ship-assisted Snowy Owls]
- 399 Dutch Birding-vogelweek in oktober 2001; Dutch Birding-vogeldag op 9 februari 2002
- Lepelbekstrandloper / Spoon-billed Sandpiper *Eurynorhynchus pygmeus*, Chukotka, Rusland, juli 2000 (*Chris Schenk*)

Ecological Abstracts, GEOBASE (Geo Abstracts Database), Ornithologische Schriftenschaue, Recent Ornithological Literature, Wildlife Review, Zoological Record